

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
SOCIĀLO ZINĀTŅU FAKULTĀTE
SOCIOLOĢIJAS NODAĻA

**EIROPAS SOLIDARITĀTES KORPUSS: LATVIJAS JAUNIEŠU
IZAUGSMES IESPĒJAS**

BAKALaura DARBS

Autore: **Anna Luīze Bērziņa**

Studentes apliecības nr.: ab14107

Darba vadītāja: Dr. sc. soc. Līga Rasnača

RĪGA 2018

ANOTĀCIJA

Darba nosaukums ir “Eiropas Solidaritātes Korpus: Latvijas jauniešu izaugsmes iespējas”. Bakalaura darba mērķis ir “noskaidrot, kāda ir jauniešu praktiskā pieredze Eiropas Solidaritātes korpusa līdzdalībā un kā jaunieši apzinās Eiropas Solidaritātes korpusa iespējas”.

Darba teorētiskās analīzes izstrādē izmantota Dirkema solidaritātes teorija, kā arī jauniešu nodarbinātības un brīvprātīga darba specifika. Darbā tiek pielietota jauktā pētījuma metodoloģija. Empīriskajā izpētē izmantota tiešsaistes aptauja, nestrukturētas un daļēji strukturētas intervijas.

Tika noskaidrots, ka mēreni aktīvie jaunieši NVO, jaunieši ar iepriekšēju saskarsmi ar Eiropas Brīvprātīgo darbu, kā arī jaunieši ar vidusskolas izglītību un augstāko izglītību vislabāk apzinās savas izaugsmes iespējas.

Atslēgas vārdi: solidaritāte, Erasmus+, jaunieši, brīvprātīgais darbs, līdzdalība.

ABSTRACT

The topic is European Solidarity Corps: Growth Opportunities for Latvian Youth. The aim of this study is to find out what is the practical experience of the youngsters taking part in European Solidarity corps and to find out how active youngsters are aware of their growth opportunities in European Solidarity corps.

Durkheim's solidarity theory, youth employment and volunteering specifics are used for the theoretical background. It uses mixed method research, which combines online survey, unstructured and semi-structured interviews.

Main findings include discovering that the youngsters, who are aware of their opportunities the most, are moderately active in an NGO, have had personal connection with European Voluntary Service and have completed secondary or higher education.

Keywords: solidarity, Erasmus+, youth, volunteering, participation.

SATURA RĀDĪTĀJS

Anotācija.....	2
Abstract.....	3
Ievads.....	7
1. Solidaritātes teorētiski analizējamie aspekti.....	10
1.1. Solidaritātes jēdziena izpratne	10
1.2. Solidaritāte Emīla Dirkema izpratnē	12
1.3. Solidaritāte mūsdienu dažādības kontekstā	14
2. Eiropas Solidaritātes korpuss un brīvprātīgais darbs.....	19
2.1. Eiropas Solidaritātes korpusa programma	19
2.2. Eiropas Solidaritātes korpusa saistība ar jauniešu izaugsmes iespējām	23
2.3. Eiropas Solidaritātes korpusa veidošana	29
3. Ar Eiropas Solidaritātes korpusa ieceri saistītie pētījumi.....	33
4. Pētījumā izmantotā metodoloģija	38
5. Jauniešu izaugsmes iespēju apzināšanās un Eiropas Solidaritātes korpusa pieredzes datu analīze.....	47
5.1. Jauniešu izaugsmes iespēju apzināšanās analīze	47
5.2. Eiropas Solidaritātes korpusa pieredzes analīze	54
5.3. Eiropas Solidaritātes korpusa programmas diskusija	61
Secinājumi	66
Pateicība	68
Izmantoto avotu saraksts	69
Pielikums	73
1. pielikums Aptaujas anketa.....	73
2. pielikums Intervijas jautājumi latviski	76
3. pielikums Intervijas jautājumi angļiski.....	77
4. pielikums Darbošanās NVO	77

5. pielikums Respondentu dzimums.....	78
6. pielikums Vecuma grupas	78
7. pielikums Izglītības līmenis.....	78
8. pielikums Dzīvesvieta	78
9. pielikums Informācija par Eiropas Solidaritātes korpusu.....	79
10. pielikums 1. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu.....	79
11. pielikums 2. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu.....	79
12. pielikums 3. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu.....	80
13. pielikums 4. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu.....	80
14. pielikums 5. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu.....	80
15. pielikums 6. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu.....	80
16. pielikums 7. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu.....	80
17. pielikums 8. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu.....	81
18. pielikums 9. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu.....	81
19. pielikums 10. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu.....	81
20. pielikums Informācijas avots: NVO	81
21. pielikums Informācijas avots: sociālie mediji	81
22. pielikums 1. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / aktivitāte.....	82
23. pielikums 2. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / aktivitāte.....	82
24. pielikums 3. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / aktivitāte.....	83
25. pielikums 4. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / aktivitāte.....	83
26. pielikums 5. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / aktivitāte.....	83
27. pielikums 6. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / aktivitāte.....	84
28. pielikums 7. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / aktivitāte.....	84
29. pielikums 8. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / aktivitāte.....	85
30. pielikums 9. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / aktivitāte.....	85
31. pielikums 10. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / aktivitāte.....	85
32. pielikums 1. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / izglītības līmenis	86

33. pielikums 2. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / izglītības līmenis	86
34. pielikums 3. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / izglītības līmenis	87
35. pielikums 4. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / izglītības līmenis	87
36. pielikums 5. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / izglītības līmenis	88
37. pielikums 6. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / izglītības līmenis	88
38. pielikums 7. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / izglītības līmenis	89
39. pielikums 8. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / izglītības līmenis	89
40. pielikums 9. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / izglītības līmenis	90
41. pielikums 10. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / izglītības līmenis	90
42. pielikums 1. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / EBD.....	91
43. pielikums 2. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / EBD.....	91
44. pielikums 3. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / EBD.....	92
45. pielikums 4. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / EBD.....	92
46. pielikums 5. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / EBD.....	93
47. pielikums 6. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / EBD.....	93
48. pielikums 7. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / EBD.....	94
49. pielikums 8. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / EBD.....	95
50. pielikums 9. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / EBD.....	95
51. pielikums 10. apgalvojums par Eiropas Solidaritātes korpusu / EBD.....	96
52. pielikums Solidaritāte saistībā ar teritoriālo piederību	96
53. pielikums ES zināšanas saistībā ar teritoriālo piederību	97
54. pielikums Aktivitātes līmenis saistībā ar subjektīvo vērtējumu	98
55. pielikums Subjektīvais vērtējums saistībā ar zināšanām.....	99
56. pielikums Kodu lapa brīvprātīgo intervijām.....	99
57. pielikums Transkripts brīvprātīgo intervijai	107

IEVADS

Eiropas Komisijas prezidents Žans Klods Junkers 2016. gada 14. septembrī pirmo reizi publiski paziņoja par jaunas iniciatīvas veidošanu, par pamatu ņemot solidaritātes kā vienas no Eiropas Savienības pamatvērtībām veicināšanu, veidojot Eiropas Solidaritātes korpusu (European Commission, 05.10.2016., 16.lpp). ES Pamattiesību hartā solidaritāte ir izcelta kā viena no ES pamatvērtībām (European Parliament, Council, Commission, 2007). Jau 2007. gadā slēgtajā Lisabonas līgumā solidaritātes veicināšana ir izdalīta kā svarīga ES nākotnei un saskaņotības nodrošināšanai (European Commission, 2007). Galvenais Eiropas Solidaritātes korpusa aktivitāšu virziens ir brīvprātīgais darbs, kas ES Jaunatnes stratēģijā 2010 – 2018. gadam ir viena no prioritātēm, lai veicinātu solidaritāti un jauniešu personīgo izaugsmi (Eiropas Komisija, 2009). Tika nosprausts mērķis šo programmu īstenot līdz 2016. gada beigām un līdz 2020. gadam nosūtīt pirmos 100 000 jauniešus. Tomēr pirmie jaunieši jaunās programmas ietvaros devās brīvprātīgajā darbā tikai 2017. gada jūlijā un pat šobrīd regulas gala versija nav pabeigta. Neskatoties uz lēno progresu un skaidru vadlīniju trūkumu, Eiropas Solidaritātes korpusa ideja ir ambicioza un ir piesaistījusi 341.5 miljonus eiro periodam no 2018. līdz 2020. gadam, bet no 2021. līdz 2027. gadam tiek plānots 6 miljardus eiro liels budžets (European Commission, 07.12.2017.). Tik liela finansējuma piešķiršana programmai, kas ir tikai sākuma stadijā, akcentē tās aktualitāti plašākā kontekstā. Finansējums tiek ņemts no citiem fondiem, radot pārmaiņas kopējā Eiropas Savienības jauniešu izaugsmes iespēju piedāvājumā.

Ņemot vērā investētos līdzekļus, ir nepieciešama sekošana līdz Eiropas Solidaritātes korpusa ieviešanai ne tikai Eiropas Savienībā kopumā, bet arī valsts līmenī. Programma iekļauj vairākus iepriekš nesaistītus elementus – brīvprātīgā darba, prakses un darba iespēju savienošana vienā projektā. Par to ir saņemta arī kritika, jo šāda pieeja vēl nav pārbaudīta praksē un tāpēc prasa papildus uzraudzību projekta plānošanā. Pagaidām trūkst akadēmiska rakstura pētījumu par programmas realizāciju. Nav analizēta ne programmas realizācijas gaita, ne jau iesaistījušos jauniešu pieredze ne angļu, ne latviešu valodā.

Tāpēc, lai izprastu Eiropas Solidaritātes korpusa programmas devumu sabiedrībai un jauniešu zināšanas par viņiem pieejamām izaugsmes iespējām, autore izvirza **pētījuma mērķi**: Noskaidrot, kāda ir jauniešu praktiskā pieredze Eiropas Solidaritātes korpusa līdzdalībā un kā jaunieši apzinās Eiropas Solidaritātes korpusa iespējas.

Mērķa sasniegšanai autore izvēlas jautātās pētniecības metodes, kombinējot tiešsaistes aptauju, daļēji strukturētas intervijas ar jauniešiem un nestrukturētas intervijas ar ekspertu.

Autore kvalitatīvajai pētījuma daļai izvirza **pētnieciskos jautājumus**:

1. Kā nevalstisko organizāciju aktivitātēs iesaistītie jaunieši apzinās iespējas, ko dod Eiropas Solidaritātes korpuss?
2. Kāda ir pieredze tiem jauniešiem, kuri jau ir devušies Eiropas Solidaritātes korpusā?

Izpētes lauks tiks ierobežots ar jauniešiem, kuri ir piedalījušies nevalstiskās organizācijas aktivitātēs vai tur brīvprātīgi darbojas, lai noteiktu to, cik ļoti aktīvi jaunieši apzinās savas iespējas. Intervēti tiks jaunieši, kuri jau ir devušies Eiropas Solidaritātes korpusā vai šobrīd to veic.

Šis darbs ir tematiski novatorisks, jo Eiropas Solidaritātes korpuss ir jauna iniciatīva un ir veikts ļoti maz pētījumu par to, turklāt tie analizē tikai programmas veidošanas procesu nevis jauniešu pieredzi un jauniešu zināšanas par programmu. Šī darba pētnieciskā novitāte ir jauniešu iespēju apzināšanās, jo tā vēl nav Latvijā pētīta. Izveidotā anketa iespēju apzināšanās noteikšanai iekļauj metodoloģisku pienesumu, jo tiek prasīts gan jauniešu subjektīvais viedoklis par to, cik informēti viņi jūtas, gan vērtējums par Eiropas Solidaritātes korpusu raksturojošiem apgalvojumiem.

Autore kvantitatīvajai pētījuma daļai izvirza **hipotēzes**:

1. Jo augstāka aktivitāte NVO, jo jaunietis labāk apzinās savas iespējas Eiropas Solidaritātes korpusā.
2. Jo augstāka iegūtā izglītība, jo jaunietis labāk apzinās savas iespējas Eiropas Solidaritātes korpusā.
3. Jo ciešāka saskarsme ir bijusi ar Eiropas Brīvprātīgo darbu, jo jaunietis labāk apzinās savas iespējas Eiropas Solidaritātes korpusā.
4. Jo augstāka aktivitāte NVO, jo skaidrāka solidaritātes izpratne.

Lai gūtu atbildes uz augstāk minētajiem jautājumiem un hipotēzēm, autore noteica veicamos **uzdevumus**:

- Veikt pirmsizpēti, intervējot JSPA projektu vadības un uzraudzības daļas vecāko projektu vadītāju.
- Izveidot darba teorētisko ietvaru, par pamatu ņemot Emīla Dirkema mehāniskās un organiskās solidaritātes teoriju.
- Izvēlēties darba mērķim atbilstošu metodoloģisko ietvaru, izmantojot jauktās pētniecības metodes.
- Aptaujāt jauniešus, kas darbojas brīvprātīgo organizācijās, par viņiem pieejamajām iespējām Eiropas Savienībā.
- Intervēt jauniešus, kuri jau ir piedalījušies vai šobrīd piedalās Eiropas Solidaritātes korpusā.

- Veikt eksperta interviju ar JSPA projektu vadības un uzraudzības daļas vecāko projektu vadītāju par to, kā viņa interpretētu rezultātus.

Šī darba teorētiskā bāze ir sadalīta divās daļās, sākot ar solidaritātes jēdziena izpratni, jo Eiropas Solidaritātes korpusa pieteikumā tas netiek darīts. Tas tiek papildināts ar Emīla Dirkema mehāniskās un organiskās solidaritātes teoriju. Pirmā nodaļa tiek noslēgta ar mūsdienu solidaritātes izpratni dažādības kontekstā Eiropas Savienībā. Otrā teorētiskā nodaļa attiecas uz pašu Eiropas Solidaritātes korpusu un tā saistību ar jauniešu nodarbinātību un brīvprātīgo darbu. Nodaļas nobeigumā tiks analizēts šīs programmas veidošanas process un pārmaiņas kopš tā pieteikšanas laika, vērtējot saistībā ar solidaritātes teorētisko bāzi. Metodoloģijas daļā tiek analizēta jaukto pētniecības metožu pamatojums šī darba īstenošanai. Datu analīze ir sadalīta trīs daļās. Sākumā ir analizēti kvantitatīvie dati no aptaujas, tad kvalitatīvie dati no intervijām ar brīvprātīgajiem, trešā daļa ir diskusija par saistot atrastos rezultātos vienotā skatījumā, papildinot ar intervētās ekspertes viedokli.

1. SOLIDARITĀTES TEORĒTISKI ANALIZĒJAMIE ASPEKTI

Šī darba centrālais jēdziens ir “solidaritāte”. Eiropas Solidaritātes korpusa ziņojumos uz to atsaucas, bet Eiropas Komisija pati to nedefinē programmas ietvaros, tāpēc ir nepieciešams to analizēt skaidrāk, lai izprastu šīs iniciatīvas būtību. Solidaritātes aktualitāte parādās ne tikai Eiropas Savienības dokumentos, bet arī pētījumos – meklējot pēc atslēgasvārda “solidarity” datubāzē SAGE tiek uzrādīti 13036 rezultāti, kas ir publicēti pēdējo piecu gadu laikā. Solidaritāte kā atslēgas vārds tiek plaši izmantots un izprasts dažādi, tāpēc tālāk tiks analizēti vairāki solidaritātes skatījumi, sākot ar solidaritātes definīcijām, turpinot ar Emīla Dirkema teoriju par mehānisko un organisko solidaritāti, visbeidzot noslēdzot ar solidaritātes jēdziena nozīmi mūsdienās.

1.1. Solidaritātes jēdziena izpratne

Solidaritātes pirmsākumi meklējami Romiešu likumos par pienākumu, kur latīniski tas skan *obligatio in solidum*. Tas raksturoja katra ģimenes locekļa vai kādas kopienas locekļa pienākumu maksāt kopēju parādu (Bayertz, 1999). Mūsdienu izpratnē vārds “solidaritāte” ir pārņemts no franču valodas vārda *solidarité*, kas tika lietots 19. gadsimtā līdzvērtīgi vārdam “brālība” (Bayertz, 1999), un nozīmēja kopīgas, dalītas intereses un atbildību (Solidarity, n.d.). *Solidarité* savukārt ir veidots no divu vārdu savienojuma: *solidaire*, kas nozīmē savstarpēji atkarīgs, pilnīgs, un *solide*, kas tiešā veidā nozīmē stingrs, blīvs un kompakts, bet pārnestā nozīmē – pamatots, uzticams, patiess (Solid, n.d.).

Oksfordas vārdnīcā solidaritāti definē kā “sajūtas vai darbības vienotība vai piekrišana, īpaši starp indivīdiem ar kādu kopīgu interesi; savstarpējs atbalsts grupas ietvaros”(Oxford University Press, n.d.). Kā otrā definīcija tiek piedāvāta Polijas arodbiedrība ar nosaukumu “Solidaritāte”, kas tika dibināta 1980. gadā (Oxford University Press, n.d.). Kembridžas socioloģijas vārdnīcā sociālā vai grupu solidaritāte ir definēta kā “faktors, kas dod realitāti kolektīvām organizācijām, kas ir veidotas no vairāk kā tikai tai piederošo indivīdu sakopojuma”¹ (Turner, 2011). Oksfordas vārdnīcas piedāvātajā definīcijā izceļas tas, ka solidaritāte darbojas grupas ietvaros, bet Kembridžas socioloģijas vārdnīcas definīcija akcentē grupas atzīšanas kvalitāti, ko dod solidaritāte. Tātad tā tiek izjauta pret sev līdzīgajiem, t.i., cilvēkiem ar nozīmīgu vienojošu elementu, bet netiek izjauta pret cilvēkiem, kam tā trūkst. Tas norāda uz solidaritātes otru pusi – svešā atgrūšanu, nostādnes “mēs un citi” praktizēšanu.

¹ Šeit un turpmāk autores tulkojums.

Šī solidaritātes radītā atgrūšana tiek pieminēta arī Blekvela socioloģijas enciklopēdijā (*The Blackwell Encyclopedia of Sociology*), kurā par solidaritāti raksta sociologs Rodnijs Kouts (*Rodney Coates*), Maiami universitātes globālo un starpkultūru pētījumu profesors. Viņš raksta, ka “solidaritāte definējama kā uztverta vai realizēta indivīdu organizācija, lai nodrošinātu grupas izdzīvošanu, intereses vai mērķus, kas var rasties no vai nu ārējiem draudiem, vai iekšējām vajadzībām.”(Coates, citēts no Ritzer, G., 2007, p.4612). Kouts vēl norāda, ka šī grupas nostiprināšanas kapacitāte ir pierādījums, ka tā var ne tikai izdzīvot, bet pat uzplaukt un attīstīties.

Autorei šķiet nozīmīgi izcelt viņa domu, ka solidaritāte nav rezultāts, bet process. Solidaritātes nodrošināšanai ir nepieciešams ieguldīt resursus, bet nepieciešamības pamatojums var būt mainīgs gan solidaritātes veidošanās iemeslu dēļ, gan arī tās tālākajā attīstībā dažādu faktoru ietekmē. Tomēr Kouts uzsver, ka solidaritāti ietekmē ne tikai tādi faktori kā jau iepriekš minētie ārējie draudi, bet svarīgākais solidaritātes izmaiņās ir tas, kā šī grupa uztver ārējos faktorus (Coates, no Ritzer, G., 2007, p.4613).

Lai gan solidaritāte iezīmē kontrastu starp vienu grupu un pārējo sabiedrību, tas nenozīmē, ka grupa ir tik saliedēta, ka tās iekšienē nav konfliktu un ka tā konfliktē tikai ar citām grupām. Kouts raksta, ka solidaritāte grupā rada vidi, kurā tās dalībnieki spēj paust savu viedokli un radušos konfliktus risināt tā, lai netiktu apdraudēta grupas eksistence. Šāda veida vide ir tā, kas ļauj grupai attīstīties, jo tās dalībniekiem ir svarīga gan sava, gan pārējo dalībnieku labklājība, turpinot uzturēt grupas vienotību. Ideālos apstākļos solidaritāti var sasniegt, aptverot visus grupas dalībniekus. Bet praksē katrs grupas dalībnieks piedalās tās veidošanā, pārstāvot savas personīgās intereses, idejas un arī uztverot ārējos ietekmes faktorus atšķirīgi (Coates, no Ritzer, G., 2007, p.4614).

Kouts lieto jaunu terminu – solidaritātes epizodes. Tās var tikt novērotas un atzīmētas vēsturiskā kontekstā, parādot, ka solidaritāte ir mainīga un pārejoša (Coates, no Ritzer, G., 2007, p.4614). Solidaritātes mainību raksturo arī vācu filozofs Kurts Bajerts (*Kurt Bayertz*), kurš ir galvenais autors grāmatai “Solidaritāte”, kurā apkopotas vairāku filozofu domas par tās dažādo izpratni 1999. gadā. Viņš tā laika izpratnē solidaritāti definē kā “kopīgas saistības starp indivīdiem, iekļaujot divus līmeņus: faktisko līmeni ar patiesu kopēju nostāju starp indivīdiem un normatīvo līmeni ar kopīgu pienākumu palīdzēt viens otram, kā un kad nepieciešams.”(Bayertz, 1999, p.3). Viņaprāt, šis nošķīrums ir nepieciešams, jo to bieži pārprot – kopējas nostājas dēļ tiek gaidīts, ka cilvēki rīkosies normatīvā līmenī viens otram palīdzot arī tad, ja konkrētajā brīdī tas nav izdevīgi. Tomēr paļauties uz to nozīmē paļauties uz solidaritātes emocionālo dabu, kas var būt mainīga, tāpēc ir nepieciešams izdalīt normatīvo solidaritātes līmeni, lai tā radītu gaidīto efektu. Arī Bajerts atzīmē domu par solidaritātes “mēs un citi”

nošķirumu un norāda, ka ir grūti izjust solidaritāti pret cilvēkiem kopumā. Tāpēc viņš raksturo solidaritāti nevis kā ētisku, bet politisku terminu (Bayertz, 1999, p.4).

Autores mērķis nebija atrast visas iespējamās solidaritātes definīcijas, bet parādīt kopīgos elementus un izpratnes problemātiku dažādu autoru redzējumā. No apskatītajām definīcijām un skaidrojumiem var spriest, ka tajos kopīgais ir izjustā atbildība pret grupu, saliedētība, kopīgas intereses, uztvertie ārējie draudi, piederības sajūta un solidaritātes mainība laika periodā. Solidaritātes problemātika iezīmējas ar tās dažādo izpratni. Par svarīgu autore atzīst Kurta Bajerta faktiskās un normatīvās solidaritātes nošķirumu un nostādni “mēs un citi”, kas parādās visos autores apskatītajos solidaritātes skaidrojumos. Nākamajā apakšnodaļā tiks aprakstīta socioloģijas klasika Emila Dirkema sociālās solidaritātes teorija.

1.2. Solidaritāte Emīla Dirkema izpratnē

Solidaritātes idejai ir pievērsušies vairāki klasiskās socioloģijas autori, piemēram, Georgs Zimmels un Kārlis Markss, bet visvairāk solidaritātes pētīšanā iedziļinājās Emīls Dirkems, sarakstot darbu “Darba dalīšana sabiedrībā” 1893. gadā. Socioloģijas kontekstā pieminot vārdu “solidaritāte” pirmā asociācija mēdz būt tieši ar Dirkema teoriju par sociālo solidaritāti.

Savā doktora disertācijā “Darba dalīšana sabiedrībā” kā galveno starppersonisko attiecību izmaiņu virzītāju Dirkems izceļ darba dalīšanu. Viņš analizēja tradicionālās un modernās sabiedrības atšķirības, lai noskaidrotu, kā mainās ekonomiskā un sociālā paļaušanās vienam uz otru (Beland, Mahon, 2016). Tomēr viņa motivācija nebija vērsta uz to, kas ekonomiski vai kā citādāk ir izdevīgāk, kā to iepriekš bija aprakstījis Ādams Smits. Dirkemu interesēja tas, kā sociālās saites var tikt uzturētas un veicinātas bez institūciju piespiedu ietekmes, lai uzturētu sociālo kārtību (Coser, in Durkheim, 1965, p.12). Dirkems sabiedrību salīdzināja ar organismu, kur katra tā daļa realizē kādu noteiktu funkciju, nodrošinot saskaņotu darbību. Vienkārši sakot, kaut kas sabiedrībā nevar tā vienkārši pastāvēt, tam ir kāda funkcija, kas to padarījusi par nepieciešamu. Raksturojot tā laika sabiedrību, t.i., 1893. gadā, Dirkems saka, ka mēs izjūtam aukstumu pret tiem, kuru galvenais uzdevums šķietami ir tikai savu mērķu sasniegšana un sevis uzlabošana. Var likties, ka tas ir antisociāli. Tomēr Dirkems to noliedz, sakot, ka cilvēka mērķis vairs nav sevi attīstīt vienādā mērā daudzās disciplīnās, bet fokusēties uz konkrētiem mērķiem, tādējādi panākot summāru labumu. Ja daudzi cilvēki būs sevi attīstījuši savā profesijā augstā līmenī, kopumā sabiedriskais labums celsies arī tad, ja viņiem nebūs vienādas prasmes. Šādā veidā tiecoties pēc individuāla labuma tiek sasniegts arī augstāks labums visiem (Durkheim, 1965, p.63). Pēc Dirkema tā ir darba dalīšanas būtība un modernajā

sabiedrībā tā izpaužas kā pāreja no mehāniskās uz organisko solidaritāti, kura turpinājumā tiks aprakstīta sīkāk.

Dirkems izdalīja divu veidu solidaritāti – mehānisko un organisko solidaritāti. Mehāniskā solidaritātē šķietami var asociēties ar kaut ko tehnisku vai mākslīgu, turpretim Dirkems to skaidro ar šādu nosaukumu, jo dotā loma un funkcija cilvēkam jau ir piešķirta. Tā realizējas nelielās grupās, kur cilvēki viens otru pazīst. Sociālās saites pārsvarā ir radniecības vai atrašanās vietas noteiktas. Līdzīgas pieredzes rezultātā cilvēki izjūt solidaritāti viens pret otru, kurā izpaužas jau augstāk aprakstītie solidaritāti raksturojošie elementi. Mehāniskajā solidaritātē nenotiek darba dalīšana. Cilvēki attīsta līdzīgas prasmes vispārējā līmenī, lai nodrošinātu vajadzības, kas arī konkrētās grupas ietvaros ir līdzīgas. Specializācijas neesamības rezultātā cilvēka identitāte ir cieši saistīta ar viņa grupu un dzīvesvietu nevis kādu unikālu viņam raksturīgu pazīmi (Anne M. Hornsby, in Ritzer, G., 2007, p.4615). Mehāniskā solidaritātē pārsvarā raksturīga sabiedrībai pirms industrializācijas laika, turpretī organiskā solidaritātē attīstās līdz ar moderno sabiedrību. Raksturojot organisko solidaritāti, Dirkems to vērtē kā augstāku sabiedrības attīstības formu, kas rodas darba dalīšanas rezultātā sarežģītākās sabiedrības formās (Durkheim, 1965, p.141). Organiskā solidaritātē nav iepriekš noteikta, tā var mainīties, cilvēkam attīstot jaunas prasmes, satiekot jaunus cilvēkus u.tml. Modernās sabiedrības uzturēšanai ir nepieciešama plašāku funkciju nodrošināšana, kas prasa arī prasmju dažādību un augstāku tās līmeni. Viens indivīds var prast kaut ko augstā līmenī, turpretim kaut ko citu ne. Tas padara cilvēkus atkarīgus vienu no otra, bet ne uz līdzību, bet atšķirību pamata (Anne M. Hornsby, in Ritzer, G., 2007, p.4616). Var teikt, ka organiskā solidaritātē ir gandrīz sinonīma ar darba dalīšanu. Tomēr organisko solidaritāti raksturo ne tikai darba dalīšana kā funkcija, bet arī izjustā saliedētības sajūta, kas, pēc Dirkema, ir lielāka nekā mehāniskajā solidaritātē. To var skaidrot ar to, ka indivīdam ir brīvība izvēlēties, uz kā bāzes un kam būt piederīgam. Nedrīkst aizmirst to, ka arī specializācijas rezultātā iegūtie labumi no sabiedrības ir ne tikai plašāki, bet arī lielāki. Organisko solidaritāti raksturojošie faktori – dažādība, specializācija, indivīda brīvība, atšķirīgas vajadzības – arvien ciešāk saliedē lielāku skaitu cilvēku. Organisko solidaritāti spilgti var redzēt pilsētās, kur katrs cilvēks ir tikai maza daļa no lielāka kopuma, bet ir nenoliedzami atkarīgs no citām šī kopuma daļām. Tas atgādina Dirkema sabiedrības salīdzinājumu ar bioloģisku organismu.

Šī apakšnodaļa tika veltīta īsam ieskatam Dirkema duālajam sociālās solidaritātes iedalījumam, tālākās viņa doktora disertācijas “Darba dalīšana sabiedrībā” daļās Dirkems runā par savas teorijas izņēmumiem, kas šī darba ietvaros netiks aprakstīti. Tālāk sekos solidaritātes mūsdienu redzējums ar fokusu uz solidaritātes kā mērķa sasniegšanu Eiropas Savienībā.

1.3. Solidaritāte mūsdienu dažādības kontekstā

Dirkems par solidaritāti rakstīja vairāk kā pirms 100 gadiem, bet mūsdienu situācija ir būtiski mainījies, salīdzinot ar to laiku. Pēc viņa teorijas, šobrīd mūsdienu sabiedrība ir gandrīz pilnībā pārgājusi organiskajā solidaritātē. Tomēr nevar noliegt, ka, piemēram, bēgļu integrācija ir aktuāls un daudziem biedējošs jautājums. 2016. gadā “Pew pētniecības centrs” veica 10 ES valstu aptauju, lai noskaidrotu viedokli par cilvēku aizspriedumiem par bēgļiem. Astonās no aptaujātajām valstīm (Ungārija, Polija, Nīderlande, Vācija, Itālija, Zviedrija, Grieķija, Lielbritānija, Francija, Spānija) vairāk kā puse respondentu baidās, ka bēgļu uzņemšana palielinās terorismu valstī (Pew Research Center, 2016). Organiskajai solidaritātei vajadzētu vienot cilvēkus uz viņu veidoto vērtību pamata, bet šajā gadījumā cilvēki neizjūt solidaritāti tikai tāpēc, ka šie cilvēki ir dzimuši un auguši citviet. Neatkarīgi no tā, Eiropas Savienība apstiprināja vairāk kā pusi no 2016. gadā saņemtajiem 1.2 miljoniem pirmreizējiem patvēruma meklētāja statusa pieteikumiem (European Parliament News, 30.06.2017), padarot solidaritātes jautājumu arvien aktuālāku. Atsaucoties uz iepriekš rakstīto, Kouts saka, ka solidaritāte mainās un pāriet, tā veido epizodes. Var teikt, ka solidaritātes epizode Eiropas Savienībā ir jau no paša tās sākuma, jo tā ir viena no ES pamatvērtībām. ES Pamattiesību hartas preambulā, kas tika izveidota 2007. gadā, tiek izcelts, ka “apzinoties savu garīgo un tikumisko mantojumu, Savienība balstās uz nedalāmām, universālām vērtībām – cilvēka cieņu, brīvību, vienlīdzību un solidaritāti; tās pamatā ir demokrātijas un tiesiskuma principi”(European Parliament, Council, Commission, 2007). Hartas ceturtā sadaļa ir veltīta solidaritātei. Šī sadaļa ietver tiesības, kas attiecas uz darba tiesībām, sociālo nodrošinājumu un palīdzību, patērētāju tiesību aizsardzību, pieeju pakalpojumiem, veselības un pat vides aizsardzību. Hartas preambulā arī minēta cieņa pret tautu un kultūru dažādību (European Parliament, Council, Commission, 2007), tātad netiek mēģināts ES dalībvalstis un tās pilsoņus padarīt vienādus, bet augstāk uzskaitīto vērtību nodrošināšanai tieši dažādības dēļ ir nepieciešama solidaritāte miera un kārtības uzturēšanai.

2007. gadā arī tiek slēgts Lisabonas līgums, kurā īpaša uzmanība tiek veltīta solidaritātes veicināšanai. Tajā tiek izdalītas trīs solidaritātes dimensijas ES kontekstā – solidaritāte starp dalībvalstīm un indivīdiem, solidaritāte starp dalībvalstīm, kā arī starppaaudžu solidaritāte (European Commission, 2007). Ņemot vērā to, cik dažāda ir ES dalībvalstu kultūra, solidaritātes nodrošināšanai ir jāmeklē vienojoši faktori, jo balstīšanās uz līdzību nav pamatota. Irina Domurath (*Irina Domurath*), pētniece ar kopīgi iegūtu doktora grādu (*joint PhD*) Kopenhāgenas un Islandes universitātēs tiesību zinātnē, raksta, ka heterogēnās sabiedrības dēļ solidaritāte ES izpaužas tieši atšķirību pieņemšanā (Domurath, 2012).

Domurate, pētot pirmo dimensiju, **solidaritāti starp dalībvalstīm un indivīdiem**, atzīst, ka visspilgtāk tā izpaužas iespējā dzīvot, mācīties un strādāt citās ES valstīs ar tādām pašām tiesībām kā savā izcelsmes valstī, nosaucot to par transnacionālu solidaritātes izpausmi. Atsaucoties uz Dirkema teoriju par mehānisko un organisko solidaritāti, tās bāze lielā mērā, raksta autoresprāt, ir balstīta ekonomiskos iemeslos nacionālā līmenī. Bet ES pilsonība izaicina šo pieeju, jo ir iespēja doties ar tādām pašām iespējām dzīvot citā ES valstī. Viņasprāt, šo solidaritātes izpausmi var stiprināt ar izglītības iespēju nodrošināšanu starp valstīm (Domurath, 2012).

Otro solidaritātes dimensiju – **solidaritāte starp dalībvalstīm** – autore skaidro caur transnacionāliem līgumiem par vides aizsardzību un dabas katastrofu novēršanu. Globālu problēmu risināšanai ir nepieciešama progresīva valstu sadarbība, kas sasauca ar ES Pamattiesību hartas vienu no Solidaritātes sadaļas punktiem. Lai gan tiek slēgti dažādi līgumi vides piesārņojuma mazināšanai, piemēram, Eiropas Savienībā jau kopš 2005. gada darbojas Emisijas kvotu tirdzniecības sistēma (ETS) kā finansiāls CO2 un citu siltumnīcas gāzu emisiju samazināšanas motivātors, raksta autore pret šo solidaritātes veidu izturas kritiski. Viņa to vērtē kā nepilnīgu, jo palīdzības sniegšana vides aizsardzības vai dabas katastrofu gadījumā citām dalībvalstīm tiek realizēta tikai finansiālu resursu līmenī kā speciāla fonda izmantošana. Šī solidaritāte ir juridiski reglamentēta un valstu atbalsts nav balstīts uz brīvprātības principa, tās realizācijai būtu nepieciešams pieņemt valstu savstarpējās atšķirības (Domurath, 2012). To var vērtēt kā solidaritātes institucionalizācijas iezīmju parādīšanos ES līmenī, parādot cita veida motivāciju, kas atšķiras no klasiskās solidaritātes izpratnes, par ko rakstīja Dirkems.

Šī raksta trešā dimensija - **starppaaudžu solidaritāte** -, pirmoreiz pieminēta Lisabonas līgumā, tā ir cieši saistīta ar ilgtspējīgu attīstību. Ilgtspējīga attīstība, pēc visbiežāk lietotās definīcijas Bruntlandes komisijas ziņojumā, tiek definēta kā “attīstība, kas nodrošina šodienas vajadzību apmierināšanu, neradot draudus nākamo paaudžu vajadzību apmierināšanai”(ANO, 1987). Raksta autore atzīmē, ka ilgtspējīga attīstība bieži globālā skatījumā tiek fokusēta uz ekonomiku, bet vides aizsardzība netiek skatīta ar pietiekamu nopietnības pakāpi. Piemēram, dažādās valstīs tiek izmantoti atšķirīgi indikatori ilgtspējīgas attīstības pētniecībai. Bet raksta autore izceļ to, ka bez piemērotas vides, kur tālākajām paaudzēm augt, nav iespējams izmantot visas tās iespējas, kuras veido ekonomiskā ilgtspēja. Domurate arī norāda, ka, lai gan visas trīs solidaritātes dimensijas ir par maz attīstītas, tieši starppaaudžu solidaritāte ir visabstraktāk noteiktā un tāpēc prasa lielāku uzmanību. Viņa iesaka nevis solidaritātes veicināšanu caur likumdošanu, kas ir lejupvērstā pieeja (*top-down approach*), bet augšupvērsto pieeju (*bottom-up approach*), veicinot piederības sajūtu Eiropas Savienībai (Domurath, 2012).

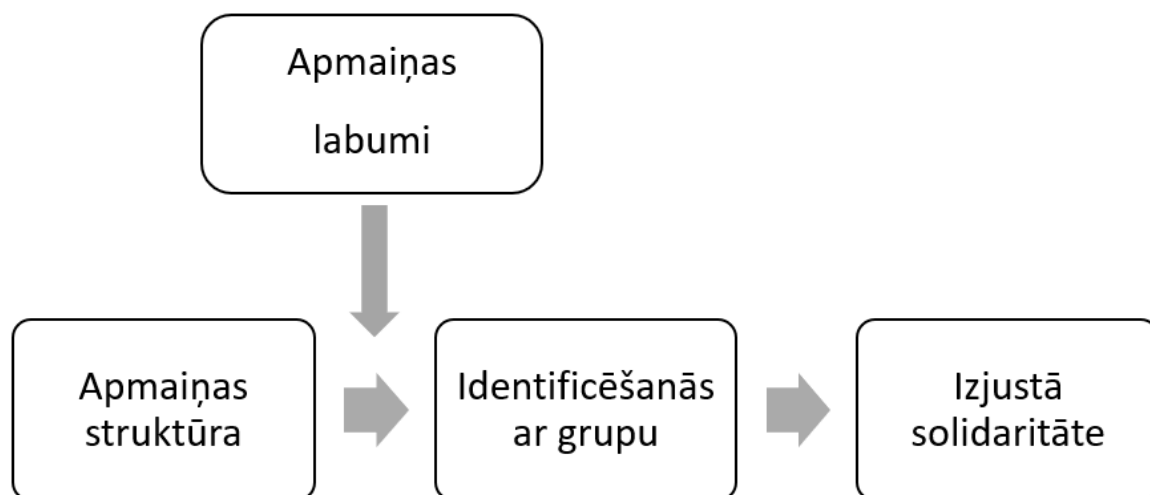
Runājot sīkāk par starppaaudžu solidaritāti, autore uzskata par nozīmīgu norādīt arī tās definīciju: “savstarpējs atbalsts un sadarbība starp dažādām vecuma grupām, lai veidotu sabiedrību, kurā visa vecuma cilvēkiem būtu sava loma saskaņā ar viņu vajadzībām un spējām, un ar iespēju gūt labumu no kopienas ekonomiskā un sociālā progresa vienādā mērā”(AGE Platform Europe, 2012). Ņemot vērā to, ka vienkāršoti, pēc Dirkema izpratnes solidaritātes pamatā ir līdzība (mehāniskā) un kopīgas intereses (organiskā), tad dažādu vecuma grupu cilvēkiem, īpaši dzīvojot heterogēnā sabiedrībā, ir ļoti grūti to nodrošināt. Starppaaudžu solidaritātes veicināšanu palīdz saprast autoru Verna L. Bengtsona (*Vern L. Bengtson*) un Roberta E.L. Roberta (*Robert E.L. Roberts*) izdalītās sešas dimensijas, parādot, ka solidaritātes pamatā ir integrācija:

1. asociētā integrācija (dažādu paaudžu kontakta līmenis)	4. funkcionālā integrācija (savstarpēja palīdzība)
2. pieķeršanās integrācija (pozitīvo emociju līmenis)	5. normatīvā integrācija (normu ievērošana)
3. konsensus integrācija (sakritības līmenis vērtībās un viedokļos)	6. strukturālā integrācija (ģeogrāfiskais tuvums)
- (Bengtson and Roberts 1991, in Moore and Komter 2008).

Bengtsons un Roberts šo modeli veidoja par starppaaudžu solidaritāti, bet autore, pēc iepriekš aprakstītā solidaritātes teorētiskā pamata, to attiecina arī uz citiem solidaritātes veidiem, jo šie integrācijas veidi parādās arī Dirkema solidaritātes izpratnē, raksturojot dažādu grupu solidaritāti.

Liela nozīme starppaaudžu un vispār solidaritātes veicināšanā ir apmaiņā gūtajiem labumiem (*benefits*). No pieminētajām dimensijām tas vistiešāk attiecas uz funkcionālo integrāciju. Varētu šķist, ka – jo lielāks labums iesaistītajām pusēm, jo lielāka solidaritāte tiek izjauta – bet tas nav tik vienkārši. Šīs pieejas pētniecību ir iedvesmojušas antropoloģijas teorijas par apmaiņu. Var izdalīt vispārīgu netiešu, tiešu sarunātu (*negotiated*) un tiešu abpusēju (*reciprocal*) apmaiņu. Vispārīga netieša apmaiņa nozīmē to, ka indivīds dod vienam cilvēkam un saņem tālāk no kāda cita grupas ietvaros. Turklāt apmaiņa var nenotikt vienlaicīgi no abām pusēm, bet, dodot labumus vienam, citi labumi tiek saņemti atpakaļ vēlāk no kāda cita indivīda. Tieša sarunāta apmaiņa nozīmē apmaiņu starp indivīdiem, kuri ir vienojušies par apmaināmajiem labumiem. Bet tieša abpusēja apmaiņa notiek ilgākā laika posmā, labumu apmaiņa tiek turpināta ar citu labumu sasniegšanu un visu laiku tiek atdarīts ar to pašu vai ko labāku. Pēc Kloda Levī Strosa, vispārīgā apmaiņa rada lielāku solidaritātes izjūtu. Pētījuma autori Linda D. Molma (*Molm*), Džesika L. Kolleta (*Jessica L. Collett*) un Dāvids R. Šēfers

(David R. Schaefer) gribēja pārbaudīt šo pieņēmumu, salīdzinājumā ar diviem tiešās apmaiņas veidiem saistībā ar solidaritāti. Viņi pārbaudīja subjektīvi izjusto solidaritāti, kurai tika izdalītas četras dimensijas: uzticība (ticība, ka apmaiņas partneris neizmantos viņa dāsnumu), pieķeršanās (pozitīvas jūtas pret apmaiņas partneri), sociāla vienotība (attiecības balstās uz kopīgu mērķi un interesēm) un apņemšanās uzturēt saistības. Tika novērots, ka vispārīga apmaiņa sniedz daudz izteiktāku solidaritātes izjūtu, turklāt tas attiecās uz solidaritāti starp indivīdiem grupas ietvaros, bet arī pret solidaritātes izjūtu pret pašu grupu (2007).

1.3.att. Apmaiņas labumu ietekme uz solidaritātes veicināšanu (Willer, Flynn, Zak, 2012, autores tulkots)

Līdzīgi rezultāti tika novēroti pētījumā, kuru veica Robs Villers (*Robb Willer*), Francis Dž. Flins (*Francis J. Flynn*) un Sonja Zaka (*Sonya Zak*). Tomēr šajā pētījumā solidaritātes izjūtas pārbaudīšanai tika testēts vēl viens kritērijs – tas, cik liels labums tiek saņemts no apmaiņas (sk. 1.3. att.). Šajā modelī var novērot savstarpēju cilvēku integrāciju, kas tos saista, jo notiek apmaiņa ar kāda veida labumiem. Tas izpaužas tālākās saistībās un praktiskā rīcībā arī nākotnē izjustās solidaritātes rezultātā. Pie mazāka labuma gūšanas netika novērotas lielas atšķirības starp vispārīgu un tiešu apmaiņu. Turpretim, apmaiņas rezultātā saņemot lielāku labumu, vispārīgā apmaiņa radīja daudz lielāku solidaritātes izjūtu nekā tiešā apmaiņa. Tas ir pārsteidzoši, jo tas tika novērots arī tad, ja šādu apmaiņu skaits ir mazāks nekā tiešajā apmaiņā. Tas ir tāpēc, ka vispārīgā apmaiņā ir lielāks brīvbraucēju (*free riders*) risks. Neatkarīgi no tā, ka iespējas saņemt labumu ir mazākas, bet pats labums ir lielāks, tika izjusta lielāka identificēšanās ar grupu un, līdz ar to, solidaritāte (2012). No tā var secināt, ka solidaritātes

veicināšanai ir nepieciešama kāda labumu apmaiņai un tai ir jābūt vispārīgai nevis tiešai, kā arī šiem labumiem ir jābūt pēc iespējas vērtīgākiem pēc kritērijiem, kas ir nozīmīgi konkrētajai grupai.

Var secināt, ka solidaritāte tiek atšķirīgi izprasta no konteksta, kādā tā ir veidojusies. Pirms vairāk kā simts gadiem Dirkema izstrādātā sociālās solidaritātes teorija dod ieskatu mehāniskajā, uz līdzību balstītā, un organiskajā, uz atšķirībām un darba dalīšanu balstītā, solidaritātē. Lai gan šī teorija joprojām iekļauj šim darbam noderīgus aspektus, ir jārespektē mūsdienu konteksts, kas organisko solidaritāti ir attīstījis vai pat pārcēlis jaunā līmenī. Solidaritāte kā viena no ES pamatvērtībām ir jāveicina, bet tas nav vienkārši, dzīvojot heterogēnā sabiedrībā. Domurāte izdala trīs solidaritātes dimensijas – solidaritāte starp dalībvalstīm un indivīdiem, solidaritāte starp dalībvalstīm un starppaaudžu solidaritāte. Viņaspār, ES ir nepieciešams uzlabot visas šīs dimensijas, bet jo īpaši trešo dimensiju. Šo dimensiju ietekmē Verna L. Bengtsona un Roberta E.L. Robertsā izpētītās sešas dimensijas, bet tālāk citu pētījumu kontekstā solidaritātes veicināšanai tiek analizēta funkcionālā integrācija jeb gūto labumu ietekme. Var secināt, ka visvairāk solidaritāti veicina vispārīga nevis tieša labumu apmaiņa, turklāt viens no kritērijiem ir tas, cik liels labums potenciāli tiek gūts. Šim darbam apskatītās solidaritātes vērtības un raksturojošie elementi noder aptaujas anketas veidošanai, lai varētu meklēt Latvijas aktīvo jauniešu solidaritātes izpratni, un Eiropas Solidaritātes korpusa programmas veidošanas analīzei. Nākamajā nodaļā šīs idejas tiks saistītas ar Eiropas Solidaritātes korpusa programmas ideju un realizāciju.

2. EIROPAS SOLIDARITĀTES KORPUSS UN BRĪVPRĀTĪGAIS DARBS

Šajā nodaļā tiks aplūkota Eiropas Solidaritātes korpusa programma salīdzinājumā ar iepriekšējo Erasmus+ jauniešu starptautisko programmu Eiropas Brīvprātīgais darbs, kas turpmāk tiks iekļauts Eiropas Solidaritātes korpusā. Turpinājumā šī programma tiks saistīta ar jauniešu nodarbinātības jautājumu un jauniešu brīvprātīgo darbu kopumā. Visbeidzot nodaļa tiks noslēgta ar Eiropas Solidaritātes korpusa veidošanas analīzi.

2.1. Eiropas Solidaritātes korpusa programma

Eiropas Solidaritātes korpusa ideja pirmoreiz publiski tika paziņota 2016. gada 14. septembrī. Eiropas Komisijas prezidents Žans Klods Junkers publikācijā “Stāvoklis Savienībā 2016” lielu uzsvāru liek uz solidaritāti, izsakoties, ka “solidaritāte ir līme, kas tur mūsu Savienību kopā” (European Commission, 05.10.2016., 16.lpp), viņš arī akcentē solidaritātes brīvprātīgo aspektu. Junkers uzskata, ka ES ir daudz jauniešu, kas ir gatavi brīvprātīgi dot labumu sabiedrībai un tādējādi veicināt solidaritātes izpausmi. Ziņojuma beigās tiek pieteikts Eiropas Solidaritātes korpus:

Līdzīgā garā Komisija šodien ierosina izveidot Eiropas Solidaritātes korpusu. Jaunieši visā ES varēs brīvprātīgi piedāvāt savu palīdzību tur, kur tā visvairāk nepieciešama, reaģēt uz krīzes situācijām [...] Es vēlos, lai šis Eiropas Solidaritātes korpus līdz gada beigām būtu izveidots un darbotos, bet līdz 2020. gadam – redzēt pirmos iesaistītos 100 000 Eiropas jauniešus (European Commission, 05.10.2016., 16.lpp.).

Eiropas Solidaritātes korpus šajā Eiropas Komisijas dokumentā tika saistīts ar jauniešu nodarbinātības jautājumu. Bratislavas ceļvedī 4. sadaļā “Ekonomikas un sociālā attīstība, jaunatne” viens no punktiem ir ES atbalsts dalībvalstīm cīnīties ar jauniešu bezdarbu un ES jauniešu programmu uzlabošana. Tika paredzēta visu dalībvalstu iesaiste situācijas uzlabošanā līdz 2016. gada beigām, par ko tika runāts ES neformālajā sanāksmē Bratislavas samitā 16. septembrī (The Bratislava Declaration and Roadmap, 16.09.2016., p.5).

Jaunā iniciatīva dod iespēju Eiropas Savienības un partnervalstu ietvaros jauniešiem doties brīvprātīgā solidaritātes aktivitātē no 2 līdz 12 mēnešiem (skat. 2.1. tabulu). Šajā gadījumā norādītās partnervalstis ir Islande, Lihtenšteina, Norvēģija, Turcija un Bijusī

Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika. Šī iespēja ir atvērta jauniešiem no 17 līdz 31 gada vecumam, bet uz mobilitātes sākumu jauniešiem ir jābūt vismaz 18 gadus vecam un mobilitāti jābeidz pirms 31 gadu vecuma sasniegšanas. Šie kritēriji ir paturēti tādi paši kā Eiropas Brīvprātīgajā darbā, kas nākotnē kā atsevišķs projekta veids Erasmus+ ietvarā nepastāvēs, jo Eiropas Solidaritātes korpuss to pārņem kā vienu no trijiem solidaritātes aktivitātes virzieniem. Jau iepriekš pieminētā solidaritātes aktivitāte ir jēdziens, kas tiek definēts Eiropas Solidaritātes korpusa regulas ziņojumā: “[..] aktivitāte ar vispārīgu mērķi cīnīties ar svarīgiem sabiedrības izaicinājumiem, lai palīdzētu kopienai un sabiedrībai kopumā. Tajā pašā laikā veicinot indivīda personisko, izglītojošo, māksliniecisko, sociālo, pilsonisko un profesionālo izaugsmi”(Committee on Culture and Education, 07.03.2018., 56. grozījums). Tālāk tiek uzskaitīts, kādas tēmas ietilpst solidaritātes aktivitātes jēdzienā:

formālā, neformālā un informālā izglītība un apmācības, jaunatnes darbs, nodarbinātība, dzimumu vienlīdzība, sociālā uzņēmējdarbība, pilsonība un demokrātiskā līdzdalība, starpkultūru dialogs, sociālā iekļaušana, cilvēku ar invaliditāti iekļaušana, vides un dabas aizsardzība, klimata pārmaiņu novēršana, dabas katastrofu prevence, sagatavotība un atgūšanās, sociālā lauksaimniecība un lauku attīstība, teritoriju sadarbība un saliedētība, nepieciešamā ēdiena nodrošināšana, veselība un labklājība, radošums un kultūra, fiziskā izglītība un sports, sociālā asistēšana un labklājība, kā arī trešo valstu pilsoņu uzņemšana un integrēšana (patvērumu meklētāju un bēgļu) (Committee on Culture and Education, 07.03.2018., 56. grozījums).

Var redzēt, ka šis jēdziens attiecas uz ļoti daudz un dažādām tēmām, līdzīgi kā Eiropas Brīvprātīgajā darbā. Tomēr Eiropas Solidaritātes korpuss bez brīvprātīgā darba vēl arī piedāvā prakses un darba iespējas, kā arī projektus un tīklošanās (*networking*) aktivitātes. Jāpiemin, ka apmaksātas prakses iespējas ir atkarīgas no konkrētās valsts likumdošanas, piemēram, Latvijā nav paredzēta apmaksāta prakse Eiropas Solidaritātes korpusa ietvaros, kā tas tika noskaidrots pirmsizpētes posmā intervijā ar JSPA projektu vadības un uzraudzības daļas vecāko projektu vadītāju. Tātad var izdalīt trīs galvenos programmas virzienus 1) brīvprātīgais darbs 2) prakse un darbs 3) projekti un tīklošanās aktivitātes.

2.1. tabula

Solidaritātes aktivitātes virzienu veidu mobilitātes ilgums (autores veidota)

<i>Solidaritātes aktivitātes virziens</i>	<i>Mobilitātes ilgums</i>
1. <i>Brīvprātīgais darbs</i>	• <i>Brīvprātīgais darbs: 2 – 12 mēneši</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Brīvprātīgo komandas projekti: 2 nedēļas - 2 mēneši</i>
2. <i>Prakse un darbs</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Prakse: 3 – 6 mēneši (var pagarināt, kopumā nepārsniedzot 12 mēnešus)</i> • <i>Darbs: vismaz 6 mēneši</i>
3. <i>Projekti un tīklošanās aktivitātes.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Projekti: 2 – 12 mēneši</i> • <i>Tīklošanās (nav noteikts)</i>

Lai gan Eiropas Brīvprātīgais darbs piešķir kabatas naudu tādā apmērā, kas raksturīga konkrētajai valstij, bet nekad netika piemērota alga vai darbam līdzvērtīgi noteikumi. Tādējādi tiek palielināta ne tikai projektu dažādība, bet arī projektu pievilcība dažādu jomu speciālistiem, potenciāli paaugstinot projektu kvalitāti. Ņemot vērā to, ka lielākā daļa finansējuma tiek atvēlēta tieši brīvprātīgā darba virzienam (Committee on Culture and Education, 07.03.2018., 30. grozījums), šī darba ietvaros uzmanība visvairāk tematiski tiks fokusēta uz to.

Viens no **brīvprātīgā darba** virzieniem ir brīvprātīgo komandas projekti, kas ilgst no 2 līdz 12 mēnešiem (skat. 2.1. tabulu). Jaunieši sanāk no dažādām valstīm, lai kopīgi īsā laikā palīdzētu vietējai sabiedrībai ar īpašu akcentu uz sadarbību ar vietējām autoritātēm, nevalstiskajām organizācijām, fondiem un sociālajiem uzņēmumiem (Committee on Culture and Education, 07.03.2018., 63. grozījums). Gan ideja, gan atvēlētais laiks ir tāds pats kā Eiropas Brīvprātīgā darba īstermiņa projektiem, mainās tikai nosaukums. Tāpat kā Eiropas Brīvprātīgajā darbā arī Eiropas Solidaritātes korpusa brīvprātīgais virziens nodrošina ceļu uz un no projekta vietas, dzīvesvietu, apdrošināšanu, līdzekļus ēdienam vai ēdienu projekta vietā atkarībā no projekta.

Prakses un darba virziens paredz ceļa izmaksu segšanu un apdrošināšanu. Tā kā Eiropas Solidaritātes korpus dod papildus iespējas jauniešiem ar ierobežotām iespējām, nepieciešamības gadījumā tiek paredzēts papildus finansiālais atbalsts šādos gadījumos arī prakses un darba virzienos. Jauniešiem ar ierobežotām iespējām (*fewer opportunities*) tiek dota priekšroka, ja atbilstība projekta mērķim ir līdzvērtīga ar citu jauniešiem, gan Eiropas Brīvprātīgajā darbā, gan Eiropas Solidaritātes korpusā. Regulas ziņojumā ierobežotas iespējas tiek skaidrotas kā invaliditāte, mācīšanās grūtības, sociāli vai ekonomiski šķēršļi, kultūras atšķirības, veselības

problēmas, institucionālas vai ģeogrāfiskas barjeras, vai diskriminācija, balstoties uz Eiropas Sociālās hartu (Committee on Culture and Education, 07.03.2018., 59. grozījums). Eiropas Sociālā harta paredz “tiesību ievērošana ir jānodrošina bez diskriminācijas rases, krāsas, dzimuma, valodas, reliģijas, politikas vai atšķirīgu uzskatu, nacionālās izcelsmes, sociālās izcelsmes, veselības, saistības ar nacionālajām minoritātēm, dzimšanas vai citu iemeslu pamata”(Eiropas Sociālā harta 5. sadaļa, pants E, pieņemts 03.05.1996., stājas spēkā 01.05.2013.).

Trešais solidaritātes aktivitāšu virziens ietver divus atšķirīgus pasākumu veidus. **Tiklošanās** aktivitātes ir īslaicīgas tikšanās ar nolūku apmainīties ar pieredzi, labās prakses piemēriem, veidot kontaktus tālākiem projektiem un izplatīt solidaritātes ideju (Committee on Culture and Education, 07.03.2018., 14. grozījums). Šāda veida īslaicīgas aktivitātes dažādu organizāciju sadarbības veicināšanai jau tiek veiktas Eiropas Brīvprātīgā darba ietvaros. Bet otra šī virziena aktivitāte tiek saukta par **solidaritātes** projektiem. Ar to tiek saprasti projekti, kurus veido paši jaunieši, bet organizācija palīdz ar šo ideju realizāciju un organizatorisko pusi. Jauniešu grupā jābūt vismaz pieciem cilvēkiem (Committee on Culture and Education, 07.03.2018., 15. grozījums). Šāda iespēja iepriekš Erasmus+ ietvaros netika izdalīta.

Eiropas Brīvprātīgā darba projekti vienmēr notika internacionālā līmenī, bet būtisks jauninājums ir iespēja solidaritātes aktivitātes veikt arī savas valsts ietvaros. Tas dod iespējas jauniešiem ar ierobežotām iespējām sasniegt aktivitātes vietu, iedrošināt jauniešus pieteikties arī tad, ja viņi nejūtas tik droši, kā arī uzlabot situāciju vietējā kopienā, kā tika noskaidrots šī darba pirmsizpētes intervijā.

Vēl viena nozīmīga atšķirība ir tas, kā tiek organizēts pieteikšanās process. Projektu pieteikšanas laiki netiek mainīti (trīs iespējas gadā), bet jauniešu pieteikšanās solidaritātes aktivitātēm pirmajā un otrajā virzienā ir pilnībā izmainīta. Līdz šim Eiropas Brīvprātīgajā darbā tika praktizēta divu veidu brīvprātīgo rekrutācija – projekta rakstīšana individuāli zināmam jauniešim vai projekta rakstīšana un tad jaunieša meklēšana caur sadarbības organizācijām, sociālajiem tīkliem u.tml. Jauniešiem bija nepieciešama nosūtošā organizācija arī tad, ja pats viņš tādā nedarbojas vai uzzināja par projektu tieši no uzņemošās organizācijas. Turpretim Eiropas Solidaritātes korpuss ir izveidojis datubāzi. Tur parādās ne tikai esošās pirmā un otrā virziena aktivitātes, kurām jauniešiem var pieteikties, bet arī jaunieši var sevi pierēģistrēt un organizācijas viņus var uzaicināt. Tas atvieglo rekrutācijas procesu, jo var būt arī divas iesaistītas puses, jo nav jāmeklē obligāti nosūtošā organizācija. To var darīt, piemēram, ar nolūku nākotnes

sadarbības veicināšanai, bet tas nav nepieciešams. Datubāzē jauniešiem jau tiek prasīts norādīt vēlamās aktivitātes laika posmu, interesējošās projektu tēmas un esošo pieredzi, kas var būt noderīga projektam.

Eiropas Solidaritātes brīvprātīgos projektos tiek mainīts arī nostrādāto stundu skaits. Iepriekš tika praktizēts 30 – 38 stundas nedēļā (European Commission, 2014, p. 7), bet Eiropas Solidaritātes korpusā, tiek noteikts minimāli 10 stundas nedēļā (Committee on Culture and Education, 07.03.2018., 62. grozījums) un ne vairāk kā 25 stundas nedēļā (Committee on Culture and Education, 07.03.2018., 72. grozījums). Tas tiek pamatots ar to, ka, ņemot vērā algas nemaksāšanu par brīvprātīgo darbu, jauniešus pieteikties ir jāiedrošina ar mazāku darba stundu skaitu. Autore to vērtē pozitīvi, jo pilna laika darbs, kā tas bija iepriekš, jauniešiem, kurš iepriekš nav strādājis, jaunā valstī un nevienu nepazīstot ir liels izaicinājums. Turklāt papildus regulārajām aktivitātēm abos projektos ir paredzēta vietējās valodas apguve un tikšanās ar mentoru. Bet jāatzīmē, ka citviet, definējot brīvprātīgo darbu, tiek teikts, ka tas var būt pilna laika vai pusslodzes darbs, par pilna laika vadlīnijām ņemot 5 dienas nedēļā 7 stundas dienā (Committee on Culture and Education, 07.03.2018., 31. grozījums). Kopā tas sastāda 35 stundas nedēļā, kas pārsniedz iepriekš noteikto, bet ir saskaņā ar Eiropas Brīvprātīgo darba regulu, radot neskaidrības projektu veidošanā. Bet var redzēt, ka tiek paturēts iepriekš praktizētais brīvprātīgā darba grafiks ar divām brīvām dienām nedēļā. Eiropas Brīvprātīgajā darbā tika noteiktas arī divas papildus brīvdienas mēnesī, bet nevienā no Eiropas Solidaritātes korpusa regulēšanas ziņojumiem tas vai tam līdzīgs netiek pieminēts.

No augstāk analizētā Eiropas Solidaritātes korpusa raksturojuma var secināt, ka jauniešu izaugsmes iespējas, ko šī programma dod, ir iespējamās trīs galvenajos virzienos. Jaunieši var veikt gan individuālo, gan grupas brīvprātīgo darbu; apmaksātu praksi vai darbu; kā arī projektus un tīklošanās pasākumus gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī ar iespēju pašiem jauniešiem rakstīt sevis iniciētus projektus. Nākamajā apakšnodaļā tiks skatīts Eiropas Savienības jauniešu nodarbinātības un brīvprātīgā darba ietvars, kurā Eiropas Solidaritātes korpusam ieņem lomu kā viens no potenciālajiem risinājumiem.

2.2. Eiropas Solidaritātes korpusa saistība ar jauniešu izaugsmes iespējām

Eiropas Solidaritātes korpusam dod papildus atbalstu jauniešu izaugsmei – iespēju sevi realizēt un pilnveidot. Tiek izcelts, ka “programmas ietvaros iegūtā pieredze, zināšanas, prasmes un kompetences, pirmkārt, ir tieši domātas jauniešu personīgai izaugsmei, rezultātā

ceļot viņu pašvērtējumu, autonomiju un motivāciju mācīties”(Committee on Culture and Education, 07.03.2018., 8. grozījums). Programmas ietvaros personīgā izaugsme (tulkota dažādi: *personal growth* vai *personal development*) netiek definēta. Bet šajā darbā tas tiek saprasts ar sevis pilnveidošanu izglītojoties gan formālā, gan neformālā veidā, gūstot pieredzi, tādējādi palielinot savas iespējas nākotnē sevi nodrošināt un būt autonomiem. Šī apakšnodaļa ir sadalīta trīs daļās, sākot ar jauniešu izaugsmes saistītību ar darbu, brīvprātīgo darbu, noslēdzot to ar Eiropas Solidaritātes korpusa veidošanas procesa analīzi.

2.2.1. Jauniešu nodarbinātības jautājuma aktualitāte

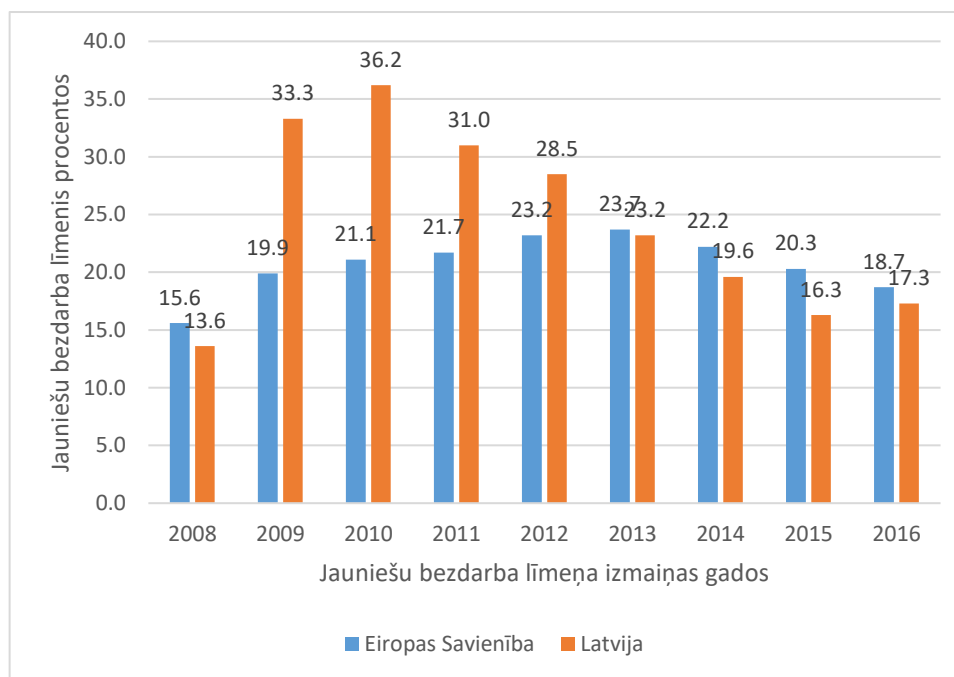
Jauniešu nodarbinātība ir tēma, kas ES ir aktuāla jau ilgstoši, bet jo īpaši pēc 2008. gada ekonomiskās krīzes, kad jauniešu bezdarbs būtiski pieauga, padarot to vēl aktuālāku. 2010. gadā izveidotajā stratēģijā “Eiropa 2020” darba iespēju nodrošināšana jauniešiem ir viens no Eiropas Komisijas uzdevumiem zem pamatiniciatīvas “Jaunatne kustībā”:

ES līmenī Komisija strādās pie tā, lai [...] uzsāktu jaunatnes nodarbinātības programmu, kurā uzsvērti politikas virzieni, kuru mērķis ir samazināt jauniešu bezdarba līmeni; tam būtu jāveicina dalībvalstīs un sociālo partneru starpā jauniešu ienākšana darba tirgū, izmantojot mācekļa darbu, stažēšanos vai citu darba pieredzi..(Eiropas Komisija, 2010, 14. lpp.)

Bet valsts līmenī tiek noteikts, ka viens no ES dalībvalstu uzdevumiem ir “uzlabot jauniešu ienākšanu darba tirgū, veicot integrētus pasākumus, kas ietver norādījumus, ieteikumus un mācekļa darbu.”(Eiropas Komisija, 2010, 14. lpp.). Var redzēt, ka vairāki punkti gan Eiropas Komisijas uzdevumu, gan valsts līmenī tieši sakrīt, autore grib izcelt punktu par jauniešu ienākšanu darba tirgū, kas vairākos avotos tiek akcentēta kā viena no lielākajām grūtībām jauniešu nodarbinātības jomā, kā arī mācekļa darbu. Iespējams, tāpēc Eiropas Solidaritātes korpusa ietvaros ir pievienota prakses iespēja, atbilstoši “Eiropa 2020” stratēģijai.

Nevar runāt par jauniešu nodarbinātību kopumā, neizceļot jauniešu bezdarba specifiku, kā tas tiek darīts augstāk aprakstītajā stratēģijā. Jauniešu bezdarba līmeņa noteikšanai visbiežāk izmanto vecuma grupu no 15 līdz 24 gadiem, izsakot procentos. Tiek ņemti vērā jaunieši, kas ir daļa no darba tirgus, nevis visi jaunieši, kuriem nav darba, bet netiek izslēgti jaunieši, kas mācās un strādā vai ir darba meklējumos. Tas tiek darīts tāpēc, ka daudz jauniešu tikai mācās un tāpēc netiek ņemti vērā šajā rādītājā vai arī vienkārši ir ekonomiski neaktīvi un nemeklē darbu. Vēl tiek apkopoti statistikas dati par jauniešu bezdarba attiecību (*ratio*) pret kopējo iedzīvotāju skaitu konkrētajā vecuma grupā, bet autore tālāk analizēs tieši jauniešu bezdarba

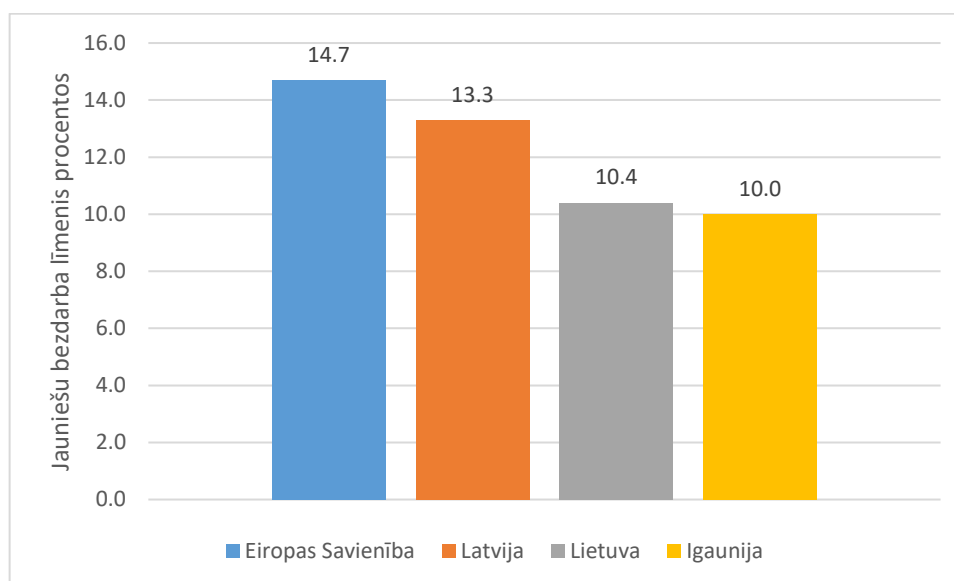
līmeni. Šajā vecuma grupā pēc 2008. gada krīzes 2009. gadā Latvijā jauniešu bezdarba līmenis bija ievērojami audzis (no 13.6% uz 33.3%), sasniedzot pēdējo 10 gadu laikā augstāko rādītāju Latvijā – 36.2% 2010. gadā. Salīdzinot ar ES vidējo rādītāju, Latvijā tas 2009. un 2010. gadā bija vairāk nekā par 10% augstāks. Pēdējie savāktie Eiropstat dati 2016. gadā parāda, ka ne tikai jauniešu bezdarba līmenis ir ievērojami krities visā ES, bet Latvijā (17.3%) tas ir par 1.4% zemāks nekā vidēji ES (18.7%) (sk. 2.1.att.). Jāatzīmē, ka salīdzinājumā ar bezdarba līmeni kopumā, jauniešu bezdarba līmenim ir novērojama tendence būt daudz augstākam, bieži pat divreiz lielākam nekā vispārējam bezdarba līmenim (Eurostat, 2018).

2.1. att. Jauniešu bezdarbs vecuma grupā 15 – 24 Eiropas Savienība un Latvija no 2008 līdz 2016 (Eurostat, 2016)

Lai gan 15 – 24 vecuma grupa tiek apskatīta visbiežāk, runājot par jauniešu bezdarba līmeni, tiek izdalīta arī vecuma grupa 25 – 29, kas arī vairāk ir saskaņā ar Eiropas Solidaritātes korpusa izpratni par to, kas ir jaunieši. Atsevišķi šī vecuma grupa netiks izdalīta, bet tiks apvienoti dati par jauniešu bezdarba līmeni vecumā no 15 – 29 gadiem. Šāds vecuma sadalījums atspoguļo zemāku jauniešu bezdarba līmeni, bet atšķirības starp Latviju un ES vidēji pa gadiem ir līdzīgas. Apskatot pēdējos Eiropstat publicētos jauniešu bezdarba datus par 2016. gadu, var salīdzināt ES vidējo rādītāju un Baltijas valstis. Var novērot, ka, lai gan Latvijā ir mazāks jauniešu bezdarba līmenis nekā vidēji ES, tomēr Latvijā ir visaugstākais jauniešu bezdarba līmenis Baltijas valstīs. Atšķirība starp Igauniju un Lietuvu ir tikai 0.4%, turpretim Latvijā tas ir 2.9% augstāks nekā

Lietuvā (sk. 2.2. att.). Var secināt, ka Latvijā šis jautājums ir īpaši aktuāls, ņemot vērā salīdzinājumu ar kaimiņvalstīm.

2.2. att. Jauniešu bezdarbs vecuma grupā 15 – 29 Eiropas Savienība un Baltijas valstis 2016. gadā (Eurostat, 2016)

Noteikti atsevišķi pie jauniešu bezdarba problēmas jāmin tā sauktie NEET jaunieši, kas pieder pie ekonomiski neaktīvās grupas. NEET ir apzīmējums jauniešiem, kuri nestrādā, nemācās un neapgūst arodu (no angļu val. *Not in Education, Employment or Training*). Šī jauniešu grupa tiek atsevišķi izdalīta, jo viņu iespējas nākotnē sevi nodrošināt ir zemākas un ienākšana darba tirgū ir apgrūtināta tad, kad tas ir nepieciešams. Ņemot vērā šo jauniešu ierobežotās iespējas, Eiropas Solidaritātes korpusa ietvaros šie jaunieši ir prioritāte līdzīgu pieteikumu gadījumā. Tādējādi tiek iesaistīti jaunieši, kuriem, iespējams, šāda iespēja ir nepieciešama visvairāk. Formāli organizēts darbs ir tikai viens rādītājs tam, cik veiksmīgi jaunieši iesaistās sabiedrībā, to var veikt arī ar brīvprātīgo darbu, par ko sīkāk būs aprakstīts nākamajā apakšnodaļā.

2.2.2. Jauniešu brīvprātīgais darbs

Jauniešu brīvprātīgais darbs ir ļoti cieši saistīts ar solidaritātes izjūtas vairošanu. “ES Jaunatnes stratēģiju 2010-2018” (*European Youth Strategy 2010-2018*) caurvij solidaritātes ideja. Tā tika sarakstīta 2009. gadā, vēl ilgi pirms Eiropas Solidaritātes korpusa. Brīvprātīgais darbs šajā dokumentā ir 7. darbības joma un atsevišķi izdalīta, tā skan šādi:

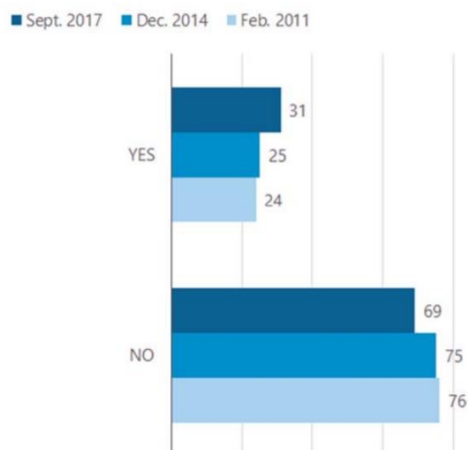
Jauniešiem svarīgi paust solidaritāti ar sabiedrību, iesaistoties brīvprātīgajā darbā, un tas **rosina personīgo izaugsmi, mācību mobilitāti, konkurētspēju, sociālo kohēziju un pilsoniskumu**. Jauniešu brīvprātīgais darbs ievērojami **sekmē arī solidaritāti starp paaudzēm**. Nesen sniegtā ieteikumā Padome aicina novērst jauniešu pārrobežu mobilitātes šķēršļus (Eiropas Komisija, 2009).

Var novērot vairākus elementus, kas sasaucas ar jau iepriekš šajā darbā aprakstīto. Eiropas Komisija akcentē to, ka brīvprātīgais darbs ne tikai veicina solidaritāti kā tādu, bet tieši arī starppaaudžu un transnacionālo (šeit tulkota kā pārrobežu mobilitāte) solidaritāti, kuras tika izdalītas arī pie solidaritātes teorijām. Viens no brīvprātīgā darba ieguvumiem, kas šeit izcelts, ir personīgā izaugsme. Pie definētajiem uzdevumiem šīs jomas realizācijā tiek atzīmēts brīvprātīgais darbs kā neformālās izglītības veids, tādējādi atbilstot vairākiem “ES Jaunatnes stratēģijas” mērķiem, jo veicina arī jauniešu izglītošanu un bezdarba mazināšanu, kā arī jaunatnes darbu, kas ir cieši saistīts ar starptautisko brīvprātīgo darbu (Eiropas Komisija, 2009).

Jāatzīmē, ka pie 7. darbības jomas definīcijas šajā dokumentā tiek atsevišķi atzīmēta sociālā kohēzija, ko gan solidaritātes teorijās bieži izmanto kā sinonīmus, tāpēc arī šeit tas netiks izcelts kā atsevišķs mērķis. Autore vēl vēlas izcelt to, ka brīvprātīgais darbs veicina pilsoniskumu. Pilsoniskā līdzdalība ir “personu iesaiste lēmumu pieņemšanas procesā ar mērķi panākt izmaiņas esošajā situācijā, izmantojot dažādus līdzdalības instrumentus: aktīvo vai pasīvo dalību vēlēšanās, viedokļa paušanu publiskajai pārvaldei, dalību konsultatīvajās padomēs” (Latvijas Pilsoniskā alianse, 2016). Atšķirībā no Latvijas Pilsoniskās alianses definīcijas, “Eiropa pilsoņiem 2014-2020” programmā pilsoniskā līdzdalība tiek izprasta daudz plašākā veidā, ietverot dažāda rakstura darbības. Konkrēti šajā programmā viens no mērķiem ir demokrātiskās un pilsoniskās līdzdalības veicināšana brīvprātīgajā darbā (Council of the European Union, 2014, article 2.). Brīvprātīgā darba veicināšana jauniešiem ir svarīga arī tāpēc, ka jaunieši, kas ir veikuši brīvprātīgo darbu, biežāk to veic arī nākotnē, jo tas ietekmē jauniešu vērtību sistēmu (Gil-Lacruz, 2016).

2017. gada septembrī tika veikts “Ātrais Eurobarometrs 455” (*Flash Eurobarometer 455*) pētījums veltīts Eiropas jaunatnes tēmai. Tā ietvaros tika aptaujāti tikai jaunieši 15-30 gadu vecumā. Katrs trešais ES jaunietis (31%) ir piedalījies kādā organizētā brīvprātīgā aktivitātē pēdējo 12 mēnešu laikā, tas ir pieaudzis par 6% salīdzinot ar pēdējo šo pašu pētījumu, kas tika veikts 2014. gadā. Latvijā šis rādītājs ir bijis nemainīgs – 25% jauniešu pēdējo 12 mēnešu laikā ir piedalījušies organizētā brīvprātīgā aktivitātē (Flash Eurobarometer 455, 2018).

Q6 In the last 12 months, have you been involved in any organised voluntary activities?
(% - EU)

Base: All respondents (N=10,927)

2.3. att. ES jauniešu piedalīšanās organizētā brīvprātīgā darba aktivitātē pēdējo 12 mēnešu laikā (procentos) 2011., 2014., 2017. gadā (Flash Eurobarometer 455, 2018)

Visbiežāk kādā brīvprātīgā darba aktivitātē ir piedalījušies jaunieši 15-19 gadu vecumā (Flash Eurobarometer 455, 2018). Jāpiebilst, ka jautājumā tika prasīts par organizētu brīvprātīgo darbu, bet brīvprātīgais darbs var būt arī neorganizēts, palīdzot citiem jebkādā veidā un altruistiski veltot savu laiku un pūles sabiedrības uzlabošanai, nesaņemot finansiālu atalgojumu.

Pieaugums manāms arī jauniešu līdzdalībā dažādu veidu organizācijās - vismaz vienā no piedāvātajiem organizāciju veidiem (sporta klubs, jaunatnes, kultūras, politiskas, uz vietējās kopienas uzlabošanu orientēta, uz cilvēktiesībām orientēta, uz klimata pārmaiņām un vidi orientēta vai cita veida nevalstiska organizācija) pēdējo 12 mēnešu laikā ir darbojušies 53% jauniešu, vērojams pieaugums par 4% no 2014. gada. Latvijā šis rādītājs ir nedaudz zemāks 42%, kas kopš 2014. gada ir krities par 6% (Flash Eurobarometer 455, 2018).

Jauniešu brīvprātīgais darbs pārsvarā tiek veltīts vietējās kopienas situācijas uzlabošanai (69%), bet tikai 10% veltīts citām ES valstīm. 8% ES jauniešu ir bijuši brīvprātīgā darba dēļ ārvalstīs, Latvijas jaunieši nedaudz mazāk (6%) (Flash Eurobarometer 455, 2018).

Jauniešiem tika prasīts par to, kādām vajadzētu būt ES politikas tematiskajām prioritātēm, atzīmējot maksimāli 3 atbilžu variantus, visbiežāk respondenti atzīmēja izglītību un prasmes (53%), vides aizsardzību un cīnīšanos pret klimata pārmaiņām (50%), nodarbinātību (42%). Bet viena no tēmām, par kuru tika prasīts, bija solidaritāte, kuru atzīmēja 19% jauniešu (Flash Eurobarometer 455, 2018). Tas parāda to, ka solidaritāte nav tikai Eiropas

Komisijas izvirzīts mērķis, nākot no vadības, bet arī paši jaunieši to uzskata par svarīgu. Ņemot vērā šos punktus, var secināt, ka Eiropas Solidaritātes korpuss ietver vairākas no šīm tēmām, kuras jaunieši izvirza par ES prioritātēm. Tālāk tiks detalizētāk noskaidrots Eiropas Solidaritātes korpusa veidošanas process.

2.3. Eiropas Solidaritātes korpusa veidošana

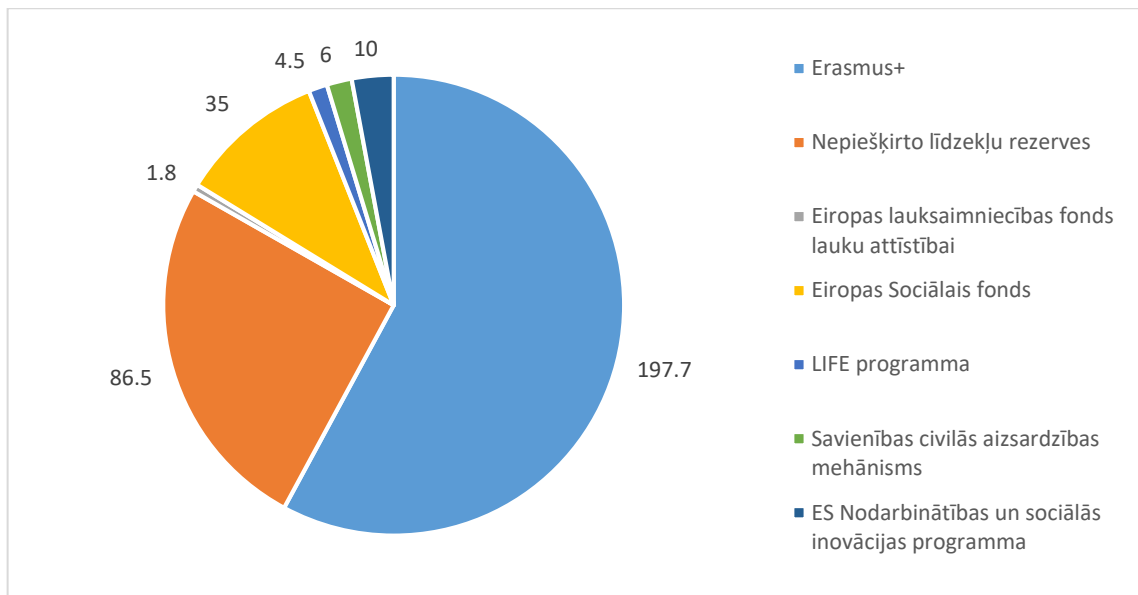
Iepriekš apskatītajos dažāda veida ES stratēģiju dokumentos solidaritātes ideja parādās bieži tieši attiecībā uz jaunatni un ir izvirzīta par vienu no “ES Jaunatnes stratēģija 2010-2018” mērķiem. Bet Eiropas Solidaritātes korpusa ideja tika publiski paziņota tikai 2016. gada 14. septembrī. Programmas detaļas un oficiāla palaišana notika 2016. gada 7. decembrī ar iespēju pierēģistrēties tiešsaistes platformā. Tas, kas par Eiropas Solidaritātes korpusu tiek publicēts medijos, ir diezgan šaurs skatījums, orientēts uz jauniešu piesaisti. Bet netiek publicēts tas, ka patiesībā Eiropas Solidaritātes korpuss vēl nav izdevis gala regulējumu un vēl tikai tiek veidots. Veiktajā pirmsizpētes intervijā gala regula tika prognozēta 2018. gada janvārī, bet pēc pēdējā labojuma, kas tika veikts šā gada 7. martā, gala regula tiek solīta šā gada jūnijā. Neskatoties uz to, ka tā izveide vēl nav pabeigta un ir daudz neskaidrību (dažas no tām pieminētas 2.1. apakšnodaļā), jaunieši programmas ietvaros devās brīvprātīgajā jau pagājušā gada vasarā.

Pirmais regulas pieteikums tika publicēts 30.05.2017. tātad laikā, kad pirmie brīvprātīgie pieteicās projektiem, vēl pat regulas pirmais variants nebija izstrādāts. Ziņojumu par regulas pieteikumu publicēja 19.09.2017., kurā tika veikts ļoti būtisks grozījums mainot nosaukumu “Eiropas Solidaritātes korpuss” uz “Eiropas Solidaritātes iniciatīva”. Autore vēlas izcelt ne tikai to, ka tās ir lielas izmaiņas jau aktivizētai programmai, bet arī to, ka šie labojumi pat netika veikti visam dokumentam un vecais nosaukums grozījumos bija redzams līdzās jaunajam. Kā jau 2.1. apakšnodaļā bija minēts, pat pēdējā labojumā ir neatbilstība par darba stundām brīvprātīgajā darbā. Papildus grozījumi šim dokumentam tika publicēti 06.11.2017., kurā nosaukums tika mainīts uz “Eiropas Brīvprātīgais darbs+” (*European Voluntary Service+*), velkot līdzību ar Eiropas Brīvprātīgo darbu (*European Voluntary Service*), ko šī programma iekļauj. Pēdējā publicētajā regulas ziņojumā (07.03.2018.) nosaukums tika atkal mainīts, bet šoreiz uz “Eiropas Solidaritātes un Brīvprātīgais serviss” (*European Solidarity and Voluntary Service*) (Committee on Culture and Education, 07.03.2018.). Grūti teikt, vai šāds nosaukums paliks arī turpmāk, jo par iepriekšējo maiņu plašākai publikai arī netika ziņots (tiešsaistes pieteikuma datubāze un izdotie raksti lietoja tikai pirmo nosaukumu), arī par pēdējo nosaukumu,

izņemot oficiālos ziņojumus, nekur netiek rakstīts. Tomēr autore domā, ka šis nosaukums ir tik līdzīgs Eiropas Brīvprātīgajam darbam, kura nosaukums jau ir nevalstisko organizāciju lietošanā 20 gadus, ka tas būs noturīgāks par iepriekšējiem variantiem. Attiecībā uz šo pētījumu darba ietvaros arī turpmāk tiks lietots pirmais nosaukuma variants, jo gala regula vēl nav izdota un nosaukumu vēl var mainīt.

Grozījumu veikšana pirmajam regulas pieteikumam tika veikta, balstoties uz pētnieciskiem datiem. Eiropas Komisija organizēja tiešsaistes konsultāciju, kurai tika iesūtīts 660 atbilžu un 82 nostājas dokumentu (*position papers*), kā arī tika organizēts forums ar 700 iesaistīto pušu pārstāvjiem 2017. gada 12. aprīlī Briselē. Identificētās galvenās iesaistītās šajā pētījumā ir brīvprātīgo un solidaritātes organizācijas, jauniešu pārstāvji, nodarbinātības iestādes un EURES koordinatori, Jaunatnes garantijas koordinatori, sociālie partneri, kompānijas, programmas ieguvēji, nacionālās autoritātes un nacionālās organizācijas atbildīgas par Erasmus+ projektiem (European Commission 30.05.2017.).

Šajos pasākumos tika pausts, ka ir nepieciešams lielāks finansējums, īpaši attiecībā uz Nacionālajām aģentūrām katrā valstī, kurām ir jāmaina sava darbība šīs programmas rezultātā. Pašlaik tiek plānots 341.5 miljons eiro laikam no 2018. līdz 2020. gadam, bet no 2021. līdz 2027. gadam 6 miljardu eiro liels budžets (European Commission, 07.12.2017.) Šobrīd finansējums tiek savākts no 6 organizācijām (sk. 2.4. att.). Šajās konsultācijās tika pausta vēlme pēc fonda atsevišķi Eiropas Solidaritātes korpusa programmai. Visvairāk tiek kritizēta apmaksāta darba un brīvprātīgā darba kombinācija. Īpaši par to, ka organizācijas izvairīsies nolīgt darbiniekus, jo lētāk ir piesaistīt brīvprātīgos vai saņemt papildus finansējumu apmaksātam darbam vai praksei šīs programmas ietvaros (Broek, Buiskool, 2017., p.31). Solidaritātes korpusam un nav vienotas nostājas par to, kā tiks izdalīts finansējums brīvprātīgā darba un citām aktivitātēm. Iesākumā bija domāti 80% brīvprātīgā darba un solidaritātes aktivitātēm un 20% apmaksāta darba un prakses projektiem, bet pēdējā variantā sadalījums tika mainīts uz 95% pret 5% attiecīgi (Committee on Culture and Education, 07.03.2018., 30. grozījums). Tiek uzsvērts, ka Eiropas Solidaritātes korpusam nav parasta darba aizstājējs, kas tiek atspoguļots finansējuma sadalījumā. Turklāt apmaksāta un brīvprātīgā darba projektu kombinēšana tiek pamatota ar kvalitātes celšanu un skaidrības radīšanu, jo dažāda veida projekti būs apvienoti vienā datubāzē.

2.4. att. Eiropas Solidaritātes korpusa finansējuma avoti (miljonos) (Broek, Buiskool, 2017, p.12, autores tulkots)

Organizācijas, kas realizē Eiropas Solidaritātes korpusu, saņem akreditāciju automātiski, ja tās ir bijušas akreditētas Eiropas Brīvprātīgajam darbam. Tomēr jau pirmajā regulas variantā ir teikts par Eiropas Solidaritātes korpusa kvalitātes zīmes piešķiršanu organizācijām, kas to veic. Bet tālākajos dokumentos nekas konkrēti netiek teikts par to, kas ir nepieciešams šīs zīmes iegūšanai jaunām organizācijām. Tiek plānota īpaša atzīšana arī jauniešiem, kuri ir devušies Eiropas Solidaritātes korpusā, bet pagaidām šāda atzīšana formālā veidā nenotiek pat Eiropas Brīvprātīgajam darbam. Tiek praktizēts *Youthpass*, bet tas ir derīgs dažādiem Erasmus+ projektiem. Jauniešu datubāzē uzrādās, ka jauniešis ir jau devies kaut kur programmas ietvaros, bet tas nav atpazīstams apliecināšanas veids.

Tiek kritizēta arī kvalitāte procesam, kā tiek iesaistītas organizācijas un kā tiek kontrolēta projektu kvalitāte (Broek, Buiskool, 2017, p.15). Pirmkārt, nav izstrādāta regula, kas paredz projekta novērtēšanas kārtību. Otrkārt, brīvprātīgais un organizācija tiek saistīti savā starpā, nav ne koordinējošās organizācijas, ne nosūtošās organizācijas. Iepriekš Eiropas Brīvprātīgajā darbā šīs lomas bija nepieciešamas un tālāko projektu veidošana bieži balstījās uz jau esošas sadarbības pamata, nodrošinot kvalitāti. Bet pagaidām Eiropas Solidaritātes korpusa pēdējā regulas variantā nekas, kas to varētu aizstāt, nav minēts. Datubāzes izveidi var vērtēt pozitīvi, jo tas atvieglo un paātrina procesu, bet, iespējams, uz kvalitātes rēķina.

Visbeidzot, tiek kritizēts ambiciozais mērķis līdz 2020. gada beigām nosūtīt 100 000 jauniešu Eiropas Solidaritātes korpusā. Pamats šai kritikai ir ļoti stabils, jo Eiropas Brīvprātīgais darbs šādu jauniešu skaitu sasniedza vairāk nekā 20 gadu laikā (Broek, Buiskool, 2017, p.34). Datubāzes izveide atvieglo procesu, bet veiksmīgam projektam ir ne tikai jāpiesakās vismaz 100 000 jauniešu, bet arī organizācijām jāizveido daudz projektu (ne 100 000, jo var būt vairāki dalībnieki viena projekta ietvaros), kā arī jaunietim un organizācijai ir vienam otru jāizvēlas. No organizatoriskās puses tas saistās ar jau iepriekš minēto vēlmi pēc lielāka finansējuma, lai varētu sasniegt šo mērķi.

Šajā apakšnodaļā tika apskatītas tikai galvenās neskaidrības un kritika, autore mērķis bija radīt iespaidu par jauniešu izaugsmes programmu izveides sarežģītību. Var secināt, ka Eiropas Solidaritātes korpusa vēl ir tikai izstrādes posmā, lai gan jaunieši jau tiek sūtīti projektos un finansējums tērēts arī bez gala regulas. Trūkst arī caurspīdīguma no programmas veidotājiem, jo atrodamā informācija gan oficiālajā mājaslapā, gan medijos nepiemin ne nosaukuma, ne finansējuma sadalījuma maiņu u.c. Šī mainība var radīt vilcināšanos organizācijām rakstīt projektus šīs programmas ietvaros, apgrūtinot mērķa sasniegšanu 2020. gadam. Turklāt nedrošības radīšana šādā veidā ir tieši pretēja tam, ko ar solidaritāti mēģina panākt. Autore nevēlas atbalstīt duālu skatījumu par to, vai programma ir veiksmīgi izstrādāta vai nē, bet autore mērķis bija parādīt galvenos aspektus, ko šī programma tiecas dot un kā tas saskan ar esošo situāciju. Tāpēc šī darba ietvaros tiks pētīts tas, kā jaunietis apzinās savas izaugsmes iespējas saistībā ar Eiropas Solidaritātes korpusu, kā arī jau solidaritātes aktivitātē devušos jauniešu pieredze ar jauno programmu. Tālāk tiks aprakstīti galvenie līdz šim veiktie pētījumi.

3. AR EIROPAS SOLIDARITĀTES KORPUSA IECERI SAISTĪTIE PĒTĪJUMI

Eiropas Solidaritātes korpuss ir ļoti jauna programma, par kuru iepriekš nav veikti pētījumi. Tomēr ir izdoti divi dokumenti, kas pēta tieši programmas pirmo regulas iesniegumu un apkopo iesaistīto pušu komentārus un kritiku par to. Ņemot vērā to, ka Eiropas Solidaritātes korpuss sevī iekļauj Eiropas Brīvprātīgo darbu, tiks apskatīti arī galvenie pētījumi par to. Tāpēc šī nodaļa būs attiecīgi sadalīta divās daļās. Galvenie kritēriji, pēc kuriem tiks analizēti esošie pētījumi ir metodoloģijas piemērotība pētījuma tēmai, iesaistīto pušu aptveršana un pētījumā iesaistīto valstu dažādība.

Eiropas Brīvprātīgais darbs, lai gan eksistē jau vairāk kā 20 gadus, ir ļoti maz pētīts. Autore veica pētījumu kursa darba ietvaros “Eiropas Savienības brīvprātīgie Latvijā: uzņemošo organizāciju sadarbības pieredze”(2016), kurā tika apskatīti tajā laikā publicētie galvenie pētījumi par Eiropas Brīvprātīgo darbu. Viens no tiem ir 2014. gada pētījums “Eiropas Brīvprātīgais darbs – nodarbinātības kompetences”, kura galvenais pētnieks bija Ozgehans Senjuvs (*Ozgehan Senyuva*). To autore vēlas analizēt arī bakalaura darba ietvaros, jo tiek skatīta brīvprātīga darba saistība ar jauniešu nodarbinātības problēmu. Eiropas Solidaritātes korpuss ir veidots kā viens no tās risinājumiem, ietverot arī apmaksātas prakses un darba iespējas. Pētījums un rezultātu popularizēšana kopumā ilga divus gadus, ne tikai vācot informāciju ar tiešsaistes aptaujām un fokusgrupu diskusijām, bet arī pēc tam organizējot pasākumus par rezultātiem ar iesaistītajām pusēm – bijušajiem brīvprātīgajiem, uzņemošo organizāciju pārstāvjiem, darba devējiem un uzņēmējiem. Visu veikto pasākumu rezultāti tika apkopoti konferencē 2014. gadā (Senyuva, 2014). Šis pētījums autorei noder kā iedvesmas avots metodoloģijas izvēlē, jo arī tajā tiek izmantotas jauktās metodes, kā arī beigās šie rezultāti tiek apspriesti ar iesaistītajām pusēm. Autore plāno eksperta interviju arī par iegūtajiem rezultātiem šim darbam, jo autore un eksperts var interpretēt iegūtos rezultātus dažādi.

Šajā pētījumā tika izvirzīti vairāki uzdevumi, bet galvenais no tiem bija saprast Eiropas Brīvprātīgā darba sniegtās prasmes un to, kuras no tām visvairāk noder darba tirgū. Tiek secināts, ka Eiropas Brīvprātīgais darbs attīsta kompetences, kas tālāk noder darba tirgū. Lielākā daļa darba devēju (91.7%) atzīst, ka Eiropas Brīvprātīgā darba pieredzei būtu jābūt pieminētai CV, 6 no 10 atzīst, ka tā jāpiemin intervijā, bet 51.8% saka, ka to var pieminēt

motivācijas vēstulē. No bijušajiem brīvprātīgajiem CV to pievieno 81.8%, bet tikai 33% to piemin intervijā. Erasmus+ praktizē *Youthpass* izmantošanu kā pierādījumu iegūtajai pieredzei, prasmēm un kompetencēm. Bet tikai 57% nosūtošo un uzņemošo organizāciju pārstāvju to atzīst par labu pieredzes atspoguļojumu. Turpretim 47.7% darba devēju *Youthpass* parādīšanu intervijā atzīst par pozitīvu darbinieka novērtēšanai (Senyuva, 2014). Tas ir būtiski, jo Eiropas Solidaritātes korpusā tiek joprojām izmantots šis novērtēšanas rīks, bet jau no pirmā regulas varianta ir diskusijas, vai ir jāveido cita veida novērtējuma forma.

Pētījums aptvēra iesaistītās puses no 8 valstīm (Lielbritānija, Malta, Slovēnija, Polija, Ungārija, Francija, Beļģija un Slovākija). Ņemot vērā to, cik apjomīgs ir šis divu gadu laikā veiktais pētījums un tā pārklājumu, to var atzīt par vērienīgu un tā rezultāti jāņem vērā pētot līdzīgu problemātiku.

2017. gada aprīlī tika publicēts līdz šim visapjomīgākais pētījums “Transnacionālā brīvprātīgā darba ietekme caur Eiropas Brīvprātīgo darbu”, aizpildot šīs tēmas “robu” par šīs programmas radīto ietekmi. Jau iepriekš autore saņēma ieteikumus pirmsizpētes posmā no intervētās JSPA projektu vadības un uzraudzības daļas vecākās projektu vadītājas par ietekmes apzināšanas praktisko nozīmi organizācijai, bet ietekmes analīze, kā pierāda šis pētījums, ir ļoti ambiciozs un laikietilpīgs darbs. Tika izmantotas jauktās pētniecības metodes: 100 intervijas un 15 gadījuma izpētes pētījumi. Tiešsaistes aptaujā piedalījās 8600 indivīdi un 1900 organizāciju pārstāvju. Lielākā daļa brīvprātīgo ir sievietes(63%) un ir ieguvuši augstāko izglītību (61%), kā arī vairāk kā 70% jau pirms apmaiņas bija veikuši brīvprātīgo darbu (European Commission, 2017).

Pētījums tika veikts visaptveroši, apskatot ietekmi dažādos līmeņos - indivīda, organizācijas un vietējās sabiedrības. Tika izdalīti dažādi ietekmes veidi, piemērojot tos ietekmes līmeņiem. Indivīda līmenī 96% brīvprātīgo atzīst, ka Eiropas Brīvprātīgais darbs ir bijis noderīgs viņu personīgajai izaugsmei. Trīs no četriem brīvprātīgajiem atzīst, ka ir attīstījuši komunikācijas un sociālas kompetences. 96% atzīst, ka ir uzlabojuši savas valodu prasmes. 80% brīvprātīgo atzīst, ka Eiropas Brīvprātīgais darbs ir palīdzējis identificēt iespējas viņu profesionālajai nākotnei, saprast, ko darīt nākotnē, un sagatavoties starptautiskai karjerai, kā arī pēc atgriešanās viņus sagaida labāka darba iespējas nekā iepriekš. Tiek palielināts arī sociālais kapitāls, jo 97% no bijušajiem brīvprātīgajiem ir draugi ārzemēs un 94% uztur kontaktus ar projekta laikā iegūtajiem draugiem (European Commission, 2017). Autore šos secinājumus par

ietekmi uz indivīdu atzīst par vissvarīgākajiem, jo tie raksturo ar nodarbinātību saistīto ietekmi, saskaņā ar Eiropas Solidaritātes korpusa mērķi.

Eiropas Komisijas izdotajā dokumentā “Ex ante novērtējums” (30.05.2017) par Eiropas Solidaritātes korpusa pirmo regulas iesnieguma novērtējumu par galveno programmas problēmu tiek atzīts tas, ka ir grūti nodrošinātu solidaritātes aktivitāšu iespēju pieejamību. No tā izriet arī tas, ka iesaistītajām organizācijām nav skaidrs, kas tieši iekļauj solidaritātes aktivitātes praksē. Solidaritātes aktivitātes paredz daudz un dažādas tēmas, kas rada neskaidrību arī potenciālajiem projektu rakstītājiem šai programmai. Tiek izcelts, ka ar solidaritāti saistītas aktivitātes jau aizņem lielu daļu no darba tirgus, jo iekļauj tādas tēmas kā izglītība un veselība. Tiek secināts, ka var rasties grūtības ar apmaksātas prakses un darba solidaritātes aktivitāšu virzienu definēšanu, lai solidaritātes aktivitātes šajā gadījumā neaizstātu jau eksistējošas darba vietas. Saistībā ar iespēju pieejamību tiek ņemts vērā tas, ka jauniešus nav viegli iesaistīt līdzdalībā, īpaši to attiecinot uz jauniešiem ar ierobežotām iespējām. Tā kā viens no galvenajiem Eiropas Solidaritātes korpusa mērķiem ir jauniešu bezdarba mazināšana, tieši jaunieši ar ierobežotām iespējām varētu iegūt no šādas programmas visvairāk. Tāpēc līdzdalības iespēju nodrošināšana jauniešiem ar ierobežotām iespējām prasa pastiprinātu uzmanību. Novērtējumā netiek noliegts tas, ka iespēju nodrošināšana jau eksistējošu struktūru dēļ ES dalībvalstīs un partnervalstīs ir atšķirīga. Ir nepieciešams strādāt pie Eiropas Solidaritātes korpusa vienlīdzīgu iespēju pieejamību un dalības atzīšanu starp valstīm. Autore vērtē šo dokumentu par nozīmīgu, tomēr iesaistītās puses ir tās pašas, kas piedalījās pirmā programmas regulas pieteikuma veidošanā tajā pašā laikā, jo tas ir pievienots dokuments pirmajam pieteikumam. Turklāt tas vairāk balstās sekundāro datu analīzē un izdara secinājumus uz to bāzes par programmas nākotni nevis iegūst datus konkrēti par programmu (European Commission (30.05.2017.).

2017. gada septembrī tika izdots pirmais pētījums par Eiropas Solidaritātes korpusa ieviešanas procesu, ko pasūtīja Eiropas Parlamenta Kultūras un izglītības komiteja (*CULT Committee*). Pētījuma autori Simons Broiks (*Simon Broek*) un Bert Jans Buiskuls (*Bert-Jan Buiskool*) arī novērtē pirmo programmas regulas pieteikumu, tomēr novērtējumu balstot ne tikai sekundāro datu analīzē, bet arī intervijās ar iesaistītajām pusēm. Aptvertās iesaistītās puses bija pārstāvji no Eiropas Komisijas, Eiropas Jaunatnes foruma, Eiropas Arodbiedrības konfederācijas, Eiropas Brīvprātīgā darba organizāciju alianses, Kultūras un izglītības komitejas un Erasmus+ Jaunatne darbībā programmas. Var secināt, ka pētījumā ir iesaistīti

eksperti no nozīmīgām organizācijām Eiropas Solidaritātes korpusa veidošanai. Tomēr tās ir ekspertu intervijas, netiek iegūti koordinējošo un uzņemošo organizāciju pārstāvji, nacionālo aģentūru pārstāvji un jau devušies brīvprātīgie. Eiropas Savienības līmeņa pieaicināto ekspertu dēļ arī netiek izvirzīta prasība pētījumā aptvert ES dalībvalstis.

Pētījums izvirza svarīgākos jautājumus Eiropas Solidaritātes korpusa ieviešanu: iesaistīto pušu līdzdalības līmenis programmas veidošanā, 100 000 nosūtīto jauniešu mērķa sasniegšanas iespējamība, jauniešu ar ierobežotām iespējām iesaistes nodrošināšana, atšķirības starp brīvprātīgajiem dažādās programmās, kvalitātes atzinuma statuss, nacionālo aģentūru spējas, neskaidrības Eiropas Solidaritātes korpusa aktivitāšu un finansējuma sadalē starp dalībvalstīm, monitorēšanas sistēmas trūkums, neskaidrība solidaritātes aktivitātes definīcijā, drošības trūkums apmaksāta darba neizvietošanā un pamatojuma trūkums Eiropas Solidaritātes korpusa neiekļaušanai Erasmus+ ietvaros (Broek, Buiskool, 2017). Ņemot vērā šīs izvirzītās problēmas, kuras ir nepieciešams programmai uzlabot, autori izvirza rekomendācijas:

- Dot specifiskāku virzienu pieteikumā, kā programmas partneri ir iesaistīti tās dizainā, monitorēšanā un ieviešanā;
- Pieteikumā jābūt detalizētāk aprakstītam, kā programma saistās ar jau eksistējošām programmām nacionālā līmenī;
- Kvalitātes atzinumam iesaistītajām organizācijām jābūt definētām skaidrāk, iekļaujot tā piešķiršanas kritērijus;
- Pieteikumā ir jābūt skaidri noteiktam finansējuma sadalījuma mehānismam;
- Eiropas Solidaritātes korpusa rezultātiem adresētajām sociālajām problēmām jābūt izmērāmiem vai labāk paskaidrotiem par ietekmes noteikšanu;
- Pieteikuma solidaritātes aktivitāšu, neapmierinātām sociālajām vajadzībām un iesaistītajām organizācijām ir jābūt skaidrāk definētām (Broek, Buiskool, 2017).

Apskatot izvirzītās rekomendācijas var secināt, ka tās visas ietver nepieciešamību pēc lielākas skaidrības gan iesaistīto pušu atšķirīgajās lomās, gan finansiālajā sadalījumā, gan definīcijās, gan ietekmes novērtēšanā. Autore secina, ka šīs rekomendācijas kaut kādā mērā ir ņemtas vērā tālākajos regulas pieteikumos, jo tiek adresētas vairākas definīcijas. Tomēr autore, kā aprakstīts apakšnodaļā 2.3. par Eiropas Solidaritātes korpusa veidošanu, atrada dažādas nesakritības arī pēdējā labojumā 2018. gada 7. martā.

Autore secina, ka jau esošie pētījumi par Eiropas Brīvprātīgo darbu dod nozīmīgu informāciju un metodoloģiju tālākai Eiropas Solidaritātes korpusa ietekmes pētniecībai. Dokumenti par Eiropas Solidaritātes korpusa pirmo regulas pieteikumu norāda nozīmīgas potenciālās problēmas programmas ieviešanā un sekmīgā darbībā, par primāro izvirzot skaidrības trūkumu dažādos pieteikuma pamata elementos.

4. PĒTĪJUMĀ IZMANTOTĀ METODOLOĢIJA

Ņemot vērā to, ka Eiropas Solidaritātes korpuss līdz šim nav pētīts, autore vēlējas uzzināt gan to jauniešu pieredzi, kas jau ir devušies Eiropas Solidaritātes korpūsā, gan to jauniešu viedokli un informētību, kas potenciāli varētu tajā doties. Tā kā šī ir ļoti jauna iniciatīva, nav daudz jauniešu, kuri ir turp devušies un ir sasniedzami. Tomēr viņu pieredze ir būtiska šim darbam un tāpēc nepieciešams veikt intervijas ar šiem jauniešiem. Lai izprastu lielākas jauniešu grupas informētību par viņiem pieejamajām iespējām doties Eiropas Solidaritātes korpūsā, autore izvēlējās jauniešus aptaujāt. Lai sasniegtu šī darba empīriskos mērķus, ietverot abu grupu jauniešus, autore izvēlas izmantot jauktās pētniecības metodes.

4.1. Jaukto pētniecības metožu izmantošana

Jauktās pētniecības metodes nozīmē viena pētījuma ietvaros izmantot dažādus datu ieguves veidus, kombinējot kvalitatīvās un kvantitatīvās pētniecības metodes. Par galveno priekšrocību noteikti jāatzīst tas, ka jauktās pētniecības metodes dod dziļumu problēmas izpētei, jo gan vienas, gan otras pētniecības metožu grupas ar savu specifiku viena otru papildina. Kā saka Džonsone un Onvegbuzijs (*Johnson & Onwuegbuzie*): "vārdi, bildes un naratīvs var tikt izmantoti, lai dotu nozīmi skaitļiem" (Johnson & Onwuegbuzie in Hesse-Biber, 2010, p.3). Kvantitatīvie dati var šķist sausi, ja konteksts nedod pietiekami plašu ieskatu vai aktualitāti, bet kvalitatīvā informācija to papildina un dod tiem ietvaru.

Grāmatā par jaukto metožu izmantošanu "Jaukto metožu pētniecība – savienojot teoriju ar praksi" (*Mixed Methods Research – Merging theory with practice*) tiek identificēti pieci galvenie iemesli, kāpēc tās izmantos:

1. Triangulācija

Šajā gadījumā triangulācija tiek domāta ar metožu triangulāciju, ar to saprotot dažādu metožu izmantošanu vienas pētāmās problēmas izzināšanai, visbiežāk tiek veikta datu vākšanas un analīzes metožu triangulācija. Ievāktā informācija ir dažāda veida un var tikt izmantota, lai izpētītu pētāmo problēmu no dažādiem skatupunktiem un pārbaudītu citas pētniecības metodes atklāto (Creswell, 2013). Tādējādi tiek paaugstināta pētījuma rezultātu ticamība.

2. Komplementaritāte

Kā jau tika minēts iepriekš, autoresprāt, tieši šis ir galvenais jaukto metožu ieguvums. Komplementaritāte ļauj pētniekam dziļāk izprast doto problēmu vai arī pārbaudīt ar citām metodēm iegūtos datus. Iespējams, var parādīties rezultātu nesaskaņa starp kvantitatīvajiem un kvalitatīvajiem datiem, bet tādā gadījumā kvalitatīvās metodes dod plašāku ieskatu, tāpēc tās var palīdzēt izskaidrot šīs nesaskaņas.

3. Attīstība

Visbiežāk tiek sākti ar vienu pētniecības metodi, kas var palīdzēt uzlabot otru izvēlēto metodi, lai efektīvāk izpētītu pētāmo problēmu. Piemēram, aptaujā iegūti dati var parādīt kādu jaunu parādību, bet bez dziļākas izpratnes, ko var sniegt kvalitatīvās metodes, nevarētu izprast tās cēloņus. Attīstība var arī izpausties tajā, ka sākumā veiktajā aptaujā beigās tiek uzrunāti respondenti norādīt savu kontaktinformāciju, ja vēlas piedalīties tālākā pētniecībā un uzlūgti uz interviju. Līdzīgi caur aptauju var identificēt specifiskāku mērķauditoriju, kuru pēc tam aicināt uz fokusgrupu diskusiju, īpaši tad, ja dotā tēma ir saistīta ar mārketinga pētījumiem un konkrētu produktu patēriņu. Autore par to spriež pēc savas pieredzes, esot šādi uzaicināta uz interviju pēc aptaujas.

4. Iniciācija

Ar iniciāciju šajā kontekstā tiek domāta jaunu pētījumu veicināšana, kas notiek tad, ja tiek atrasta kāda jauna pētāmā jautājuma dimensija. Tas dod iemeslu citu metožu izmantošanai, lai to labāk saprastu, vai arī, kā raksta Džonsone un Onvegubuzijs, jauna pētījuma sākšanu, ņemot vērā iepriekš atklāto.

5. Ekspansija

Iniciācija var rezultēties ekspansijā, kad viena pētījuma rezultāti tiek ņemti par pamatu nākotnes pētniecībai, pētāmās problēmas analīzei, bet jau dziļāk ar citām metodēm (Hesse-Biber, 2010, p.5).

Autore atzīst, ka pēdējie no jaukto metožu izmantošanas iemesliem var tikt attiecināti uz pētniecību kopumā nevis tikai jaukto metožu izmantošanu. Tomēr autore šo punktu pieminēšanu interpretē tā, ka iniciācija un ekspansija var noritēt veiksmīgāk, ja tām ir lielāks pamats, uz ko balstīties. Šis pamats ir “stingrāks” jaukto metožu gadījumā, jo viena problēma tiek skatīta no dažādiem aspektiem.

Džonsone un Onvegubuzijs atkārtoti uzsver savstarpēji papildinošo efektu, ko sniedz jauktās metodes. Viņi kritizē mūsdienu tendenci dot priekšroku kvantitatīvajām pētniecības metodēm ar mērķi spēt rezultātus vispārināt uz lielāku cilvēku grupu, jo pārsvarā notiek jau

esošu teoriju testēšana nevis izpratne vai jaunu teoriju radīšana. Šī tendence tiek skaidrota ar pozitīvisma pieeju pētniecībai, kas, pēc viņu domām, balstās tikai uz sausu empīriju, tiecoties pēc objektivitātes (Hesse-Biber, 2010, p.14). Tomēr realitāte bieži izskatās atšķirīgi dažādām iesaistītajām pusēm. Realitātes subjektīvo izpratni var atklāt ar kvalitatīvajām metodēm labāk, jo cilvēka individuālā pieredze tiek atzīta par vērtīgu un nemamu un vērtīgu. Atšķirībā no kvantitatīvajām metodēm pieredze netiek reducēta uz skaitļiem, bet tiek paturēta tās unikalitāte.

No iepriekš aprakstītā var šķist, ka autore priekšroku dod kvalitatīvajām metodēm nevis kvantitatīvajām, tomēr tas ir maldīgi. Autore nenoliedz, ka kvalitatīvajām metodēm ir arī sava problemātika. Par galveno var minēt mazāku informācijas avotu skaitu, jo tiek prasīts daudz vairāk laika un resursu vienam cilvēkam. Kvalitatīvās metodes ir arī daudz atvērtākas dažādi interpretācijai, mainot kopējo pētāmā jautājuma potenciālo izpratni. Šo un augstāk minēto iemeslu dēļ šī darba veikšanai tika izmantotas jauktās metodes, lai izvairītos no katras atsevišķās datu ieguves metodes ierobežojumiem un lai izmantotu to priekšrocības. Pētījumam tika izmantots paralēlais triangulācijas jaukto pētījumu dizains, jo tiek pētīts Eiropas Solidaritātes korpus kā viens fenomens, bet ar dažādām datu ieguves metodēm. Dati tika ievākti vienlaicīgi, viena datu vākšanas metode šajā dizainā neseko otrai, lai to mainītu vai uzlabotu (Mārtinsons, Pipere, 2016). Amerikāņu izglītības socioloģijas pētnieks Džons Kresvels (*John Creswell*) šo dizainu sauc par saplūstošo paralēlo jaukto metožu pētījuma dizainu (*convergent parallel mixed methods design*). Šis dizains paredz to, ka abu datu vākšanas metožu savienošana tiek veikta pēc to individuālas analīzes, lai beigās veidotu kopīgu skatījumu un izdarītu secinājumus. Šajā pētījuma dizainā datu apvienošana parasti tiek veikta diskusijas sadaļā, interpretējot dažādi savāktos un analizētos datus, veidojot vienotu skatījumu (Creswell, 2013). Šī darba diskusijā tika apvienots aptaujā, intervijās un eksperta intervijā noskaidrotais, tādējādi paaugstinot pētījuma ticamību, jo tiek veikta triangulācija.

4.2. Kvantitatīvais izpētes posms

Kvantitatīvajai pētījuma daļai tika izveidota tiešsaistes aptauja, izmantojot Visi Dati platformu. Ģenerālkopu sastāda nevalstiskajās organizācijās aktīvie jaunieši un jaunieši, kas agrāk ir bijuši aktīvi NVO. Netiek noteikts vecuma ierobežojums, jo jauniešu organizācijas ir dažādas – ir jauniešu centri, kur darbojas pamatskolas vecuma bērni, bet ir arī tematiskās organizācijas, kur darbojas daudz jauniešu, bet tā nav vienīgā vecuma grupa tur. Eiropas Solidaritātes korpus dod iespējas jauniešiem vecumā no 17 līdz 31 gadu vecumam. Doties

projektā var no 18 gadu vecuma, bet projektā var pieteikties maksimums 30 gadu vecumā, jo projekts jāpabeidz līdz 31 gadu vecumam, ieskaitot. Tomēr autore vēlas uzzināt jauniešu informētību arī par izaugsmes iespējām, kas viņiem būs pieejamas nākotnē arī tad, ja šobrīd vēl viņi nevar pieteikties šajā programmā vecuma dēļ. Turklāt ir arī aktīvisti, kas joprojām darbojas NVO, lai gan pārsniedz 30 gada vecumu. Kā jau tika aprakstīts iepriekš, ideja par to, kas ir jauniešis nav strikti noteikta, arī šajā darbā šāds vecuma ierobežojums netiks nolikts. Aktīvistu viedoklis, kuri pārsniedz 30 gadu vecumu, tiek atsevišķi izdalīts, jo viņi vairs nevar izmantot šo iespēju paši. Ģenerālkopas precizēšanai var izmantot jau iepriekš analizētā “Ātrais Eirobarometrs 455” pētījuma datus. Jautājumā par to, vai pēdējo 12 mēnešu laikā jauniešis (vecumā no 15 – 30 gadiem) ir piedalījies kādā aktivitātē no piedāvātajām organizācijām (sporta klubs, jauniešu centrs, kultūras organizācija, politiska organizācija vai partija, vietējās kopienas situācijas uzlabojoša organizācija, klimata pārmaiņu vai vides organizācija, cilvēktiesību organizācija, cita veida nevalstiska organizācija). Latvijā 42% jauniešu ir piedalījušies vismaz viena veida organizācijā pēdējo 12 mēnešu laikā. Diemžēl, šajā pētījumā nav uzdots jautājums par darbību nevalstiskā organizācijā un visbiežāk jaunieši darbojas sporta klubā (19%), kur netiek izdalīts, vai tas ir skolas ietvaros vai ārpusskolas aktivitāte sporta klubā, tādējādi neatbilst šī pētījuma specifikai. Bet šis jautājums netiek uzdots savstarpēji izslēdzošā veidā starp organizācijām, tāpēc nevar noteikt specifisku aktīvo jauniešu īpatsvaru no aptaujātajiem jauniešiem. Tomēr šos 42% aktīvo jauniešu autore uztver kā ģenerālkopu precizējošu elementu (Flash Eurobarometer 455, 2018, p.11).

Autore izvēlas respondentu asistēto izlasi (*respondent-assisted sample*), kas ir nevarbūtīgās izlases apakšveids. Šis izlases veids tika izvēlēts, jo iepriekšējā autore pieredze rāda, ka organizāciju uzrunāšana padot aptauju tālāk viņu aktīvistiem e-pastā, personīgi vai savos sociālajos tīklos nerada lielu atsaucību ne no organizāciju puses, ne jauniešos. Tāpēc autore izmantos personīgi zināmu aktīvu jauniešu uzrunāšanu un lūgumu padot to tālāk citiem viņiem pazīstamiem aktīviem jauniešiem. Papildus autore ievietos saiti uz aptauju jauniešu aktīvistu platformas *Facebook* grupās.

Ņemot vērā, ka šāds respondentu sasniegšanas veids nedod autorei kontroli pār respondentu selekciju, aptauja sākas ar filtra jautājumu. Pirmais jautājums prasa, vai jauniešis darbojas kādā nevalstiskajā organizācijā. Iekavās tiek piedāvāti vairāki organizāciju piemēri, jo jauniešim var nebūt skaidrs par to, vai viņa dalība kādā organizācijā ir tas, par ko jautāts. Aptauju var iedalīt jautājumu blokos: par jaunieša aktivitāti organizācijā, par ES un piederību

teritorijai, par Eiropas Brīvprātīgo darbu, par solidaritātes izpratni, par Eiropas Solidaritātes korpusu (sk. pielikumā Nr.1). Iespējams, ka jaunieši darbojas vairākās organizācijās, tāpēc tiek izcelts, ka visi nākamie jautājumi attiecas uz organizāciju, kurā darbība notiek visaktīvāk. 2. līdz 4. jautājums attiecas uz aktivitātes līmeņa noteikšanu, 4. jautājumā tiek prasīts skalā no 1 – 7 novērtēt apgalvojumus, kas raksturo aktivitāti. 5. jautājums lūdz respondentam novērtēt subjektīvo informētības līmeni par ES piedāvātajām iespējām jauniešiem, bet 7. par ES vērtībām. 6. jautājums liek novērtēt piederības sajūtu dažādām teritoriālajām vienībām. Bet 8. jautājums ir atvērtā formā, lai saprastu, vai tiešām jaunieši var nosaukt ES vērtības nevis tikai augsti vērtēt savas zināšanas par tām. Pirms jautājumu sākšanas par solidaritāti, autore 9. jautājumā gribēja noskaidrot respondenta saistību ar Eiropas Brīvprātīgo darbu. Nākamais jautājumu bloks tiek iesākts ar atvērtu jautājumu par jauniešu solidaritātes izpratni, tiks meklētas sakritības starp solidaritāti raksturojošiem elementiem no teorijas – izjustā atbildība pret grupu, saliedētība, kopīgas intereses, uztvertie ārējie draudi, piederības sajūta. Tā kā respondentam var būt grūti ātri izdomāt solidaritātes skaidrojumu, 11. jautājumā tiek doti 5 solidaritāti raksturojoši elementi no teorijas un 5 solidaritāti neraksturojoši elementi, lūdzot novērtēt to atbilstību respondenta izpratnei skalā no 1 līdz 7. 12. jautājums tieši prasa, vai jaunieši ir dzirdējos par Eiropas Solidaritātes korpusu, ja atbilde ir pozitīva, tad tiek uzdots 13. jautājums par informācijas avotiem, kurā iespējamas vairākas atbildes. 14. jautājums ir veidots tā, ka respondentam jānovērtē 10 piedāvātie apgalvojumi kā pareizi vai aplami, puse ir pareizi un puse aplami. Jautājumu uzdošana par cilvēki zināšanām var būt sensitīva, tāpēc jautājums tika pārveidots maigākā formā, lai uzsvars būtu uz respondentu viedokli nevis tikai zināšanām. 14. jautājums tika veidots, lai nepaļautos tikai uz subjektīvo vērtējumu par jauniešu iespēju apzināšanos. Aptaujas anketa tiek noslēgta ar demogrāfiskajiem rādītājiem par respondenta dzimumu, vecumu, augstāko iegūto izglītību un dzīvesvietu, izdalot Rīgu, citas pilsētu un laukus.

Kvantitatīvajās pētījuma daļas datu analīze tika veikta, izmantojot programmas SPSS 22. versiju. Lai saprastu respondentu viedokli katrā jautājumā, tiks veidotas biežuma tabulas. Tiks meklētas statistiski nozīmīgas atšķirības starp viedokļiem atšķirīgās demogrāfiskajās grupās, izmantojot Hī kvadrāta kritēriju. Atšķirības starp dzimumu grupām šādā veidā netiks meklētas, jo sieviešu un vīriešu skaits nav līdzīgs. Tiks izmantota Pīrsona korelācija, lai meklētu saistību starp jauniešu aktivitāti raksturojošiem faktoriem un viņu zināšanām par Eiropas Solidaritātes korpusu. Autore saprot, ka korelācija neparāda cēloņus un

sekas, bet tikai saistību kā tādu. Netiek izslēgta doma, ka jauniešu aktivitāte organizācijā var būt dažādu iemeslu vadīta, par to pieņēmumi netiks izteikti, jo tas nav šī darba mērķis.

Aptaujas lauka darba gaita:

Aptaujas anketa tika publicēta Visi Dati platformā. Pirms aptaujas atvēršanas tika veikta neliela pilotāža ar 10 cilvēkiem, izteiktie komentāri par aptauju tika ņemti vērā un aptauja uzlabota, kur iespējams.

Aptauja tika publicēta, ieskaitot pilotāžu, 4. aprīlī un slēgta 6. aprīlī. Tā kā tika izmantota respondentu asistētā izlase, aktīvie jaunieši tika uzrunāti pakāpeniski, sākot ar tiem, kuri autorei ir personīgi zināmi dažādās organizācijās. Papildus tam lūgums piedalīties aptaujā tika publicēts platformas *Facebook* grupā aktīviem jauniešiem “Jaunatne Latvijā”. Tomēr pēc 2 nedēļu ilgas ļoti zemas respondences, autore sāka uzrunāt jauniešus, par kuriem viņai bija zināms, ka agrāk darbojās kādās nevalstiskajās organizācijās. Vēl pēc nedēļas visiem uzrunātajiem jauniešiem, kuri nebija apstiprinājuši anketas aizpildīšanu, tika sūtīti atgādinājumi. Tikai pēdējās pāris dienās ar intensīvu atgādinājumu sūtīšanu tika sasniegti iegūtie 114 respondenti.

4.3. Kvalitatīvais izpētes posms

Kvalitatīvajā pētījuma daļā tiks izmantota daļēji strukturētā un nestrukturētā intervija. Daļēji strukturētas intervijas veids tika izvēlēts, jo tiek mēģināts izprast Eiropas Solidaritātes korpusa jauniešu pieredzi. Katram jauniešim var būt sava unikāla pieredze, ko autore izvirzītie jautājumi visumā neaptver. Šī metode ļauj arī mainīt jautājumu secību, ja stāsts intervijās attīstās atšķirīgi (Mārtinsone, Pipere, 2016). Daļēji strukturētā intervija dod ietvaru intervijas gaitai, bet neierobežo pētnieku prasīt papildjautājumus katram informantam atšķirīgi (Kropļijs, Raščevska, 2004). Tādējādi, autoresprāt, pieredze var tikt pietiekami aptverta, bet tajā pašā laikā nenovirzoties no vadlīnijām tik tālu katrā intervijā, lai nevarētu veidot kopīgus secinājumus.

Nestrukturētā intervija tika veikta pirmsizpētes laikā, lai saprastu eksperta domas. Tā netika strukturēta, jo par šo tēmu vēl nebija daudz informācijas tajā laikā un iespēja uzdot jautājumus atbilstoši informācijai, kas pakāpeniski atklājās intervijas laikā, autorei šķita vispiemērotāk tēmas tālākas izpētes sakārtošanai (Mārtinsone, Pipere, 2016). Nestrukturētas intervijas veikšana prasa daudz laika, jo nav zināms, kur tālāk saruna var attīstīties, bet ņemot vērā to, ka tiek intervēta viena eksperte, tas nesagādāja problēmas.

Tika veiktas gan personīgās intervijas, gan attālinātās *Skype* intervijas, ja jauniešiem nebija iespēju norunāt tikšanos attāluma vai aizņemības dēļ. Autore neuzskata *Skype* interviju par ierobežojumu, video un audio apmaiņa darbojas kā personīgās mijiedarbības imitācija. Šāds attālinātās intervijas veids ir noderīgs šajā pētījumā, jo palīdz vieglāk sasniegt jauniešus (Mārtinsone, Pipere, 2016).

Visas intervijas tika ierakstītas diktofonā, izmantojot autores mobilo telefonu.

Intervija ir veidota no deviņiem jautājumiem, kā arī ar diviem jau iepriekš sagatavotiem papildjautājumiem, kas no jautājumu formulējuma loģiski izriet, bet tiks uzdoti arī citi papildjautājumi, ja stāstījumā atklāsies kaut kas būtisks atbilstoši pētnieciskajiem jautājumiem. Intervijas jautājumi ir koncentrēti uz katra individuālo pieredzi, sākot ar to, kā jaunietis uzzināja par šo iespēju, kā to plānoja, vai ir bijis brīvprātīgais kādā organizācijā. Nākamie jautājumi tiek uzdoti par pieteikšanās procesu, zināšanām par citiem jauniešiem domātiem Eiropas Savienības projektiem un to salīdzināšanu ar Eiropas Solidaritātes korpusu. Tālāk tiek lūgts novērtēt programmas plusus un mīnus un to, ko vajadzētu mainīt. Intervija tiek noslēgta ar jautājumu par to, kas jaunieša pieredzē viņam/viņai ir bijis visnozīmīgākais. Jautājumi ir gan latviski, gan angļiski, jo kvalitatīvā pētījumu daļa ir par to jauniešu pieredzi, kuri jau ir bijuši vai šobrīd ir Eiropas Solidaritātes korpusā. Ņemot vērā programmas īso darbības laiku, nav daudz jauniešu, kuri jau to ir veikuši, un autore vēlas apzināt pēc iespējas vairāk viedokļu tik jaunā jautājumā. Tāpēc uzrunāti tiks ne tikai jaunieši, kuri no Latvijas ir devušies to veikt, bet arī jaunieši, kas šobrīd to veic Latvijā.

Intervijas dalībnieku raksturojums:

Intervijā piedalījās četras sievietes un divi vīrieši. Intervijas dalībnieki savu Eiropas Solidaritātes korpusu veic Siguldā, Jēkabpilī, Ikšķilē, Tukumā un Sauriešu ciemā. Intervijas dalībnieki nāk no Itālijas, Francijas, Vācijas un Portugāles. Intervijas dalībnieki ir vecumā no 19 līdz 29 gadiem. Diemžēl vienīgā zināmā latviete, kas ir veikusi Eiropas Solidaritātes korpusa projektu Rumānijā, pēc sākotnējās piekrišanas intervijai vēlāk nebija sasniedzama un interviju norunāt neizdevās.

Intervijas datu analīzei tiks izmantota teorijas vadītā analīze. No teorijas tiks ņemtas galvenās kategorijas, bet tās tiks arī papildinātas ar nepieciešamajām kategorijām, kas varētu parādīties interviju rezultātā. Datu analīzes gaitā tiek veikta 1. līmeņa atvērtā kodēšana un atlasīti nozīmīgākie vārdi un frāzes. Tālāk tie tiks sakārtoti apakškategorijās un kategorijās, veicot 2. līmeņa atvērto kodēšanu. Visbeidzot tiks veikta aksiālā kodēšana un meklētas saistības

starp izvirzītajām kategorijām (Mārtinsone, Pipere, 2016), lai noteiktu Eiropas Solidaritātes korpūsā devušos jauniešu pieredzes kopīgās iezīmes un kā dažādi faktori to ietekmē. Radušās saistības tiks mēģināts skaidrot ar aprakstītajām solidaritātes un jauniešu izaugsmes iespēju teorijām.

Eksperta intervija

Pirms pētījuma sākšanas tika veikta tēmas izzināšana tālākai izpētei. Tika intervēta viena no galvenajām personām Eiropas Solidaritātes korpūsā realizācijai Latvijā – Maija Kolberga, kas ir Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras (JSPA) projektu vadības un uzraudzības daļas vecākā projektu vadītāja. Intervija tika veikta jau 2017. gada 14. decembrī plkst. 14.00 un ilga 54 minūtes. Tika izvēlēta nestrukturēta intervija, jo programmas novitātes dēļ ir maz informācijas par Eiropas Solidaritātes korpūsā un autore vēlējās iegūt pēc iespējas vairāk no eksperta skatījuma, to neierobežojot. Tika lūgts raksturot Eiropas Solidaritātes korpūsā programmas veidošanu, tālākie jautājumi izrietēja no sarunas gaitas. Šajā intervijā atklātais tika izmantots tālākā darba tapšanā, īpaši noskaidrojot tēmas aktualitāti un to, kas tiešām šajā tēmā ir svarīgs pētniecībai. M. Kolberga ieteica jauniešus intervijām, bet nesniedza to vārdus, iesakot uzrunāt iesaistītās organizācijas. Vēlāk arī viņa uzrunāja organizācijas, no kurām atsaucās divas par sava brīvprātīgā intervēšanu, no kurām pēc tam personīgi atsaucās viens brīvprātīgais.

Autore uzskata, ka M. Kolbergas intervija bija liels ieguvums šī darba virziena noskaidrošanai. Tāpēc pēc jauniešu aptaujas un Eiropas Solidaritātes korpūsā jauniešu intervijām M. Kolberga tika uzrunāta atkārtoti, vaicājot par to, kā viņa interpretētu iegūtos rezultātus. Nestrukturēta intervija par iegūtajiem rezultātiem tika veikta 2018. gada 7. maijā plkst. 10.00 un ilga 47 minūtes. Eksperta pieredze jauniešu starptautisko programmu jautājumā papildinās iegūtos pētījuma datus, paaugstinot pētījuma ticamību.

4.4. Ētiskie apsvērumi

Pirms interviju uzsākšanas visiem interviju dalībniekiem tika jautāta viņu piekrišana intervijas ierakstīšanai mobilā tālruņa diktofonā. Tika slēgta mutiska vienošanās par transkripta pievienošanu pielikumā, ja tas būs nepieciešams. Autore arī katram prasīja viņa piekrišanu par vārda un organizācijas pieminēšanu darbā.

Attiecībā uz tiešsaistē veiktās aptaujas ētiskajiem apsvērumiem anonimitāte un konfidencialitāte automātiski tiek nodrošināta tādā ziņā, ka tā notiek interneta vidē pētniekam

neidentificējamā veidā. Turklāt jautājumos netiek prasīti tādi rādītāji, kas ļautu kādā veidā identificēt respondentu. Neatkarīgi no tā anketas sākumā tiek respondentam atgādināts par to, ka anketa ir anonīma un rezultāti tiks izmantoti tikai apkopotā veidā.

4.5. Lauka darba gaita

Pirmā Eiropas Solidaritātes korpusa brīvprātīgā intervija tika veikta 23. aprīlī ar Mattia Lano no Itālijas, kurš savu projektu veic Sauriešu ciemā organizācijā “Saurieši”. Intervija ilga 29 minūtes.

Otrā intervija tika veikta 23. aprīlī ar brīvprātīgo Antonietta Bombardelli no Itālijas, kura savu projektu veic Siguldā organizācijā “Siguldas alternatīvā izglītība”, izmantojot platformu *Skype*. Intervija ilga 41 minūti.

Trešā intervija tika veikta 24. aprīlī ar Friederike Utsch no Vācijas, kura savu projektu veic Ikšķilē organizācijā “Ikšķiles vidusskolā”. Intervija ilga 30 minūtes.

Ceturtā intervija tika veikta 25. aprīlī ar Gema Asiul Aramac no Portugāles, kura savu projektu veic Siguldā organizācijā “Siguldas alternatīvā izglītība”, izmantojot platformu *Skype*. Intervija ilga 25 minūtes.

Piektā intervija tika veikta 3. maijā ar Julian Samir Benzina no Francijas, izmantojot platformu *Skype*. Viņš savu projektu veic Jēkabpilī caur organizāciju “Jēkabpils NVO resursu centrs” biedrībā “Ūsiņš”. Intervija ilga 27 minūtes.

Sestā intervija tika veikta 6. maijā ar Fanette Hamonic no Francijas, kura savu projektu veic Tukumā organizācijā “Tukuma Jauniešu centrs”. Intervija ilga 11 minūtes, bet īsāks sarunas laiks tika kompensēts ar ļoti ātru runāšanas veidu.

5. JAUNIEŠU IZAUGSMES IESPĒJU APZINĀŠANĀS UN EIROPAS SOLIDARITĀTES KORPUSA PIEREDZES DATU ANALĪZE

Šajā nodaļā tiks analizēti kvantitatīvie un kvalitatīvie dati, kas tika iegūti no nestrukturētām, daļēji strukturētām intervijām un aptaujas. Nodaļa tiks sāta ar jauniešu aptaujas datu analīzi. Tiks apskatīti demogrāfiskie rādītāji un galvenie rezultāti no biežuma tabulām. Tad tiks meklētas korelācijas starp saturiskajiem jautājumiem, izmantojot Pīrsona korelācijas koeficientu, lai noskaidrotu to, kas ietekmē jauniešu izaugsmes iespēju apzināšanos. Tālāk sekos šo rezultātu eksperta interpretācijas analīze. Visbeidzot nodaļa tiks noslēgta ar jauniešu, kuri jau ir devušies Eiropas Solidaritātes korpusā, pieredzes analīzi.

Pirms datu analīzes veikšanas ir noderīgi atgādināt pētījuma mērķi un pētnieciskos jautājumus. Pētījuma mērķis: “noskaidrot, kāda ir jauniešu praktiskā pieredze Eiropas Solidaritātes korpusa līdzdalībā un kā jaunieši apzinās Eiropas Solidaritātes korpusa iespējas”.

Autore kvalitatīvajai pētījuma daļai izvirza **pētnieciskos jautājumus**:

1. Kā nevalstisko organizāciju aktivitātēs iesaistītie jaunieši apzinās iespējas, ko dod Eiropas Solidaritātes korpusu?
2. Kāda ir pieredze tiem jauniešiem, kuri jau ir devušies Eiropas Solidaritātes korpusā?

Atbildi uz pirmo pētniecisko jautājumu palīdzēja atrast kvantitatīvie dati, kas tika savākti jauniešu tiešsaistes aptaujā. Uz otro pētniecisko jautājumu atbildi palīdzēja atrast kvalitatīvie dati, kas tika iegūti intervējot Eiropas Solidaritātes korpusu veicošos jauniešus. Šos iegūtos datus palīdzēja skaidrot ekspertes intervijā iegūtie komentāri par atrastajiem rezultātiem. Datu analīze tiks sāta ar tiešsaistes aptaujas analīzi.

5.1. Jauniešu izaugsmes iespēju apzināšanās analīze

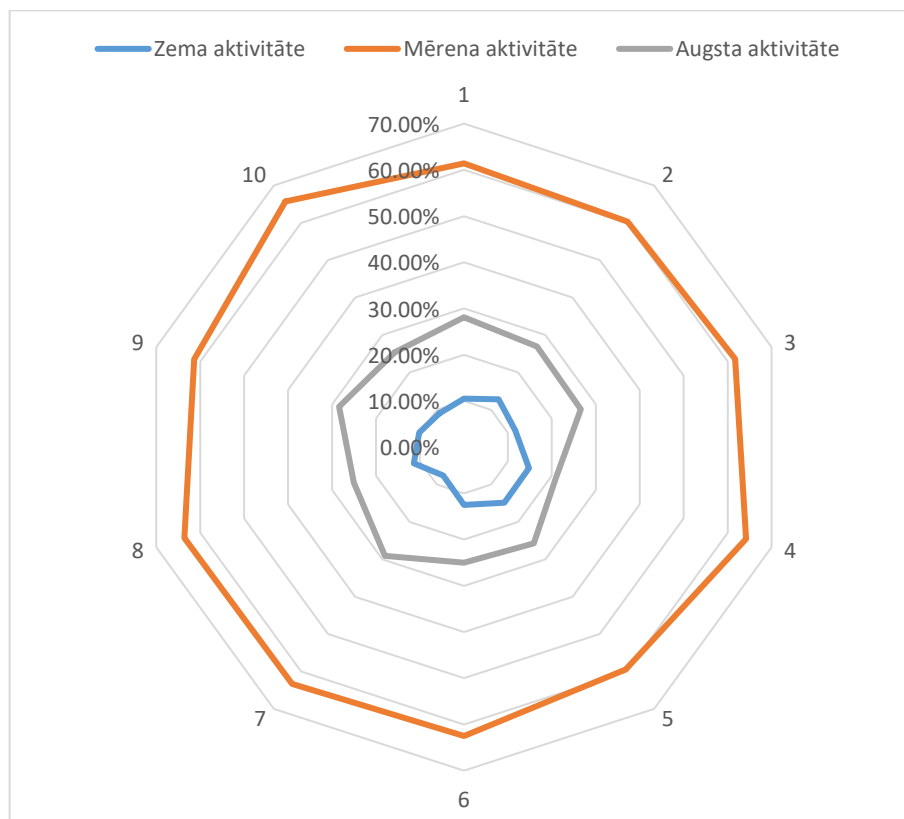
Izlase sasniedza 114 respondentu. Pirmais jautājums tika veidots kā filtra jautājums par darbību kādā nevalstiskā organizācijā. Lai gan uzrunāti tika organizācijās darbojušies jaunieši ar lūgumu aptauju padot citiem viņiem zināmiem aktīviem jauniešiem, var gadīties, ka tā nonāk pie jauniešiem, kas neatbilst ģenerālkopai. Tie respondenti, kuri atbildēja, ka nekad nav darbojušies nevalstiskajā organizācijā, vai atbildēja ar “grūti pateikt”, netika ņemti vērā tālākā analīzē. Tālākai analīzei atstājot tieši 100 respondentu. No tiem šobrīd vienā nevalstiskajā organizācijā darbojas 33%, vairākās 36%, bet agrāk darbojās 31% (sk. 4. pielikumu). No tiem

18% bija vīrieši un 82% sievietes (sk. 5. pielikumu). Tas nav pārsteidzošs rādītājs, jo iepriekš apskatītajos pētījumos par Eiropas Brīvprātīgo darbu aktīvāk darbojas sievietes. Tas nozīmē, ka sadalījums pa dzimumiem turpmāk netiks skatīts, jo tas nav līdzīgs. 35% respondentu ir iegūta augstākā izglītība, 30% ir vidējā, 4% vidējā profesionālā, 15% ir pamatskolas izglītība, bet 16% šobrīd studē (sk. 7. pielikumu). 5% respondentu ir vecumā zem 17 gadiem, 31% ir vecumā no 17 līdz 21, 57% ir vecumā no 22 līdz 26, 3% ir vecumā no 27 līdz 31 un 4% ir vecāki par 31 (sk. 6. pielikumu). Šāds vecuma grupu sadalījums tika izveidots, ņemot vērā vecumu, kādā var doties Eiropas Solidaritātes korpusā.

15. jautājumā jauniešiem tika lūgts novērtēt apgalvojumus par Eiropas Solidaritātes korpusu ar pareizi vai aplami. Ērtības labad tie datu analīzei tika pārkodēti, lai atbilstu patiesībai. Autori pārsteidza tas, ka visos apgalvojumos vairākums jauniešu atbildēja pareizi, tas attiecas arī uz vairākiem programmas jauninājumiem, piemēram, 94% jauniešu atzīmē, ka šo programmu var realizēt gan internacionālā, gan nacionālā līmenī (sk. 12. pielikumu). Var secināt, ka nevalstiskajās organizācijās jaunieši kopumā ir diezgan zinoši par to, kāda varētu būt šīs programmas specifika arī tad, ja par to nav dzirdējuši. Tomēr par to iepriekš dzirdējuši ir tikai 17% respondentu no sasniegtajiem respondentu asistētās izlases jauniešiem (sk. 9. pielikumu). Kā piedāvātajiem informācijas avotiem visbiežāk jaunieši bija uzzinājuši no *Facebook* vai citiem sociālajiem medijiem (8%)(sk. 21. pielikumu) un NVO, kurā darbojas(6%)(sk. 20. pielikumu). Pie atbildes “cits” respondenti pieminēja JSPA un tās rīkotos pasākumus, kā arī internetu un Eiropas Brīvprātīgā darba datubāzi.

Lai meklētu atbildi uz 1. hipotēzi, autore sāka ar aktivitātes līmeņa noteikšanu. Jauniešu aktivitātes līmenis organizācijā tika raksturots ar septiņiem apgalvojumiem, kur respondentam tiek lūgts novērtēt, cik dažāda veida aktivitāte organizācijā atbilst viņam (sk. 1. pielikumu). Šiem septiņiem apgalvojumiem tika aprēķināts vidējais aritmētiskais katram respondentam, lai raksturotu viņa aktivitāti. Lai to salīdzinātu ar zināšanām par Eiropas Solidaritātes korpusu, autore veica pareizo un aplamo apgalvojumu analīzi 15. jautājumā par Eiropas Solidaritātes korpusa programmas raksturojumiem. Katram respondentam tika aprēķināts pareizo atbilžu skaits. Tomēr netika atrasta korelācija starp noteikto aktivitātes līmeni un pareizo atbilžu skaitu, var secināt, ka **1. hipotēze “jo augstāka aktivitāte NVO, jo jauniešiem labāk apzinās savas iespējas Eiropas Solidaritātes korpusā” neapstiprinājās.** Autorei šķita nozīmīgi to izpētīt dziļāk, meklējot saistības individuāliem jautājumiem ar dažādiem aktivitātes līmeņiem. Jauniešu aktivitātes vidējie rādītāji tika sagrupēti zemā aktivitātē (>3), mērenā aktivitātē

(vērtībā 3-5.99) un augstā aktivitātē (<6). Tālāk šis aktivitātes līmenis tika skatīts saistībā ar zināšanām par Eiropas Solidaritātes korpusa programmu. Tika atklāts, ka 15. jautājuma apgalvojumos no tiem respondentiem, kuri atbildēja pareizi, visbiežāk tie bija mēreni aktīvie jaunieši (sk. 22.-31. pielikumu). Jaunieši ar zemu aktivitāti retāk atbild pareizi nekā jaunieši ar augstu aktivitāti, bet jaunieši ar mērenu aktivitāti atbild pareizi visbiežāk (sk. 5.1. att.).

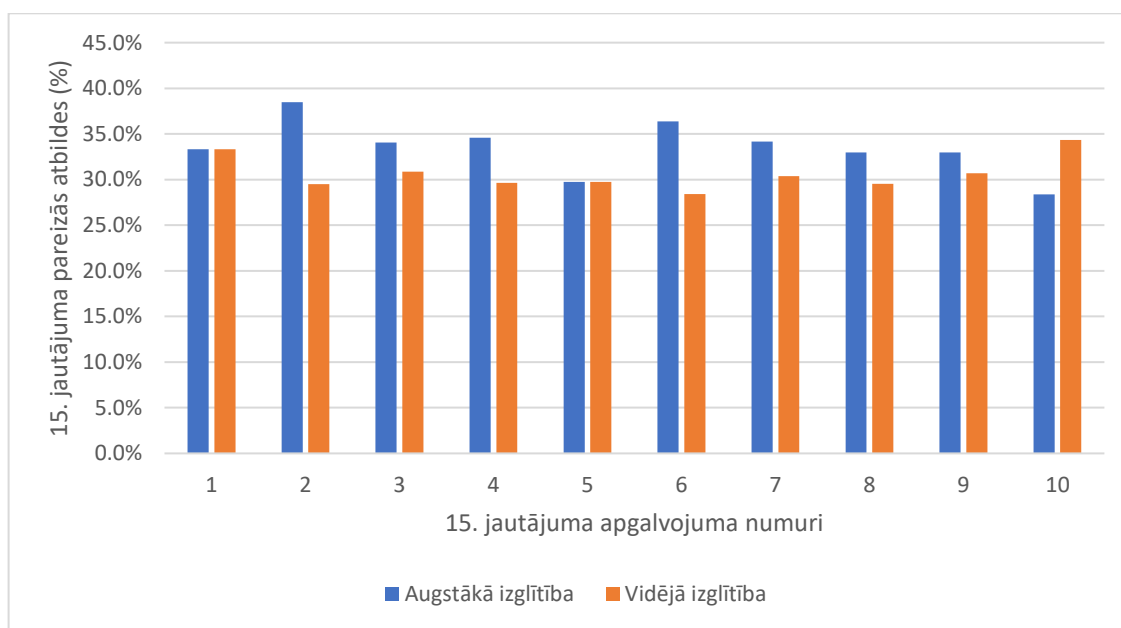

5.1. att. Pareizās atbildes(%) par Eiropas Solidaritātes korpusu atkarībā no aktivitātes līmeņa (autores veidots)

Jauniešiem tika jautāts arī, kā viņi novērtētu savu informētību par ES piedāvātajām iespējām jauniešiem. Tika atrasta statistiski nozīmīga korelācija ar aprēķināto vidējo aritmētisko rādītāju ($p=0.007$), bet tā bija pozitīva un vāja ($r=0.269$) (sk. 55. pielikumu). Tie, kuri subjektīvi novērtē savu informētību kā augstu, arī biežāk atbild pareizi par Eiropas Solidaritātes korpusu. Šis subjektīvais vērtējums vāji un pozitīvi korelē ar aprēķināto aktivitātes līmeni ($p=0.007$, $r=0.267$) (sk. 54. pielikumu). Tie, kuri ir aktīvāki organizācijās, arī subjektīvi novērtē savu informētību par ES piedāvātajām iespējām jauniešiem kā augstu. Tomēr, kā tika atklāts ar Eiropas Solidaritātes korpusu raksturojošiem apgalvojumiem, aktivitāte nekorelēja. Tādējādi tiek pamatota 15. jautājuma izveide, nepaļaujoties tikai uz subjektīvo vērtējumu. Var

secināt, ka tie, kuri ir aktīvi organizācijās, arī jūtas labāk informēti par šī brīža aktualitātēm par ES piedāvātajām iespējām jauniešiem, bet jautājumos par Eiropas Solidaritātes korpusu tas neparādās.

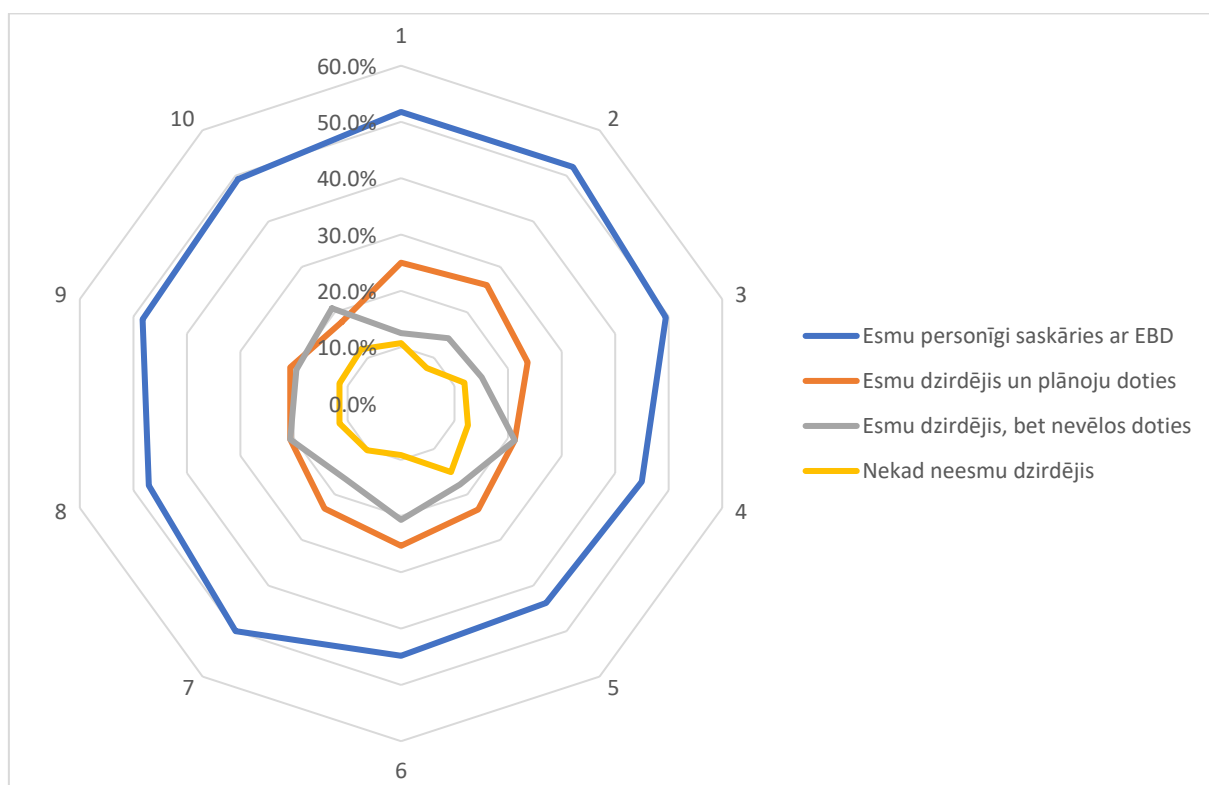
Lai pārbaudītu to, kā zināšanas par Eiropas Solidaritātes korpusu ietekmē izglītības līmenis, tika veikta Pīrsona korelācija izglītības līmenim ar pareizo atbilžu skaitu 15. jautājumā, bet šie rādītāji savā starpā nekorelē. Var secināt, ka **2. hipotēze “jo augstāka iegūtā izglītība, jo jaunieši labāk apzinās savas iespējas Eiropas Solidaritātes korpusā” neapstiprinājās.** Bet, līdzīgi kā 1. hipotēzes pārbaudes gadījumā, autore vēlējas to pārbaudīt detalizētāk. Lai uzzinātu, kuri jaunieši atbild vispareizāk pēc izglītības līmeņa, tika veidotas krustojuma tabulas visiem 10 apgalvojumiem 15. jautājumā (sk. 32.-41. pielikumu). Visretāk pareizi atbildēja pamatskolas izglītību ieguvušie jaunieši. Vidējo profesionālo izglītību no respondentiem bija ieguvuši tikai četri jaunieši, šīs atbildes šajā jautājumā netiks atsevišķi skatītas. Tomēr visbiežāk pareizi atbildēja ne tikai augstāko izglītību ieguvušie jaunieši, bet arī jaunieši ar vidējo izglītību (sk. 5.2. att.), nevis, kā varētu gaidīt, studējošie jaunieši.

5.2 att. Respondentu ar vidējo un augstāko izglītību salīdzinājums 15. jautājuma pareizajās atbildēs (%) (autores veidots)

Jautājumā, kur tiek lūgts izvēlēties sev vispiemērotāko apgalvojumu par Eiropas Brīvprātīgo darbu, visbiežāk jaunieši izvēlējās “man pazīstams cilvēks ir devies Eiropas Brīvprātīgajā darbā”(40%) un “esmu dzirdējis par Eiropas Brīvprātīgo darbu un pats plānoju doties”(24%). Viens no respondentiem norādīja, ka ikdienā strādā ar citiem jauniešiem, kas veic

Eiropas Brīvprātīgo darbu. Tikai 11% respondentu nav dzirdējuši par Eiropas Brīvprātīgo darbu. Apskatot iepriekšējo pieredzi ar Eiropas Brīvprātīgo darbu salīdzinājumā ar jauniešu zināšanām par Eiropas Solidaritātes korpusu, atklājas, ka visbiežāk pareizi atbild respondenti, kuriem ir bijusi personīga saskarsme ar Eiropas Brīvprātīgo darbu (sk. 5.3. att. un 42.-51. pielikumu). Personīgo saskarsmi raksturo apgalvojumi “Esmu devies Eiropas Brīvprātīgajā darbā” un “Man pazīstamas cilvēks ir devies Eiropas Brīvprātīgajā darbā”. To var skaidrot ar to, personīgā saskarsme atstāj spilgtāku iespaidu un lielāku sapratni nekā formālas zināšanas par programmas eksistenci. Var secināt, ka **3. hipotēze “jo lielāka saskarsme ir bijusi ar Eiropas Brīvprātīgo darbu, jo jaunieši labāk apzinās savas iespējas Eiropas Solidaritātes korpusā” apstiprinājās.**

5.3. att. Pareizās atbildes(%) par Eiropas Solidaritātes korpusu atkarībā no iepriekšējās saskarsmes ar Eiropas Brīvprātīgo darbu (autores veidots)

Pārbaudot 4. hipotēzi, tiek meklēta korelācija starp vidējo aktivitātes līmeni pēc 5. jautājuma apgalvojumiem solidaritāti raksturojošiem faktoriem. Netika atrastas statistiski nozīmīgas saistības, izņemot vienu – vāja negatīva korelācija faktoram par atsvešinātību no sabiedrības ($p=0.034$, $r=-0.213$). Var secināt, ka **4. hipotēze “jo augstāka aktivitāte NVO, jo skaidrāka solidaritātes izpratne” neapstiprinājās.** Autori arī interesēja, kā solidaritātes

izpratni ietekmē citi rādītāji. Meklējot saistību starp solidaritātes izpratni un piederību dažādām teritoriālajām vērtībām, tika atklāts, ka ir statistiski nozīmīga korelācija vairākiem rādītājiem, kas raksturo solidaritāti, ar piederības izjušanu savai apkaimei vai pagastam (sk. 52. pielikumu). Jāatzīmē, ka netika atrastas negatīvas korelācijas neatbilstošajiem faktoriem. Visas atrastās korelācijas ir pozitīvas un vājas, bet statistiski nozīmīgas (sk. 5.1. tabulu). Jo lielāku piederību jaunieši izjūt savai apkaimei vai pagastam, jo atbilstošāk tiek vērtēti tādi solidaritāti raksturojošie faktori kā piederības izjūta, kopīgas intereses un atbildība pret grupu.

5.1. tabula

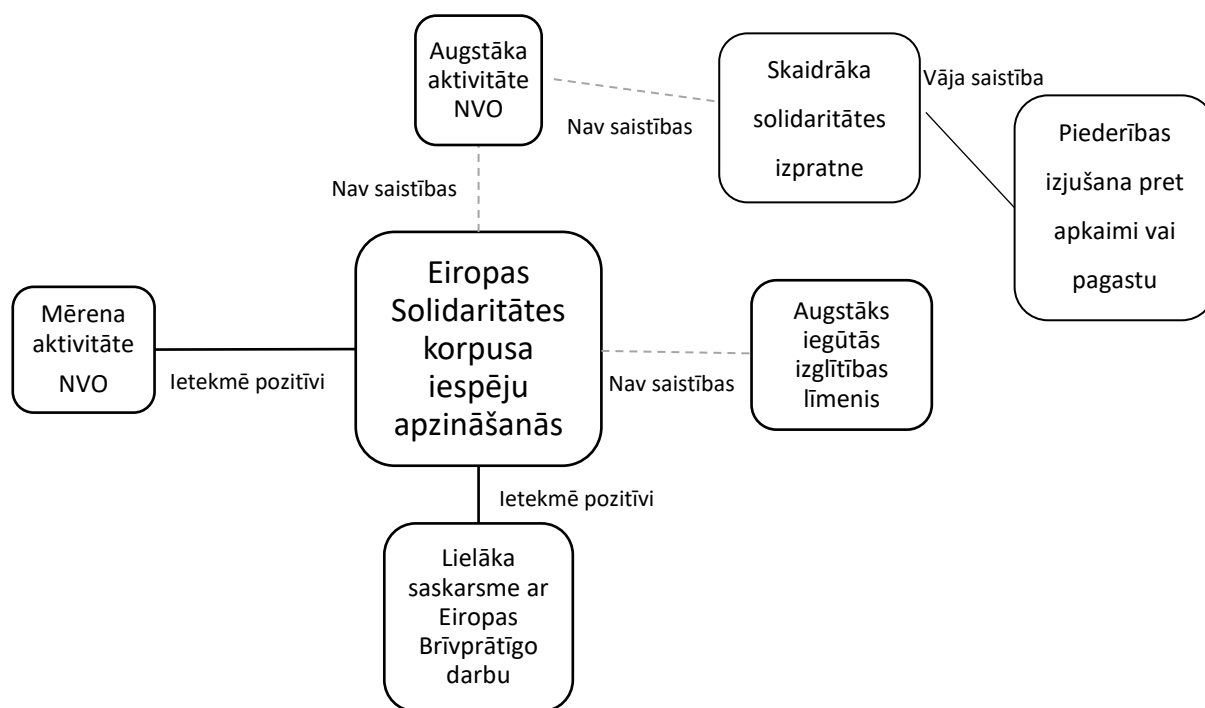
Piederība apkaimei vai pagastam Pīrsona korelācijā ar solidaritātes faktoriem		
Piederības izjūta	p=0.006	R=0.276
Kopīgas intereses	p=0.004	R=0.287
Atbildība pret grupu	p=0.004	R=0.284

To autore skaidro ar Dirkema mehāniskās un organiskās solidaritātes teoriju. Apkaimē vai pagastā ir mazāks skaits cilvēku, rezultātā saites ir ciešākas un cilvēks jūtas piederīgs, dzīvojot mazā kopienā ir lielāka iespēja kopīgām interesēm un arī atbildība vienam pret otru ir lielāka. Tas raksturo solidaritāti, kas balstās teritoriālajā piederībā, ko Dirkems saista ar mehānisko solidaritāti, lai gan pēc jaunāku teoriju aprakstīšanas varētu šķist, ka mehāniskā solidaritāte vairs nav aktuāla, šie rādītāji parāda pretējo.

Jauniešiem arī tika lūgts paskaidrot, kā viņi saprot solidaritāti. Tika piedāvāti dažādi skaidrojumi un asociācijas, pārsvarā atbildes tika sniegtas vienā līdz trijos vārdos. Visbiežāk piedāvātie vārdi bija savstarpējs atbalsts, cieņa, vienotība, sadarbība, vienprātība, lojalitāte, piederības sajūta, kopīgas intereses un uzskati. Daudzi no šiem terminiem atbilst arī autores aprakstītajām teorētisko solidaritātes izpratni raksturojošajām pazīmēm. Noteikti jāatzīmē, ka pieci respondenti neatbildēja uz šo jautājumu, bet seši atzina, ka nezina vai nesaprot šo vārdu. Ņemot vērā to, ka jauniešiem izpratne par solidaritāti nav skaidra, arī saistība starp jauniešu aktivitāti NVO un solidaritātes izpratnes skaidrību netika atrasta vispārīgas solidaritātes nepietiekamās izpratnes dēļ.

Piederība dažādām teritoriālajām vienībām korelē arī ar subjektīvo vērtējumu par informētību par ES iespējām jauniešiem (sk. 53. pielikumu). Piederība ES pozitīvi un vāji korelē ar subjektīvo informētību par ES iespējām jauniešiem (p=0.004, r=0.289) un pozitīvi un vidēji cieši ar subjektīvo vērtējumu par ES vērtību zināšanām (p=0.000, r=0.345). Var secināt, ka tie, kuri jūtas vairāk piederīgi ES, arī jūtas labāk informēti par ES iespējām jauniešiem un ziņoši par ES vērtībām. Vāja un pozitīva (p=0.013, r=0.249) korelācija parādās arī piederības

izjušanā pret savu pilsētu saistībā ar savu zināšanu novērtējumu par ES vērtībām. Tie, kuri vairāki jūtas piederīgi savai pilsētai, arī jūtas zinošāki par ES vērtībām. Autore to varētu skaidrot ar to, ka pilsētās tiek realizēti dažādi projekti, kurus atbalsta ES, tāpēc ir iespējams vienuviet redzēt ES vērtību izpausmi intensīvā veidā. Tomēr subjektīvais vērtējums zināšanām par ES vērtībām var būt nepilnīgs, tāpēc respondentiem tika lūgts nosaukt viņiem zināmās ES vērtības un biežāk pieminētas tika: demokrātija, cilvēktiesības, brīvība, vienlīdzība, vienotība un saliedētība, tolerance, izglītība, brīva pārvietošanās ES, cieņa, iekļaušana, viedokļa un vārda brīvība, ekonomiska stabilitāte, drošība. Neviens no visiem 114 respondentiem neminēja solidaritāti, tomēr no minētajām vērtībām vairākas saistās ar solidaritāti, izceļot vienlīdzību, vienotību, cieņu un drošību. Autori pārsteidza tas, cik bieži tika pieminēts vārds brīvība gan viens pats, gan attiecināts uz konkrētu brīvības izpausmi. Autore izjusto brīvību ES saista ar iespējām – iespējām ceļot, dzīvot, mācīties un strādāt ES ietvaros. Kopumā skatoties, no ES vērtībām tika tiešā vai netiešā veidā pieminētas galvenās no tām, bet varēja redzēt tendenci, ka respondenti piemin vienu vai dažas no tām, tikai kopskatā aptverot ES vērtības.

5.4. att. Aptaujas galveno rezultātu shēma (autores veidota)

Autore galvenos iegūtos rezultātus no aptaujas datiem apkopoja augstāk redzamajā shēmā (sk. 5.4. att.). Autore secina, ka Eiropas Solidaritātes korpusa iespēju apzināšanos pozitīvi ietekmē lielāka saskarsme ar Eiropas Brīvprātīgo darbu, kā tika gaidīts, apstiprinot 3.

hipotēzi. Pozitīvi to ietekmē arī mērena aktivitāte NVO nevis, kā tika gaidīts, augstāka aktivitāte NVO, 1. hipotēze neapstiprinājās. Netika atrasta saistība starp augstāku iegūtās izglītības līmeni un labāku iespēju apzināšanos Eiropas Solidaritātes korpusā, 2. hipotēze neapstiprinājās. Tomēr tika atklāts, ka tie jaunieši, kuri ir ieguvuši vidējo un augstāko izglītību, labāk apzinās savas iespējas šajā programmā. Attiecībā uz solidaritātes izpratni netika atrasta saistība, ka aktīvākie jaunieši to izprot skaidrāk, 4. hipotēze neapstiprinājās. Tomēr tika atrasts, ka tie jaunieši, kuri jūtas vairāk piederīgi savai apkaimei vai pagastam, arī skaidrāk izprot solidaritāti. Turpinājumā tiks analizēti iegūtie dati no intervētajiem jauniešiem, kuri jau ir piedalījušies Eiropas Solidaritātes korpusā.

5.2. Eiropas Solidaritātes korpusa pieredzes analīze

Iepriekš tika analizēti kvantitatīvie dati par jauniešu iespēju apzināšanos Eiropas Solidaritātes korpusā, atbildot uz pirmo pētniecisko jautājumu. Turpinājumā tiks meklēta atbilde uz otro pētniecisko jautājumu par jau devušos jauniešu pieredzi Eiropas Solidaritātes korpusā. Interviju datu analīzei tiks izmantota teorijas vadītā analīze – kategorijas tiek ņemtas no teorētiskā problēmas raksturojuma, bet tiks papildinātas ar kategorijām un apakškategorijām, kas atklājas intervijas laikā (sk. 5.2. tabulu). Datu analīzē turpmāk intervētie jaunieši tiks saukti par brīvprātīgajiem, jo intervēto jauniešu solidaritātes aktivitātes virziens ir brīvprātīgais darbs.

5.2. tabula

Jauniešu pieredze ar Eiropas Solidaritātes korpusu					
<u>Kategorija</u>	Informācijas avots	Iepriekšējā pieredze	Eiropas Solidaritātes korpusa vērtējums	Solidaritāte	Pieredzē gūtie labumi
<u>Apakš-kategorijas</u>	Internets	Brīvprātīgais darbs	Pieteikšanās process	Starppaaudžu solidaritāte	Prasmes un kompetences
	Skola	Darbs	Programmas plusi	Solidaritāte starp dalībvalstīm	
	Vietējā NVO	Starptautiski projekti	Programmas mīnusi	Solidaritāte starp dalībvalstīm	Vispārēja pieredze
	Draugi	Ceļošana	Implementācijas process	un indivīdiem	
	Ģimene		Ieteikumi		

			Atšķirības starp EBD un ESK	Brīvprātīgo solidaritāte	
--	--	--	-----------------------------	--------------------------	--

Visbiežāk **informāciju par Eiropas Solidaritātes korpusu** brīvprātīgie bija ieguvuši internetā, meklējot starptautisku projektu iespējas. Bet tika minēts, ka arī vietējā NVO informēja par šādām iespējām, bet tas bija gadījumā, kad brīvprātīgais jau pats zināja, ka vēlas veikt Eiropas Brīvprātīgo darbu. Citā intervijā tika norādīts, ka vietējā NVO esot noraidījusi brīvprātīgā vēlmi būt nosūtītam šajā programmā, par iemeslu minot naudas trūkumu šādiem projektiem nevis tā vietā, piemēram, norādot akreditācijas neesamību.

Gandrīz visiem brīvprātīgajiem jau **iepriekš bija ilgstoša brīvprātīgā darba pieredze**, turklāt neatkarīgi no vecuma – arī divi jaunākie brīvprātīgie, kas piedalās programmā tieši pēc vidusskolas pabeigšanas, ir ar vairāku gadu ilgu brīvprātīgo pieredzi. Iepriekšējā brīvprātīgā darba pieredze bija daudzveidīga: pēc skolas aktivitāšu organizēšana maziem bērniem, dažādu pasākumu organizēšana, palīdzēšana vēlēšanu iecirknī, darbs ar bērniem baznīcā, ofisa darbs brīvprātīgo organizācijā *Aiesec*, vasaras nometņu organizēšana bērniem, palīdzēšana veciem cilvēkiem un cilvēkiem ar invaliditāti. Var secināt, ka iepriekšēja brīvprātīgā darba pieredze ir kā nozīmīgs faktors arī Eiropas Solidaritātes korpusa veikšanai. Tas ir saskaņā ar pagājušogad veikto Eiropas Brīvprātīgā darba ietekmes pētījumu, kur noskaidrots, ka 70% ir iepriekš veikuši kādas formas brīvprātīgo darbu (European Commission, 2017). Viena no brīvprātīgajām ir mācījusies gadu Japānā un cits ir jau bijis starptautiskā brīvprātīgajā projektā, dzīvošana ārzemēs ilgstoši pirms Eiropas Brīvprātīgā darba veikšanas ir raksturīga apmēram 1/3 (European Commission, 2017). Autore vēlas atzīmēt, ka no intervētajiem brīvprātīgajiem diviem ir iegūta augstākā izglītība un vienai pabeigts iegūts maģistra grāds, jau minētajā pētījumā Eiropas Brīvprātīgā darba laikā augstākā izglītība bija 63%. Autore saprot, ka intervētie brīvprātīgie neatspoguļo kopējo brīvprātīgo rādītājus, bet uzskatīja šos rādītājus par nozīmīgiem.

Galvenie **pieredzē gūtie labumi** ir autores iedalīti vispārējā pieredzē, prasmēs un kompetencēs. Nav viegli nodalīt prasmes un kompetences, tāpēc tās ir apvienotas. Tomēr var izdalīt “8 mūžizglītības kompetences”, par piemēru ņemot brīvprātīgā darba aktivitāšu “Youthpass” sertifikātu, kur konkrētu prasmju kopums veido kompetences. Šīs kompetences ir saziņa dzimtajā valodā, saziņa svešvalodās, matemātiskās prasmes un pamatprasmes dabas zinībās un tehnoloģijās, digitālās prasmes, mācīšanās mācīties, sociālās un pilsoniskās prasmes, pašiniciatīva un uzņēmējdarbība, kultūras izpratne un izpaušme (Salto-Youth, 2011). Šāds

nodalījums nav precīzs, tomēr tas dod vadlīnijas apakškategoriju izveidei un ir saistīts ar darba tēmu, jo arī šis sertifikāts tiek izmantots Eiropas Solidaritātes korpusa projektu atzīšanā. Intervijās tiek minētas šādas **prasmis un kompetences**: problēmu risināšana, komunikācija, organizēšana, laika plānošana, darbs ar datoru, komandas darbs, tehniskās prasmes, angļu valodas apguve, latviešu valodas apguve, prasme sevi attīstīt, atbildības uzņemšanās, spēja kontrolēt un veidot savu dzīvi, tikšana galā ar grūtībām, konfliktu risināšana, finanšu vadība un iniciatīvas uzņemšanās. Var secināt, ka intervijās minētās prasmes un kompetences atbilda visām “Youthpass” galvenajām kompetencēm. Intervijās vislielākā nozīmē tika piešķirta prasmēm un kompetencēm, kas, autoresprāt, atbilst “mācīšanās mācīties” kompetencei.

Vispārējais pieredzes apakškategoriju autore izdalīja tādiem izteikumiem, kas intervijās atspoguļo nespēciskus labumus, ko brīvprātīgie raksturo kā nozīmīgus savai nākotnei kopumā. Visās intervijās parādījās vārds “pieredze” kā viens no galvenajiem ieguvumiem, ar to domājot gan darba un brīvprātīgā darba pieredzi, gan arī spēju sevi izaicināt, tikt pāri šķēršļiem, veidot attiecības un izvēlēties prioritātes, kas ir noderīgas nākotnei.

Eiropas Solidaritātes korpusa vērtējums brīvprātīgajiem tika jautāts secīgi, sākot ar pieteikšanās procesu, programmas plusiem un mīnusi, salīdzinājumu ar Eiropas Brīvprātīgo darbu un beidzot ar ieteikumiem programmas uzlabojumiem. **Pieteikšanās process** tiek galvenokārt raksturots kā ātrs un vienkāršs – gan pati reģistrēšanās jauniesu datubāzē, gan nokļūšana uz savu projekta vietu. Tas ir mērķtiecīgi, jo programmā tiek paredzēts tas, ka nav obligāti nepieciešama nosūtošā organizācija vai tās atrašana jau iepriekš, lai gan visiem intervētajiem brīvprātīgajiem šāda organizācija bija. Turklāt saziņa notiek galvenokārt caur datubāzi un tikai jau pēc organizācijas apstiprinājuma vai uzaicinājuma potenciālais brīvprātīgais var tikt lūgts sūtīt atsevišķi CV, motivācijas vēstuli vai piedalīties *Skype* intervijā. Divi no brīvprātīgajiem norādīja, ka process nav tik vienkāršs, pārsvarā par iemeslu ņemot mājaslapas tehnisko pusi un vecu projektu esamību aktuālo projektu sarakstā.

Galvenie programmas plusi un mīnusi ir apkopoti zemāk redzamajā tabulā (sk. 5.3. tabulu).

5.3. tabula (autores veidota)

Programmas plusi	Programmas mīnusi
<ul style="list-style-type: none"> • Spēja pašam meklēt projektus datubāzē • Organizāciju iespēja meklēt brīvprātīgos datubāzē 	<ul style="list-style-type: none"> • Spēja uzaicināt brīvprātīgo datubāzē, lai gan tajā brīdī viņš ir projektā • Ielūgumu saņemšana par projektiem, kas neatbilst atzīmētajām tēmām

<ul style="list-style-type: none"> • Spēja reaģēt uz konkrētiem notikumiem un piesaistīt brīvprātīgos to risināšanā • Ātrs pieteikšanās process • Nav nepieciešama nosūtošā organizācija • Nav jāmaksā par piedalīšanos programmā • Tiek nodrošināta dzīvošana, ēdināšana, transports, apdrošināšana un kabatas nauda • Iespēja ceļot • Iespēja attīstīt savus projektus • Sociālā kapitāla papildināšana • Solidaritātes attīstīšana • Jauniešu bezdarba risināšana • Koordinējošās organizācijas atbalsts • Darba iespējas 	<ul style="list-style-type: none"> • Iepriekš veikta Eiropas Brīvprātīgā darba veikšana neuzrādās datubāzē • Uzņemošās organizācijas neskaidrība par brīvprātīgā uzdevumiem • Neskaidrības ar <i>Youthpass</i> sertifikātu, tā neatzīšana • Datubāzē nepietiekama informācija gan par konkrēto projektu, gan organizāciju • Nepietiekama kontrole par uzņemošo organizāciju • Bezpersoniska attieksme datubāzē bez motivācijas vēstules iespējas • Nav iespējas programmu veikt ilgstoši • Neskaidrība par konfliktu risināšanas procesu
--	--

Apskatot programmas plusus, var secināt, ka Eiropas Solidaritātes korpusa programma dod papildus ieguvumus, kas tieši saistās ar vienu no galvenajiem jaunās programmas izstrādes iemesliem – lai mazinātu jaunieši bezdarbu. Iepriekš Eiropas Brīvprātīgais darbs vairāk tika vērsts uz indivīdu, bet jaunā programma tiek veidota vispusīgāk. Programmas ieguvumi ir paplašinātāki, turklāt pēc brīvprātīgā darba veikšanas ir iespēja veikt arī praksi vai darbu. Autore secina, ka šāda **labumu paplašināšana ir saistāma ar apskatīto teoriju par solidaritātes veicināšanu caur lielāku labumu ieguvi**, ja apmaiņa ir vispārīga. Šajā gadījumā jauniešiem ir iespēja gūt lielākus labumus – brīvprātīgā darba, apmaksāta darba un prakses iespējas, projekti vietējā līmenī, iespēja attīstīt pašam projektus un arī iespēja veikt darbu vai praksi arī pēc brīvprātīgā darba, rezultātā šī iespēja vairs nav tikai vienreiz dzīvē iespējama. Autore secina, ka Eiropas Solidaritātes korpusa atspoguļo šo teoriju praksē un, izskatās, ka tas tiek darīts mērķtiecīgi, saglabājot vispārīgās apmaiņas raksturu un Eiropas Savienības vērtības katrā projektā.

Brīvprātīgie minēja arī citus plusus un mīnus, bet tie vairāk attiecās un viņu situāciju, neatspoguļojot programmas specifiku, bet drīzāk komunikācijas trūkumu ar uzņemošo un koordinējošo organizāciju. Vairākās intervijās sākumā tika pausti tikai pozitīvi izteikumi, bet laika gaitā atklājās arī konkrētas problēmas. Varēja novērot, ka intervijas jautājumu plūsma, tikai beigās nonākot pie programmas plusiem, mīnusi un ieteikumiem, bija veiksmīga, jo intervijas beigās brīvprātīgais bija gatavs būt atvērtāks par savu unikālo pieredzi. Tomēr vairākumā gadījumu šīs situācijas prasīja tikai aktīvāku komunikāciju un koordinējošās

organizācijas iesaisti, lai to uzlabotu, ko arī autore uzreiz ieteica. Par pamatojumu situācijas risināšanai tika ņemti kursa darbā “Eiropas Savienības Brīvprātīgie Latvijā: uzņemošo organizāciju sadarbības pieredze” izpētītā konfliktu risināšana Eiropas Brīvprātīgā darba kontekstā. Tomēr situācijas autorei šķita svarīgi izcelt sekojošo situāciju. Brīvprātīgajam tiek nodrošināta valodas apguve, esot projektā, tomēr konkrētajā gadījumā tiek mācīta tikai latviešu valoda, lai gan komunikācija gan dzīvesvietā, gan organizācijā notiek krievu valodā, turklāt priekšnieces angļu valoda nav pietiekamā līmenī brīvai komunikācijai. Pēc autores apspriešanās ar ekspertu, autore uzzināja, ka organizācijām ir jānodrošina apmācības darba valodas apguvi. Šajā gadījumā gan latviešu, gan krievu valodās, ja brīvprātīgais to vēlas. Tomēr šāda informācija nebija skaidra, apgrūtinot brīvprātīgā integrāciju vietējā sabiedrībā. No apskatītajiem programmas plusiem, mīnusiem un apskatīto situāciju sekojoši izriet brīvprātīgo ieteikumi par to, ko vajadzētu mainīt programmā un implementācijas procesā.

Galvenie ieteikumi attiecās tieši uz jaunās programmas ieviešanas neskaidrību. Brīvprātīgajiem daudz kas nebija skaidrs, lai gan viņi šobrīd paši ir iesaistīti. Tāpēc galvenais ieteikums visās intervijās tieši vai netieši bija **lielākas skaidrības un caurspīdīguma nodrošināšana**. Tas apstiprinās arī pēc iepriekš veikto pētījumu analīzes (Broek, Buiscool, 2017) un Eiropas Solidaritātes regulas dažādo variantu analīzes (sk. 2.3. apakšnodaļu). Informācija, kas bija tur atrodamā, būtiski atšķīrās no brīvprātīgo reālās pieredzes vai pieejamās informācijas internetā, kas domāta visiem. Daži no brīvprātīgajiem arī pauda neapmierinātību par to, ka sava projekta vidū tikai tika lūgts viņiem reģistrēties šajā datubāzē, jo viņi sākotnēji projektu bija atraduši citā veidā. Tomēr neapmierinātību tieši izraisīja neskaidrība, jo viņiem netika dota informācija, kāpēc jāreģistrējas, kāpēc ir jauna iniciatīva, kādi ir tās labumi u.tml. Viena no brīvprātīgajām teica par izmaiņām: *“varbūt tās ir brīnišķīgas, bet es tikai tās nesaprotu”* (autores tulkots), paužot savu neapmierinātību par jaunās programmas neizskaidrošanu vienās no apmācībām. No tā var secināt, ka pašām organizācijām nav skaidrs par informāciju, kas ir jāsniedz brīvprātīgajam. Autore saprot, ka programma ir izstrādes procesā un gala regula vēl nav izstrādāta, tomēr autore iesaka organizācijām tā arī to pasniegt brīvprātīgajiem. Pēc brīvprātīgo teiktā, nedrošības sajūta, ko rada informācijas neesamība un nepaskaidrošana, ir apgrūtinošais faktors nevis gala regulas neesamība. Autore secina, ka **ieviešanas procesā ir komunikācijas trūkums vismaz divos līmeņos: ar programmas izstrādātājiem un iesaistītajām organizācijām, kā arī ar organizācijām un brīvprātīgajiem.**

Citi ieteikumi, kas attiecās gan uz veco (Eiropas Brīvprātīgais darbs), gan jauno programmu: vispārātzīta sertifikāta izveide, mentora lomas skaidrāka definēšana, darba iespēju nodrošināšana pēc projekta vai soļu definēšana kā nonākt līdz darbam pēc projekta, organizatoriska rakstura problēmu risināšanas plāna izveide, programmas iespējas arī ārpus ES un tās partnervalstīm, iespēju mainīt dzīvošanas vietu, projekta maiņas iespējas laicīgas pārtraukšanas gadījumā un vairāk komunikācijas pirms projekta. Autore secina, ka ne visi no šiem ieteikumiem ir praktiski realizējami, tomēr tie var darboties kā vadlīnijas tam, uz ko tiekties. Piemēram, viena brīvprātīgā trāpīgi teica, ka *“Youthpass varētu būt ne tikai sertifikāts, bet īsts ķieģelis, ar ko celt visu savu tālāko karjeru”* (autores tulkots).

Tika izdalīta arī solidaritātes kategorija, kas iekļauj starppaaudžu solidaritāti, solidaritāti starp dalībvalstīm, solidaritāti starp dalībvalstīm un indivīdiem un, intervijās atklāto, brīvprātīgo solidaritāti. Visos brīvprātīgo Eiropas Solidaritātes korpusa projektos parādās elementi, kas raksturo **starppaaudžu solidaritāti**, jo tiek strādāts ar bērniem un jauniešiem. Tika minēts, ka uz jauniešu organizācijas pasākumiem dažreiz nāk arī vecāki cilvēki. Un viena brīvprātīgā norādīja, ka viņa *“prasīja papildus darbu bērnuudzā nevis tikai jauniešu centrā, lai iegūtu vairāk pieredzes”*(autores tulkots). Var redzēt, ka starppaaudžu solidaritāte izpaužas ne tikai personīgā iniciatīvā strādāt ar bērniem, bet arī kopības sajūtā ar bērniem, jo vairāki brīvprātīgie teica “mani bērni”, pēc tam precizējot, ka domā bērnuudzā, skolas vai jauniešu centra bērnus. Darbs ar bērniem tika norādīts gan iepriekšējā brīvprātīgā darba pieredzē, gan arī kā svarīga tēma projekta izvēlē. Var secināt, ka starppaaudžu solidaritāte ir svarīga brīvprātīgajiem un Eiropas Solidaritātes korpusa programma dod iespēju to attīstīt. Intervijās atklātais solidaritātes skatījums atbilst teorētiskajā daļā apskatītajai solidaritātes veicināšanai, izmantojot augšupējo pieeju (*bottom-up approach*), ko iesaka Domurate. Šādi solidaritāte Eiropas Savienībā tiek veicināta ne tikai jauniešos, kas veic Eiropas Solidaritātes korpusu, bet arī cilvēkos viņiem apkārt un īpaši bērnos, ar kuriem viņi strādā dienu no dienas.

Brīvprātīgie norāda, **ka solidaritāte starp dalībvalstīm** ir ļoti nozīmīga Eiropas tālākai nākotnei *“ir daudz atšķirību starp Eiropas Savienības valstīm (...) Eiropas Solidaritātes korpusu saka, ka mums ir jārada solidaritāte starp tām”* un *“saprotot citas valstis, mēs neesam vieni paši šajā pasaulē”* (autores tulkots). Šī solidaritāte izpaužas kultūras dažādības pieņemšanā. Brīvprātīgie ne tikai māca bērniem un jauniešiem angļu valodu un savu dzimto valodu, bet arī rīko kultūras pasākumus par savām valstīm vai citām valstīm, kas viņiem ir tuvas, piemēram, Japānu vienas brīvprātīgās gadījumā. Brīvprātīgajiem arī tiek nodrošinātas latviešu valodas

stundas. Pēc Domurates teorētiskā skatījuma, šis solidaritātes veids visbiežāk izpaužas starpvalstu līgumos jautājumos, kas skar vides aizsardzību. Arī brīvprātīgie piemin ilgtspējīgu attīstību, vides aizsardzību un bērnu izglītošanu par to.

Solidaritāte starp dalībvalstīm un indivīdiem, pēc Domurates teorijas, visbiežāk tiek domāta ar iespēju dzīvot, strādāt un mācīties citās ES valstīs. Arī brīvprātīgie norāda šādu solidaritātes izpratni par vienādām iespējām ES ietvaros, akcentējot arī ceļošanu brīvi ES robežās. Brīvprātīgie ir optimistiski atzīst, ka *“lielākā daļa ES pilsoņu ir gatavi ceļot jūdzēm tālu prom no mājām, lai veiktu šos brīvprātīgos projektus”* un *“mēs palīdzam cilvēkiem valstī, kas visbiežāk nav mūsējā”* (autores tulkots). Bet cits brīvprātīgais atklāj, ka neviens no viņa draugiem nav gatavs doties šādā programmā, lai gan viņš ir stāstījis to, cik daudz kas tajā tiek nodrošināts. Kopumā brīvprātīgie šīs pieredzes rezultātā, autorei šķiet, skatās ļoti pozitīvi uz Eiropas Savienības nākotni, ja tiek realizēta šāda programma. Tomēr brīvprātīgie arī norāda uz solidaritātes ēnu pusi – šādas programmas izveide ir apsveicama, bet tiek izpausta nepatika pret to, ka nauda no nodokļiem tiek ziedota projektiem, kur piedalās cilvēki arī no valstīm, kas nav ES sastāvā. Brīvprātīgie vēlas, lai ES pilsoņiem būtu iespēja doties projektos uz ES un citām valstīm, bet nepiešķirt finansējumu pilsoņiem no citām valstīm. Intervijas laikā vairāki no brīvprātīgajiem saka, ka šādai pieredzei būtu jābūt pieejamai visiem, bet tikai nedaudz vēlāk atklājas šī solidaritātes otra puse. Autore secina, ka brīvprātīgo viedoklim šajā jautājumā ir dalītas domas. Tas atklājas arī teorijās par solidaritāti pēc Kouta un Bajerta domām, jo viena no tās galvenajām pazīmēm ir ārējo draudu izjušana, kas var izpausties “mēs un citi” nošķirumā. Turklāt Bajerts domā, ka izjust solidaritāti pret cilvēkiem kopumā nav iespējams, un šī programma, pēc tās pašreizējā nolikuma, atšķirība no Eiropas Brīvprātīgā darba uz to nepretendē.

Papildus teorijā izdalītajiem solidaritātes veidiem, intervijās tika atklāta arī **brīvprātīgo solidaritāte**. Tā tiek izjauta uz līdzīgu vērtību pamata, piemēram, vēlmē palīdzēt citiem un gatavībā doties dzīvot uz citu valsti, lai to darītu. Kā arī būšana līdzīgās situācijās, piemēram, saskaršanās ar grūtībām kultūras dažādības, laika apstākļu, organizācijas nesaskaņu dēļ. Šīs problēmas var apspriest ar citiem organizētajās apmācībās, lai gan viens no brīvprātīgajiem teica, ka šādas apmācības turpmāk Eiropas Solidaritātes korpusā netiks veiktas, atzīmējot to kā lielu mīnusu. Tālāk diskusijas sadaļā iegūtie rezultāti no kvantitatīvajiem un kvalitatīvajiem datiem tiks savienoti kopā, papildinot ar ekspertes interpretāciju.

5.3. Eiropas Solidaritātes korpusa programmas diskusija

Šī darba veiktā izpēte, saskaņā ar izvirzīto mērķi “noskaidrot, kāda ir jauniešu praktiskā pieredze Eiropas Solidaritātes korpusa līdzdalībā un kā jaunieši apzinās Eiropas Solidaritātes korpusa iespējas” tika veidota divās daļās. Augstāk aprakstītie aktīvo jauniešu aptaujas un Eiropas Solidaritātes korpusa brīvprātīgo intervijas rezultāti tika skatīti atsevišķi, bet diskusijas sadaļā autore vēlējās tos integrēt vienotā shēmā un papildināt ar ekspertes Maijas Kolbergas, JSPA projektu vadības un uzraudzības daļas vecākā projektu vadītāja, interpretāciju.

Atbildot uz pirmo pētniecisko jautājumu par to, “kā nevalstisko organizāciju aktivitātēs iesaistītie jaunieši apzinās iespējas, ko dod Eiropas Solidaritātes korpuss”, tika atrasts ka kopumā aktīvie jaunieši labi apzinās Eiropas Solidaritātes korpusa sniegtās iespējas, arī tad, ja viņi par jauno programmu iepriekš nav dzirdējuši. Autore bija gaidījusi, kā arī izvirzījusi šādu hipotēzi “jo augstāka aktivitāte NVO, jo jaunietis labāk apzinās savas iespējas Eiropas Solidaritātes korpusā”, ka aktīvākie jaunieši visbiežāk atbildēs pareizi par Eiropas Solidaritātes korpusa programmas apgalvojumiem. Šāda saistība netika atrasta un hipotēze neapstiprinājās. Tika uzdots jautājums par subjektīvo vērtējumu par to, cik informēts viņš jūtas par ES piedāvātajām iespējām jauniešiem. Tie jaunieši, kuri bija aktīvāki, augstāk vērtēja savu informētību, bet jautājumos par Eiropas Solidaritātes korpusu tas neparādījās. Tika atrasts, ka vispareizāk atbild mēreni aktīvie jaunieši, kas autori pārsteidza. Intervijā ar ekspertu Maiju Kolbergu, JSPA projektu vadības un uzraudzības daļas vecākā projektu vadītāja, tika piedāvāts skaidrojums, ka tie jaunieši, kuri ir ļoti aktīvi nevalstiskajā organizācijā, ir tik ļoti iekšā šajā vidē un saņem dažnedažādas ziņas par jaunumiem, ka tajos neiedziļinās, jo tāpat jūtas informēti vai arī šīs informācijas vienkārši ir par daudz un dažādas programmas un to specifika var sajukt. Viņa izteica viedokli, ka aktīvākie jaunieši varētu būt tik aizņemti, ka arī uz aptaujas anketas jautājumiem atbild bez iedziļināšanās, bet mēreni aktīvie jaunieši ir gan ieinteresēti tēmā, gan spēj veltīt laiku jautājumu atbildēšanā, kā arī nepieciešamības gadījumā meklēt papildus informāciju internetā, jo šī bija tiešsaistes aptauja. Autore nevar pierādīt, ka jaunieši nemeklēja papildus informāciju internetā, tomēr tas prasītu papildus laiku no jaunieša puses, turklāt tas bija anketas pēdējais saturiskais jautājums un respondents jau varētu būt paspējis nogurt un nevēlētos papildus meklēt informāciju.

Izglītības līmeņa ietekme uz Eiropas Solidaritātes korpusa sniegto iespēju apzināšanos arī neatklājās kā gaidīts “jo augstāka iegūtā izglītība, jo jaunietis labāk apzinās savas iespējas Eiropas Solidaritātes korpusā”. Tomēr tika atrasts, ka vispareizāk par Eiropas Solidaritātes

korpusa programmu atbild vidējo izglītību un augstāko izglītību ieguvušie jaunieši. Eksperti tas nepārsteidz, jo pēc viņas pieredzes tieši tie ir posmi, kuros jaunieši visbiežāk dodas Eiropas Brīvprātīgajā darbā – pēc vidusskolas un pēc augstākās izglītības iegūšanas. Pamatskolas izglītību ieguvušie vēl nezina, jo vēl nav mērķauditorija šādiem projektiem, bet studējošie ir aizņemti ar universitātes pabeigšanas mērķi.

Tika atrasta saistība starp jauniešu Eiropas Solidaritātes korpusa sniegto iespēju apzināšanos un saskarsmi ar Eiropas Brīvprātīgo darbu, 3. hipotēze “jo lielāka saskarsme ir bijusi ar Eiropas Brīvprātīgo darbu, jo jaunieši labāk apzinās savas iespējas Eiropas Solidaritātes korpusā” apstiprinājās. Eksperte minēja, ka programmas attiecībā uz brīvprātīgo darbu ir ļoti līdzīgas, tāpēc tie, kuri jau ir personīgi saskārušies ar Eiropas Brīvprātīgo darbu, arī līdzīgi atbild arī par jauno programmu. Autore to skaidro ar to, ka personīgā saskarsme rada paliekošāku iespaidu, jo tiek ietverta pieredze, sava vai paziņas šajā gadījumā, un arī caur šo saskarsmi šī informācija tiek izprasta skaidrāk, tāpēc attiecinot to arī uz citām ES iniciatīvām.

Jauniešiem tika piedāvāts novērtēt dažādus solidaritāti raksturojošus un neraksturojošus vārdus no apskatītajām teorijām galvenokārt pēc Kouta un Bajerta, cik ļoti tie atbilst viņu solidaritātes izpratnei. Taču netika atrasta saistība ar jauniešu aktivitāti NVO un solidaritātes izpratnes skaidrību atbilstoši teorijai, 4. hipotēze “jo augstāka aktivitāte NVO, jo skaidrāka solidaritātes izpratne” neapstiprinājās. Eksperte to komentē ar gadījumu no pasākuma par Eiropas Solidaritātes korpusa programmas veidošanu, kur pasākuma dalībniekiem tika prasīts pašiem definēt solidaritāti, jo programmas dokumentos tas netiek darīts. Dalībnieki esot pauduši ļoti dažādus solidaritātes skaidrojumus, katrs cenšoties pievienot ko jaunu savam variantam. Tāpēc eksperte domā, ka arī jauniešiem šis vārds var būt svešs vai arī tik daudz lietots bez paskaidrojumiem, ka tā definēšana tiek veikta tikai balstoties uz konkrētiem gadījumiem.

Saistība tika atrasta par solidaritātes izpratnes skaidrību tiem jauniešiem, kuri jūtas piederīgi savai apkaimei vai pagastam. Tas ir saskaņā ar Dirkema solidaritātes teoriju, jo mehāniskajā solidaritātē balstās uz līdzību pamata un bieži izpaužas nelielas teritorijas ietvaros. Eksperte piekrīt autores interpretācijai par to, kāpēc tie jaunieši, kuri vairāk jūtas piederīgi savai pilsētai, arī ir ziņošāki par ES vērtībām. Pilsētās var redzēt ES atbalstu dažādiem projektiem koncentrētā veidā, tādējādi radot iespaidu, uz ko ES tiecas un kas to raksturo. Solidaritātes teorētiskais skatījums nedeva skaidrojumu par šādu teritoriālo sadalījumu, tāpēc ekspertes interpretācija ir ļoti noderīga konkrētās programmas specifikai.

Attiecībā uz kvalitatīvajiem datiem, eksperte bija ļoti ieinteresēta Eiropas Solidaritātes korpusu veikušo jauniešu pieredzē. Vairākkārt tika komentēts, ka šo pieredžu analizē atklāto varēs pieminēt tālākās tikšanās reizēs par Eiropas Solidaritātes korpusu, lai pievērstu uzmanību tam, ko vēl var uzlabot.

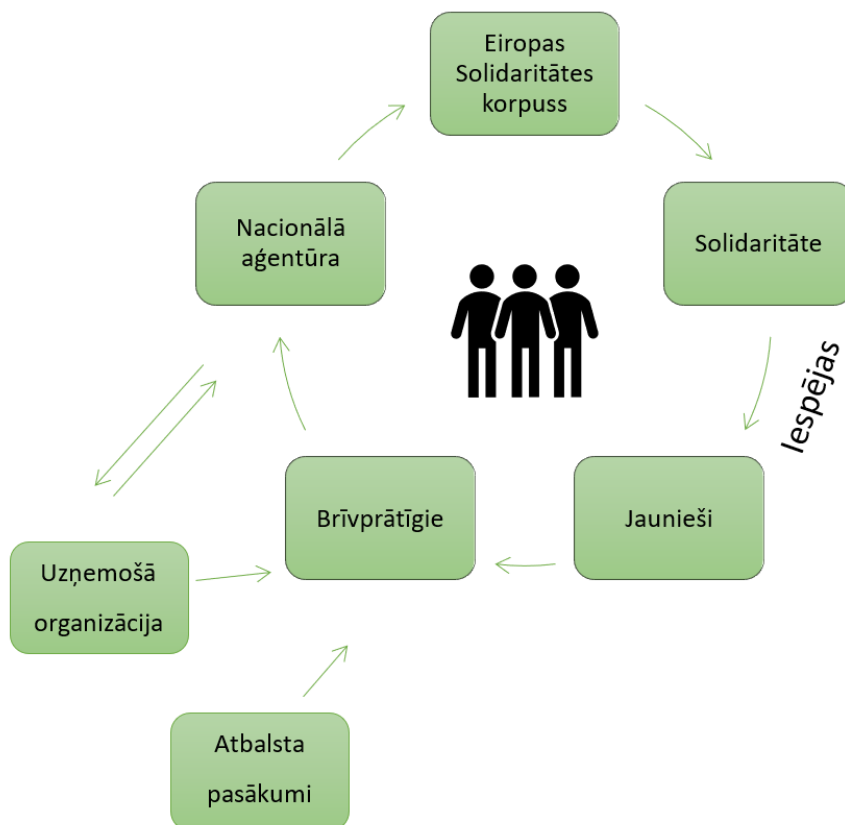
Ekspertei tika lūgts komentēt intervijās atklāto par brīvprātīgo pieredzi šajā programmā. Sākot ar pieteikšanās procesu, tāpat kā brīvprātīgie eksperte to vērtē pozitīvi, jo tas ir ātrāks un vieglāks nekā iepriekš. Brīvprātīgie atzīmēja, ka ātrumu ietekmē tas, ka nav nepieciešama nosūtošā organizācija, bet eksperte komentēja, ka pēdējās sarunās par Eiropas Solidaritātes korpusa veidošanu tas ir mainīts. Turpmāk nosūtošā organizācija būs nepieciešama, tomēr tās loma būs mazāka ar fokusu uz brīvprātīgā sagatavošanu pirms došanās projektā. Autore pieminēja dažu brīvprātīgo satraukumu par to, ka nākotnē varētu nebūt ne mentora, ne sākuma un pustermiņa apmācību. To eksperte noliedz, izceļot, ka gan atbalsta pasākumi, gan kvalitātes pārbaudes pasākumi tiks saglabāti līdzīgi kā Eiropas Brīvprātīgajā darbā. Autore prasīja ekspertes viedokli par to, vai projekta vidū pārreģistrācija no Eiropas Brīvprātīgā darba uz Eiropas Solidaritātes korpusa projektu būs prakse, kas tiks turpināta līdz pilnīgai pārejai uz jauno programmu. Eksperte noliedz, ka tā ir plānota kā laba ieviešanas prakse un tā sanācis, jo no programmas veidotājiem ir ticis noteikts, ka visiem esošajiem brīvprātīgajiem ir jābūt jaunās programmas datubāzē statistikas noteikšanas dēļ. Par to, ka datubāzē ir redzami arī veci projekti, eksperte saka, ka tas ir iespējams gan aktuālās informācijas neatjaunošanas dēļ, gan brīvprātīgo neatrašanas dēļ noteiktajā laika periodā. Brīvprātīgie norādīja, ka datubāzē ir par maz informācijas par uzņemošo organizāciju un konkrēto projektu, eksperte atzīst, ka datubāzē konkrētajiem teksta logiem ir ierobežots zīmju skaits, tāpēc tas nav atkarīgs no pašas organizācijas.

No brīvprātīgo nosauktajiem jaunās programmas ieguvumiem eksperti priecē tas, ka tiek nosaukta jauniešu bezdarba risināšana, kas ir viens no šīs programmas galvenajiem mērķiem. Tas, ka brīvprātīgajiem tas ir redzams, ekspertei šķiet ļoti svarīgi un pozitīvi. Tomēr par to, ka nepieciešams cits atzīšanas sertifikāts nevis "Youthpass", viņa saka, ka pašnovērtējuma noteikšanai nekas tāds netiek plānots, izņemot nelielus uzlabojumus. Tomēr tiek plānots veidot atsevišķu Eiropas Solidaritātes korpusa sertifikātu par piedalīšanos programmā, bet bez konkrētām iegūtajām prasmēm. Autore nosauca brīvprātīgo galvenās iegūtās prasmes un kompetences, komentējot, ka tās ir grūti iekļaut "Youthpass" izdalītajās "8

mūžizglītības kompetencēs”. Eksperte tam piekrīt un norāda, ka nākotnē tiek plānots šo kompetenču klasifikāciju uzlabot.

Lūdzot brīvprātīgajiem izvirzīt savus ieteikumus tika atklāts, ka vairāki no tiem ir ļoti grūti praktiski realizējami, ko arī apstiprina eksperte. Tomēr viens no galvenajiem secinājumiem no intervijām bija tas, ka ir nepieciešama lielāka skaidrība un caurspīdīgums par programmu. Ja pašiem brīvprātīgajiem jaunajā programmā nav skaidrs par tās specifiku, tad varētu spriest, ka mērķauditorijas jaunieši šai programmai par to zinātu daudz mazāk. Lai gan tika atklāts, ka kopumā jaunieši, kas darbojas vai darbojās NVO, labi apzinās savas iespējas Eiropas Solidaritātes korpusā, šiem jauniešiem ar brīvprātīgo darbu un dažādiem starptautiskiem projektiem jau ir bijusi saskarsme. Programma ir domāta arī jauniešiem, kas vēl nav bijuši brīvprātīgie, bet šo jauniešu sasniegšana var būt apgrūtināta informācijas neskaidrības dēļ. Eksperte tam piekrīt un skaidro ar to, ka informācija no programmas veidotājiem arī nav skaidra un mainās, tāpēc JSPA cenšas informēt uzņemošās organizācijas un apmācību organizatorus tik, cik tas ir iespējams. Ņemot vērā programmas ilgo veidošanas laiku un gala regulējuma neesamību, eksperti neskaidrības nepārsteidz. Tas apstiprina autores spriedumu, ka programmas ieviešanas procesā komunikācijas trūkums ir gan starp programmas izstrādātājiem un iesaistītajām organizācijām, gan starp uzņemošajām organizācijām un brīvprātīgajiem.

Eksperte atzīmē, ka par programmas ieguvumiem un izjusto solidaritāti pašiem brīvprātīgajiem varētu būt grūti spriest, jo viņi neredz kopienu pēc projekta un solidaritātes efekts gan starp paaudzēm, gan dalībvalstīm veidojas ilgākā laika posmā arī neformālas interakcijas rezultātā. No tā autore secina, ka programmas ietekmes noteikšanai ir nepieciešami ne tikai liela mēroga pētījumi, iekļaujot visas dalībvalstis un iesaistītās puses, bet arī longitudinālie pētījumi. Jau pirmsizpētes periodā eksperte teica, ka ietekmes noteikšanai ir nepieciešams vairāk pētījumu, bet autore apzinās, ka ietekmes pētīšanai augstā kvalitātē būtu vajadzīgs daudz finansiālu un laika resursu. Tāpēc tālākai pētniecībai autore iesaka dalībvalstu un partnervalstu nacionālo aģentūru sadarbību ilgākā laika periodā, iesaistot projekta atrašanās vietas kopienas solidaritātes izjūtas vērtējumu.

5.5. att. Eiropas Solidaritātes korpusa programmas aptvertās saiknes (autore veidots)

Autore apkopojā Eiropas Solidaritātes korpusa galvenās iesaistītās puses un tā sniegto izaugsmes iespēju mehānismu augstāk redzamajā attēlā (sk. 5.5.att.). Var redzēt, ka jaunieši programmas sniegto iespēju dēļ kļūst par brīvprātīgajiem, šādā pozīcijā primāri viņus programmas ietvaros ietekmē uzņemošā organizācija un atbalsta pasākumi, piemēram, mentors, sākuma un pustermiņa apmācības. Paši brīvprātīgie ar nacionālo aģentūru saskarās galvenokārt nopietnu konfliktu gadījumā un komunikācija notiek caur uzņemošo organizāciju. Autore neietvēra koordinējošo organizāciju, prakses un darba solidaritātes aktivitāšu virzienus, jo šajā darbā to loma neatklājās kā atsevišķi izdalāma. Nacionālā aģentūra pārvalda situāciju valstī, nododot informāciju Eiropas Solidaritātes korpusa veidotājiem, no šīs pieredzes rezultējas solidaritātes sajūta. Solidaritātes dēļ gan starp dalībvalstīm, gan starp paaudzēm rodas jaunas iespējas jauniešiem. Autore šādi redz Eiropas Solidaritātes korpusa darbības mehānismu apmērā, kas tika atrasts šajā pētījumā. Šajā mehānismā netika aptvertas visas iesaistītās puses, bet autore nenoliedz to lomu, bet izvirza šīs shēmas attīstību tālākos pētījumos.

SECINĀJUMI

Bakalaura darba ietvaros tika pētīts Eiropas Solidaritātes korpusa ieviešanas process, programmā jau devušos jauniešu pieredze un NVO aktīvo jauniešu iespēju apzināšanās Eiropas Solidaritātes korpusā. Tika pielietotas jauktās pētniecības metodes, kuru ietvaros tika veikta tiešsaistes aptauja ar 114 jauniešiem, daļēji strukturētas intervijas ar sešiem Eiropas Solidaritātes korpusa brīvprātīgajiem un divas nestrukturētas eksperta intervijas ar Maiju Kolbergu, JSPA projektu vadības un uzraudzības daļas vecāko projektu vadītāju. Šāds pētījuma dizains palīdzēja sasniegt darba mērķi, kas bija “noskaidrot, kāda ir jauniešu praktiskā pieredze Eiropas Solidaritātes korpusa līdzdalībā un kā jaunieši apzinās Eiropas Solidaritātes korpusa iespējas”.

Par teorētisko pamatu tika ņemta Dirkema mehāniskās un organiskās solidaritātes teorija un citas solidaritātes teorijas mūsdienu dažādības kontekstā. Tika analizēta arī jauniešu nodarbinātība un brīvprātīgais darbs, no kā izriet šādas programmas veidošana. No solidaritātes teorētiskajiem aspektiem Eiropas Savienības kontekstā par svarīgāko iedalījumu izdala starppaaudžu solidaritāti, solidaritāti starp dalībvalstīm un solidaritāti starp indivīdu un dalībvalstīm. Solidaritātes pamatā ir dažādu cilvēku integrācija vienotā sabiedrībā, kas izpaužas šajā iedalījumā. Tas parādījās arī intervēto brīvprātīgo pieredzē, jo tiek strādāts ar bērniem, jauniešiem, pieaugušajiem un veciem cilvēkiem no dažādām kultūrām. Solidaritāte starp dalībvalstīm intervijās parādījās netieši, bet starp dalībvalstīm un indivīdiem brīvprātīgie komentēja atbilstoši Domurates teorijai par iespēju brīvību dzīvot un strādāt ES dalībvalstīs. Viens no galvenajiem Eiropas Solidaritātes korpusa izveides mērķiem ir jauniešu bezdarba samazināšana, kas atklājās arī brīvprātīgo intervijās.

Tika noskaidrots, ka aptaujātie jaunieši kopumā labi apzinās savas iespējas Eiropas Solidaritātes korpusā arī tad, ja par to iepriekš nav dzirdējuši. No iegūtajiem rezultātiem var secināt, ka pirmā hipotēze “jo augstāka aktivitāte NVO, jo jaunieši labāk apzinās savas iespējas Eiropas Solidaritātes korpusā” neapstiprinājās, lai gan aktīvākie jaunieši savas zināšanas par Eiropas Savienības piedāvātajām iespējām jauniešiem subjektīvi vērtē augstāk. Tomēr izrādījās, ka vislabāk savas iespējas apzinās mēreni aktīvie jaunieši. Otrā hipotēze “jo augstāka iegūtā izglītība, jo jaunieši labāk apzinās savas iespējas Eiropas Solidaritātes korpusā” neapstiprinājās, bet vislabāk savas iespējas apzinās jaunieši, kuri ir ieguvuši vidējo vai augstāko izglītību. Tas

sakrīt ar ekspertes pieredzi par laiku, kad jaunieši visbiežāk dodas Eiropas Brīvprātīgajā darbā. Trešā hipotēze “jo lielāka saskarsme ir bijusi ar Eiropas Brīvprātīgo darbu, jo jaunietis labāk apzinās savas iespējas Eiropas Solidaritātes korpusā” apstiprinājās. Ceturtā hipotēze “jo augstāka aktivitāte NVO, jo skaidrāka solidaritātes izpratne” neapstiprinājās. Bet tika atrasta vāja saistība starp piederības izjušanu savai apkaimei vai pagastam un skaidrāku solidaritātes izpratni, kas saistās ar Dirkema mehānisko solidaritāti.

Eiropas Solidaritātes korpusu salīdzinot ar Eiropas Brīvprātīgo darbu papildus nāk apmaksātas prakses un darba iespējas, kā arī ar projektu veidošana nacionālā līmenī un iespēja jauniešiem pašiem veidot projektus. Var redzēt, ka šādi tiek palielināti sniegtie labumi no Eiropas Savienības un ka tā ir vispārīga netieša labumu apmaiņa. Tieši šāds apmaiņas veids, ja labumi tiek palielināti, ir visefektīvākais solidaritātes veicināšanas veids. Autore secina, ka Eiropas Solidaritātes korpusi ir veidoti mērķtiecīgi solidaritātes izjūtas veicināšanai, balstoties uz zinātniskajos žurnālos publicētajiem pētījumiem.

Galvenā Eiropas Solidaritātes korpusa ieviešanas problēma ir neskaidrība un komunikācijas trūkums. Tas izpaužas vairākos līmeņos, no kuriem autore novēroja to trūkumu starp programmas veidotājiem un iesaistītajām organizācijām, kā arī starp uzņemošajām organizācijām un brīvprātīgajiem. Turklāt programmas pieteikumā un tā tālākajos grozījumos var atrast nesakrītības. Programma jau ir darbībā kopš 2016. gada decembra, bet gala regula vēl nav izdota. Var secināt, ka Eiropas Solidaritātes korpusa ieviešanas process ir haotisks, kas atspoguļojas ne tikai tā dokumentos, bet arī jau programmā devušos brīvprātīgo neziņā par programmas specifiku. Autoresprāt, tas apgrūtina jauniešu piesaisti jaunajai programmai, padarot jau tā ambiciozo mērķi līdz 2020. gadam būt nosūtītiem 100 000 jauniešu vēl grūtāk sasniedzamu. Turklāt piesaistītais finansējums 341.5 miljonu apmērā 2018.-2020. gadam šķietami būtu izmantots kvalitatīvākā ieviešanas procesā. Iesaistītajām organizācijām autore iesaka būt caurspīdīgākām ar saviem brīvprātīgajiem arī par neskaidrībām, lai negatīvi neietekmētu brīvprātīgo uzticību uzņemošajai organizācijai.

Tālākai pētniecībai autore iesaka liela mēroga pētījumu veikšanu, iesaistot visas dalībvalstu un partnervalstu nacionālās aģentūras. Tā kā solidaritāte ir vērtība, kuras veicināšanai nepieciešams laiks, autore iesaka pētniecībā pievērst uzmanību arī projekta atrašanās vietas kopienas solidaritātes izjūtas vērtējuma maiņai laikā, veicot longitudinālus pētījumus. Ņemot vērā lielo finansējumu, autore par prioritāti izvirza arī programmas ietekmes novērtējuma pētniecību.

PATEICĪBA

Izsaku pateicību savai bakalaura darba vadītājai Līgai Rasnačai par palīdzību, ieguldīto laiku un sapratni darba tapšanas procesā.

Autore vēlas izteikt pateicību arī Maijai Kolbergai par piedalīšanos pētījumā un rezultātu interpretāciju, balstoties savā pieredzē.

Pateicos arī ģimenei, draugiem un kursa biedriem par atbalstu un padomiem darba tapšanas laikā. Īpaši liels paldies Leldei Gustai par atbalstu un motivāciju darba rakstīšanai.

IZMANTOTO AVOTU SARAĶSTS

1. AGE Platform Europe (2012). *European Year for Active Ageing and Solidarity between Generations. Everyone has a role to play!* Retrieved from: http://www.age-platform.eu/images/stories/EN/ey2012_joint_leaflet-en.pdf
2. Bayertz, K. (1999). *Four Uses of "Solidarity"*, in Bayertz K. (eds) *Solidarity. Philosophical Studies in Contemporary Culture*, vol 5. Springer, Dordrecht.
3. Béland, D., Mahon, R. (2016). *Advanced introduction to social policy*. Cheltenham, UK ; Northampton, MA, USA: Edward Elgar Publishing.
4. Broek, S., Buiskool, B. (2017). *Research for CULT Committee - European Solidarity Corps and volunteering*. Retrieved from: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/601999/IPOL_STU\(2017\)60199_9_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/601999/IPOL_STU(2017)60199_9_EN.pdf)
5. Collett, J., and Schaefer, D. (2007). *'Building Solidarity through Generalized Exchange: A Theory of Reciprocity'*, *American Journal of Sociology*, 113: 205–42. Retrieved from: <https://www3.nd.edu/~jcollet1/pubs/2007-113.pdf>
6. Committee on Culture and Education (07.03.2018.). *Report on the proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council laying down the legal framework of the European Solidarity Corps and amending Regulations (EU) No 1288/2013, (EU) No 1293/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1305/2013, (EU) No 1306/2013 and Decision No 1313/2013/EU (COM(2017)0262 – C8-0162/2017 – 2017/0102(COD))*. Retrieved from: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fTEXT%2bREPORT%2bA8-2018-0060%2b0%2bDOC%2bXML%2bV0%2f%2fEN&language=EN>
7. Council of the European Union (2014). *Council Regulation (EU) No 390/2014 of 14 April 2014 establishing the 'Europe for Citizens' programme for the period 2014-2020*. Retrieved from: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/390/oj>
8. Creswell, J. W., & Creswell, J. W. (2013). *Qualitative inquiry & research design: Choosing among five approaches*. Los Angeles: SAGE Publications.
9. Domurath, I. (2012). *The Three Dimensions of Solidarity in the EU Legal Order: Limits of the Judicial and Legal Approach*, *Journal of European Integration*, 35:4, 459-475, DOI: 10.1080/07036337.2012.704630

10. Durkheim, E. (1965). *The division of labor in society*, translated by George Simpson. New York: Free Press.
11. European Parliament, Council, Commission (2007). *IV Solidarity in Charter of Fundamental Rights of the European Union*. Official Journal of the European Union. Izgūts no: https://fra.europa.eu/sites/default/files/charter-of-fundamental-rights-of-the-european-union-2007-c_303-01_en.pdf
12. Eiropas Sociālā harta. (03.05.1996., stājas spēkā 01.05.2013.). Izgūts no: <https://m.likumi.lv/doc.php?id=255042>
13. Eiropas Komisija (2010). *Komisijas paziņojums "Eiropa 2020" Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei*. Izgūts no: http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/1_LV_ACT_part1_v1.pdf
14. European Commission (2007). *Treaty of Lisbon amending the Treaty on European Union and the Treaty establishing the European Community*, signed at Lisbon, 13 December 2007. Retrieved from: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:12007L/TXT>
15. European Commission (2014). *European Voluntary Service Accreditation Guidelines*. Retrieved from: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus/files/library/evs-accreditation-guidelines_en.pdf
16. European Commission (16.09.2016). *The Bratislava Declaration and Roadmap*. Retrieved from: <https://www.consilium.europa.eu/media/21250/160916-bratislava-declaration-and-roadmapen16.pdf>
17. European Commission (05.10.2016.). *Stāvoklis Savienībā 2016*. NA-02-16-997-LV-N. DOI: 10.2775/475924
18. European Commission (2017). *Study on the Impact of Transnational Volunteering through the European Voluntary Service*. ISBN 978-92-79-59529-5 doi: 10.2766/87737.
19. European Commission (30.05.2017). *Proposal for a Regulation of The European Parliament and of The Council. laying down the legal framework of the European Solidarity Corps and amending Regulations (EU) No 1288/2013, (EU) No 1293/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1305/2013, (EU) No 1306/2013 and Decision No 1313/2013/EU*. Retrieved from: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52017PC0262>

20. European Commission (30.05.2017.). *Commission Staff Working Document Executive Summary Of The Ex-Ante Evaluation Accompanying The Document Proposal For A Regulation Of The European Parliament And Of The Council Laying Down The Legal Framework Of The European Solidarity Corps And Amending Regulations*. Retrieved from: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52017SC0167>
21. European Commission (07.12.2017.). *One year since the launch of the European Solidarity Corps*. Retrieved from: https://ec.europa.eu/commission/news/one-year-launch-european-solidarity-corps-2017-dec-07_en
22. Eurostat (2016). *Youth unemployment by sex, age and educational attainment level* (Statistikas dati). Code: yth_empl_090. Retrieved from: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/youth/data/database>
23. European Parliament News (30.06.2017). *EU migrant crisis: Facts and figures*. Retrieved from: <http://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20170629STO78630/eu-migrant-crisis-facts-and-figures>
24. Eurostat (2018). *Youth unemployment trends: Unemployment statistics*. Retrieved from: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Unemployment_statistics#Youth_unemployment_trends
25. Flash Eurobarometer 455 (2018) “*European Youth*” Report. Linguistic version: NE. Catalogue number: NC-06-17-423-EN-N ISBN 978-92-79-76896-5. doi:10.2766/869287
26. Gil-Lacruz, A.I., Marcuello-Servós, C., Saz-Gil, M.I. (2016). *Youth Volunteering in Countries in the European Union: Approximation to Differences*. DOI: 10.1177/0899764015609731
27. Hesse-Biber, S. N. (2010). *Mixed methods research: Merging theory with practice*. New York: Guilford Press.
28. Kroplijs, A., Raščevska, M. (2004). *Kvalitatīvās pētniecības metodes sociālajās zinātnēs*. Rīga: Raka, 2004.
29. Latvijas Pilsoniskā alianse (2016). *Pārskats par NVO sektoru Latvijā 2015*. Izgūts no: http://www.nvo.lv/site/attachments/29/04/2016/NVO_PARSKATS-2015-23.04.pdf
30. Mārtinsons, K., Pipere, A. & Kamerāde, D. (Red). (2016). *Pētniecība: teorija un prakse*. Rīga: Raka.

31. Moor, N., Komter, A. (2008). *Demographic changes, intergenerational solidarity and well-being in Europe: a comparative approach*. Multilinks Position Paper. Retrieved from: http://www.multilinks-project.eu/wp-content/uploads/2014/01/Demographic_changes_intergenerational_solidarity_and_well-being_in_Europe_final_Moor_Komter_1.pdf
32. Ritzer, G. (2007). *The Blackwell encyclopedia of sociology*. Malden, MA: Blackwell Pub.
33. Pew Research Center (2016). *Europeans Fear Wave of Refugees Will Mean More Terrorism, Fewer Jobs*. Retrieved from: <http://assets.pewresearch.org/wp-content/uploads/sites/2/2016/07/14095942/Pew-Research-Center-EU-Refugees-and-National-Identity-Report-FINAL-July-11-2016.pdf>
34. Salto-Youth (2011). Youthpass guide. Published: March 2009, re-vised in 2011. Retrieved from: <https://www.youthpass.eu/downloads/13-62-64/Youthpass%20Guide%2018-10-2011.pdf>
35. Senyuva, O.(2014). *European Voluntary Service – Competences for Employment*. Full Survey Report. Retrieved from: <https://www.salto-youth.net/downloads/4-17-3037/EVSCompetencesForEmployabilitySurveyReport.pdf>
36. Solidarity (n.d.). *Online Etymology Dictionary*. Retrieved from: <https://www.etymonline.com/word/solidarity>
37. Solid (n.d.). *Online Etymology Dictionary*. Retrieved from: https://www.etymonline.com/word/solid?ref=etymonline_crossreference
38. Solidarity (n.d.) *Oxford University Press*. Retrieved from: <https://en.oxforddictionaries.com/definition/solidarity>
39. Turner, B. S. (2011). *The Cambridge dictionary of sociology*. Cambridge: Cambridge University Press.
40. UN (1987). *Our Common Future; Brundtland Report*. Retrieved from: https://www.are.admin.ch/dam/are/en/dokumente/nachhaltige_entwicklung/dokumente/bericht/our_common_futurebrundtlandreport1987.pdf.download.pdf/our_common_futurebrundtlandreport1987.pdf
41. Willer, R., Flynn, F. J., Zak, S. (2012). *Structure, Identity, and Solidarity: A Comparative Field Study of Generalized and Direct Exchange*. *Administrative Science Quarterly*, 2012; 57 (1)119-155. DOI: 10.1177/0001839212448626

PIELIKUMS

1. pielikums

Paldies, ka velti laiku šai aptaujai! Tā neaizņems vairāk kā 10 minūtes.

Esmu LU SZF Socioloģijas programmas 3. kursa studente Anna Luīze Bērziņa un sava bakalaura darba ietvaros veicu šo aptauju saistībā ar Eiropas Savienības piedāvātajām izaugsmes iespējām jauniešiem.

Aptauja ir anonīma un tās rezultāti tiks izmantoti tikai apkopotā veidā. Būšu pateicīga par Jūsu godīgumu!

1. Vai Jūs darbojaties kādā nevalstiskajā organizācijā? (piemēram, bērnu vai jauniešu centri, brīvā laika pavadīšanas pulciņi, reliģiskas organizācijas un citas tematiskās biedrības vai nodibinājumi utt.)
 - 1) Jā, vienā
 - 2) Jā, vairākās
 - 3) Nē, bet agrāk darbojos
 - 4) Nē, nekad neesmu darbojies
 - 5) Grūti pateikt

Jautājumi par dalību savā organizācijā.

Nākamie jautājumi attiecas uz Jūsu dalību organizācijā, kurā Jūs darbojaties visaktīvāk.

2. Cik ilgu laiku (gados) Jūs darbojaties šajā organizācijā?
 - ___ gadi
3. Cik ilgu laiku vidēji nedēļā veltāt organizācijas aktivitātēm (stundās)?
 - ___ h
4. Novērtējiet, cik lielā mērā Jūs piekrītat šiem apgalvojumiem no 1 (pilnīgi nepiekrītu) līdz 7 (pilnīgi piekrītu) par darbību savā organizācijā?

Apgalvojums	1	2	3	4	5	6	7	0 (grūti pateikt)
1) Apmeklēju visas organizācijas sapulces.								
2) Piedalos organizācijas vadītās aktivitātēs.								
3) Piesakos vadīt organizācijas aktivitātes, ja ir nepieciešams palīdzēt.								
4) Piedalos jaunu pasākumu veidošanā kopā ar citiem un individuāli.								
5) Brīvajā laikā labprāt daru kaut ko organizācijas labā.								
6) Aktīvi sekoju organizācijas aktivitātēm sociālajiem tīkliem.								

7) Lasu organizācijas ziņojumus par jaunumiem e-pastā.								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

5. Novērtējiet, cik informēts Jūs jūtaties par Eiropas Savienības piedāvātajām iespējām jauniešiem no 1 (nezinu par man pieejamām iespējām) līdz 7 (esmu informēts par šī brīža aktualitātēm).

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

6. Cik piederīgs Jūs jūtaties šīm teritoriālajām vienībām no 1 (nemaz nejūtos piederīgs) līdz 7 (ļoti cieši piederīgs)?

Teritoriālā vienība	1	2	3	4	5	6	7
1) Apkaime, pagasts							
2) Pilsēta							
3) Novads							
4) Latvija							
5) Baltijas valstis							
6) Eiropas Savienība							

7. Novērtējiet, cik zinošs Jūs jūtaties par Eiropas Savienības vērtībām no 1 (neesmu par tām dzirdējis) līdz 7 (izmantoju ES vērtības sava brīvprātīgā darba ietvaros).

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

8. Kādas pēc Jūsu domām ir galvenās Eiropas Savienības vērtības?

Jautājums par pieredzi ar Eiropas Brīvprātīgo darbu

9. Atzīmējiet sev visatbilstošāko apgalvojumu par Eiropas Brīvprātīgo darbu.

- 1) Esmu devies Eiropas Brīvprātīgajā darbā.
- 2) Man pazīstams cilvēks ir devies Eiropas Brīvprātīgajā darbā.
- 3) Esmu dzirdējis par Eiropas Brīvprātīgo darbu un pats plānoju doties.
- 4) Esmu dzirdējis par Eiropas Brīvprātīgo darbu, bet pats nevēlos doties.
- 5) Nekad neesmu dzirdējis par Eiropas Brīvprātīgo darbu.
- 6) Cits:

Jautājumi par solidaritāti

10. Kā Jūs izprotat vārdu solidaritāte?

○ _____

11. Novērtējiet, cik lielā mērā, Jūsaprāt, šie faktori atbilst solidaritātei no 1 (nemaz neatbilst) līdz 7(pilnībā atbilst).

Faktori	1	2	3	4	5	6	7
1) Piederības sajūta							
2) Kopīgas intereses							
3) Savtīgi mērķi							
4) Atbildība pret grupu							
5) Personīgās intereses ir prioritāte							
6) Nedrošības novēršana							
7) Atsvešinātība no apkārtējās sabiedrības							
8) Taisnīgums							
9) Nepastāvība							
10) Individualitāte							

12. Vai esat dzirdējis par Eiropas Solidaritātes korpusu?

- 1) Jā
- 2) Nē (Pārejiet uz 14. jautājumu)
- 3) Grūti pateikt (Pārejiet uz 14. jautājumu)

13. Ja atbildējāt ar “Jā”, kur Jūs par to uzzinājāt? (var atzīmēt vairākas atbildes)

- 1) NVO, kurā darbojos
- 2) Ziņu portālā
- 3) Facebook vai citos sociālajos medijos
- 4) No skolas/studiju biedriem
- 5) No draugiem
- 6) No kolēģiem
- 7) No ģimenes locekļiem
- 8) Cits: ... (ierakstiet)

14. Kā pēc Jūsu domām varētu vērtēt zemāk redzamos apgalvojumus par Eiropas Solidaritātes korpusu (pareizi vai aplami)?

Apgalvojums	Pareizi	Aplami
1) Eiropas Solidaritātes korpusā var doties tikai uz citām Eiropas Savienības valstīm.		
2) Eiropas Solidaritātes korpusā var doties no 18 līdz 30 gadu vecumam.		
3) Eiropas Solidaritātes korpusu var realizēt gan internacionālā, gan nacionālā līmenī.		
4) Eiropas Solidaritātes korpus piedāvā tikai brīvprātīgā darba iespējas.		
5) Eiropas Solidaritātes korpus piedāvā arī apmaksātu darbu.		

6) Pieteikšanās Eiropas Solidaritātes korpusā ir maksas pasākums.		
7) Eiropas Solidaritātes korpusā apmaksā ceļa izdevumus uz projekta realizācijas valsti.		
8) Eiropas Solidaritātes korpusā domāts tikai jauniešiem bez iepriekšējas darba pieredzes.		
9) Eiropas Solidaritātes korpusā ir domāts tikai jauniešiem ar mazākām iespējām.		
10) Organizācijas, kurām jau ir Eiropas Brīvprātīgā darba akreditācija, tiek automātiski akreditētas Eiropas Solidaritātes korpusam.		

Demogrāfiskie rādītāji:

15. Dzimums:

- 1) Sieviete
- 2) Vīrietis

16. Vecuma grupas:

- 1) >17
- 2) 17-21
- 3) 22-26
- 4) 27-31
- 5) 32+

17. Augstākā iegūtā izglītība

- 1) Pamatskolas
- 2) Vidējā
- 3) Vidējā profesionālā
- 4) Studēju
- 5) Augstākā izglītība

18. Dzīvesvieta:

- Rīga
- Cita pilsēta
- Lauki

Paldies par piedalīšanos aptaujā!

2. pielikums

1. Kā Jūs uzzinājāt par Eiropas Solidaritātes korpusu?
2. Vai tas bija ilgi plānots lēmums? Paskaidrojiet plašāk.
3. Vai jau iepriekš bijāt brīvprātīgais kādā organizācijā? Kāpēc jā/nē?

4. Kāds bija Jūsu Eiropas Solidaritātes korpusa pieteikšanās process?
 - a. Papildjautājums: Kā Jūs vērtētu Eiropas Solidaritātes korpusa tiešsaistes sistēmas pieteikšanās procesu?
5. Piesakoties Eiropas Solidaritātes korpusam, kādiem projektu veidiem pieteicāties?
6. Ko Jūs zinājāt par Eiropas Savienības piedāvātajām iespējām jauniešiem pirms uzzinājāt par Eiropas Solidaritātes korpusu?
 - a. Papildjautājums: Ja piemin Eiropas Brīvprātīgo darbu, lūgt salīdzināt ESK un EBD.
7. Kā Jūs vērtējat Eiropas Solidaritātes korpusu kā jaunu programmu – plusi/mīnusi?
8. Tā kā šī ir jauna iniciatīva, ko, Jūsaprāt, vajadzētu mainīt Eiropas Solidaritātes korpusā?
9. Kas Jūsu pieredzē šķita visnozīmīgākais?

3. pielikums

1. How did you find out about European Solidarity corps?
2. Was it a planned decision? Please elaborate.
3. Were you a volunteer in an organization before going on European Solidarity corps? Why were/weren't you?
4. How was your application process like for European Solidarity corps?
 - a. Extra question: How would you evaluate European Solidarity corps online application process?
5. When applying for European Solidarity corps what types of projects did you apply to?
6. What did you know about the opportunities for youth provided by European Union before finding out about European Solidarity corps?
 - a. Extra question: How would you compare European Voluntary Service to European Solidarity corps? (if EVS is mentioned)
7. How would you evaluate European Solidarity corps as a new programme – pros/cons?
8. Since this is a new initiative, what do you think should be changed about European Solidarity corps?
9. What was the most important thing in your European Solidarity corps experience?

4. pielikums

1) Vai Jūs darbojaties kādā nevalstiskajā organizācijā?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Jā, vienā	33	33.0	33.0	33.0
	Jā, vairākās	36	36.0	36.0	69.0

Nē, bet agrāk darbojos	31	31.0	31.0	100.0
Total	100	100.0	100.0	

5. pielikums

Respondenta dzimums (Vīrietis = 1, Sieviete = 2)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Vīrietis	18	18.0	18.0	18.0
	Sieviete	82	82.0	82.0	100.0
	Total	100	100.0	100.0	

6. pielikums

Vecuma grupas

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	<17	5	5.0	5.0	5.0
	17-21	31	31.0	31.0	36.0
	22-26	57	57.0	57.0	93.0
	27-31	3	3.0	3.0	96.0
	>31	4	4.0	4.0	100.0
	Total	100	100.0	100.0	

7. pielikums

Izglītības līmenis

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Augstākā izglītība	35	35.0	35.0	35.0
	Pamatskolas	15	15.0	15.0	50.0
	Studēju	16	16.0	16.0	66.0
	Vidējā	30	30.0	30.0	96.0
	Vidējā profesionālā	4	4.0	4.0	100.0
	Total	100	100.0	100.0	

8. pielikums

Dzīvesvieta

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Rīga	65	65.0	65.0	65.0
	Cita pilsēta	31	31.0	31.0	96.0
	Lauki	4	4.0	4.0	100.0
	Total	100	100.0	100.0	

*9. pielikums***13) Vai esat dzirdējis par Eiropas Solidaritātes korpusu?**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Jā	17	17.0	17.0	17.0
	Nē	75	75.0	75.0	92.0
	Grūti pateikt	8	8.0	8.0	100.0
	Total	100	100.0	100.0	

*10. pielikums***15) 1) Eiropas Solidaritātes korpusā var doties tikai uz citām Eiropas Savienības valstīm**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Aplami	43	43.0	43.0	43.0
	Pareizi	57	57.0	57.0	100.0
	Total	100	100.0	100.0	

*11. pielikums***15) 2) Eiropas Solidaritātes korpusā var doties no 18 līdz 30 gadu vecumam**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Pareizi	78	78.0	78.0	78.0
	Aplami	22	22.0	22.0	100.0
	Total	100	100.0	100.0	

15) 3) Eiropas Solidaritātes korpusu var realizēt gan internacionālā, gan nacionālā līmenī

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Pareizi	94	94.0	94.0	94.0
	Aplami	6	6.0	6.0	100.0
	Total	100	100.0	100.0	

15) 4) Eiropas Solidaritātes korpus piedāvā tikai brīvprātīgā darba iespējas

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Aplami	19	19.0	19.0	19.0
	Pareizi	81	81.0	81.0	100.0
	Total	100	100.0	100.0	

15) 5) Eiropas Solidaritātes korpus piedāvā arī apmaksātu darbu

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Pareizi	74	74.0	74.0	74.0
	Aplami	26	26.0	26.0	100.0
	Total	100	100.0	100.0	

15) 6) Pieteikšanās Eiropas Solidaritātes korpusā ir maksas pasākums

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Aplami	12	12.0	12.0	12.0
	Pareizi	88	88.0	88.0	100.0
	Total	100	100.0	100.0	

15) 7) Eiropas Solidaritātes korpus apmaksā ceļa izdevumus uz projekta realizācijas valsti

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent

Valid	Pareizi	79	79.0	79.0	79.0
	Aplami	21	21.0	21.0	100.0
	Total	100	100.0	100.0	

17. pielikums

15) 8) Eiropas Solidaritātes korpuss domāts tikai jauniešiem bez iepriekšējas darba pieredzes

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Aplami	12	12.0	12.0	12.0
	Pareizi	88	88.0	88.0	100.0
	Total	100	100.0	100.0	

18. pielikums

15) 9) Eiropas Solidaritātes korpuss ir domāts tikai jauniešiem ar mazākām iespējām

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Aplami	12	12.0	12.0	12.0
	Pareizi	88	88.0	88.0	100.0
	Total	100	100.0	100.0	

19. pielikums

15) 10) Organizācijas, kurām jau ir Eiropas Brīvprātīgā darba akreditācija, tiek automātiski akreditētas Eiropas Solidaritātes korpussam.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Pareizi	67	67.0	67.0	67.0
	Aplami	33	33.0	33.0	100.0
	Total	100	100.0	100.0	

20. pielikums

14) NVO, kurā darbojos

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	94	94.0	94.0	94.0
	1	6	6.0	6.0	100.0
	Total	100	100.0	100.0	

21. pielikums

14) Facebook vai citos sociālajos medijos

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	92	92.0	92.0	92.0
3	8	8.0	8.0	100.0
Total	100	100.0	100.0	

22. pielikums

15) 1) Eiropas Solidaritātes korpusā var doties tikai uz citām Eiropas Savienības valstīm *

Recoded_Mean5_4x Crosstabulation

				Recoded_Mean5_4x			Total
				Zema aktivitāte	Mērena aktivitāte	Augsta aktivitāte	
15) 1) Eiropas Solidaritātes korpusā var doties tikai uz citām Eiropas Savienības valstīm	Aplami	Count		6	27	10	43
		% within 15) 1)		14.0%	62.8%	23.3%	100.0%
	Pareizi	Count		6	35	16	57
		% within 15) 1)		10.5%	61.4%	28.1%	100.0%
Total		Count		12	62	26	100
		% within 15) 1)		12.0%	62.0%	26.0%	100.0%

23. pielikums

15) 2) Eiropas Solidaritātes korpusā var doties no 18 līdz 30 gadu vecumam * Recoded_Mean5_4x

Crosstabulation

				Recoded_Mean5_4x			Total
				Zema aktivitāte	Mērena aktivitāte	Augsta aktivitāte	
15) 2) Eiropas Solidaritātes korpusā var doties no 18 līdz 30 gadu vecumam	Pareizi	Count		10	47	21	78
		% within 15) 2)		12.8%	60.3%	26.9%	100.0%
	Aplami	Count		2	15	5	22
		% within 15) 2)		9.1%	68.2%	22.7%	100.0%
Total		Count		12	62	26	100
		% within 15) 2)		12.0%	62.0%	26.0%	100.0%

15) 3) Eiropas Solidaritātes korpusu var realizēt gan internacionālā, gan nacionālā līmenī *

Recoded_Mean5_4x Crosstabulation

			Recoded_Mean5_4x			Total
			Zema aktivitāte	Mērena aktivitāte	Augsta aktivitāte	
15) 3) Eiropas Solidaritātes korpusu var realizēt gan internacionālā, gan nacionālā līmenī	Pareizi	Count	11	58	25	94
		% within 15) 3)	11.7%	61.7%	26.6%	100.0%
	Aplami	Count	1	4	1	6
		% within 15) 3)	16.7%	66.7%	16.7%	100.0%
Total		Count	12	62	26	100
		% within 15) 3)	12.0%	62.0%	26.0%	100.0%

25. pielikums

15) 4) Eiropas Solidaritātes korpus piedāvā tikai brīvprātīgā darba iespējas *

Recoded_Mean5_4x Crosstabulation

			Recoded_Mean5_4x			Total
			Zema aktivitāte	Mērena aktivitāte	Augsta aktivitāte	
15) 4) Eiropas Solidaritātes korpus piedāvā tikai brīvprātīgā darba iespējas	Aplami	Count	0	10	9	19
		% within 15) 4)	0.0%	52.6%	47.4%	100.0%
	Pareizi	Count	12	52	17	81
		% within 15) 4)	14.8%	64.2%	21.0%	100.0%
Total		Count	12	62	26	100
		% within 15) 4)	12.0%	62.0%	26.0%	100.0%

26. pielikums

15) 5) Eiropas Solidaritātes korpus piedāvā arī apmaksātu darbu * Recoded_Mean5_4x

Crosstabulation

		Recoded_Mean5_4x			Total
		Zema aktivitāte	Mērena aktivitāte	Augsta aktivitāte	
Pareizi	Count	11	44	19	74

15) 5) Eiropas Solidaritātes korpuss piedāvā arī apmaksātu darbu	Aplami	% within 15) 5)	Count	14.9%	59.5%	25.7%	100.0%
			Count	1	18	7	26
		% within 15) 5)		3.8%	69.2%	26.9%	100.0%
Total			Count	12	62	26	100
		% within 15) 5)		12.0%	62.0%	26.0%	100.0%

27. pielikums

15) 6) Pieteikšanās Eiropas Solidaritātes korpusā ir maksas pasākums * Recoded_Mean5_4x

Crosstabulation

			Recoded_Mean5_4x			Total
			Zema aktivitāte	Mērena aktivitāte	Augsta aktivitāte	
15) 6) Pieteikšanās Eiropas Solidaritātes korpusā ir maksas pasākums	Aplami	Count	1	7	4	12
		% within 15) 6)	8.3%	58.3%	33.3%	100.0%
	Pareizi	Count	11	55	22	88
		% within 15) 6)	12.5%	62.5%	25.0%	100.0%
Total		Count	12	62	26	100
		% within 15) 6)	12.0%	62.0%	26.0%	100.0%

28. pielikums

15) 7) Eiropas Solidaritātes korpuss apmaksā ceļa izdevumus uz projekta realizācijas valsti *

Recoded_Mean5_4x Crosstabulation

			Recoded_Mean5_4x			Total
			Zema aktivitāte	Mērena aktivitāte	Augsta aktivitāte	
15) 7) Eiropas Solidaritātes korpuss apmaksā ceļa izdevumus uz projekta realizācijas valsti	Pareizi	Count	6	50	23	79
		% within 15) 7)	7.6%	63.3%	29.1%	100.0%
	Aplami	Count	6	12	3	21
		% within 15) 7)	28.6%	57.1%	14.3%	100.0%

Total	Count	12	62	26	100
	% within 15) 7)	12.0%	62.0%	26.0%	100.0%

29. pielikums

15) 8) Eiropas Solidaritātes korpuss domāts tikai jauniešiem bez iepriekšējas darba pieredzes *

Recoded_Mean5_4x Crosstabulation

			Recoded_Mean5_4x			Total
			Zema aktivitāte	Mērena aktivitāte	Augsta aktivitāte	
15) 8) Eiropas Solidaritātes korpuss domāts tikai jauniešiem bez iepriekšējas darba pieredzes	Aplami	Count	2	6	4	12
		% within 15) 8)	16.7%	50.0%	33.3%	100.0%
	Pareizi	Count	10	56	22	88
		% within 15) 8)	11.4%	63.6%	25.0%	100.0%
Total		Count	12	62	26	100
		% within 15) 8)	12.0%	62.0%	26.0%	100.0%

30. pielikums

15) 9) Eiropas Solidaritātes korpuss ir domāts tikai jauniešiem ar mazākām iespējām *

Recoded_Mean5_4x Crosstabulation

			Recoded_Mean5_4x			Total
			Zema aktivitāte	Mērena aktivitāte	Augsta aktivitāte	
15) 9) Eiropas Solidaritātes korpuss ir domāts tikai jauniešiem ar mazākām iespējām	Aplami	Count	3	8	1	12
		% within 15) 9)	25.0%	66.7%	8.3%	100.0%
	Pareizi	Count	9	54	25	88
		% within 15) 9)	10.2%	61.4%	28.4%	100.0%
Total		Count	12	62	26	100
		% within 15) 9)	12.0%	62.0%	26.0%	100.0%

31. pielikums

15) 10) Organizācijas, kurām jau ir Eiropas Brīvprātīgā darba akreditācija, tiek automātiski akreditētas Eiropas Solidaritātes korpussam. * Recoded_Mean5_4x Crosstabulation

			Recoded_Mean5_4x			Total
			Zema aktivitāte	Mērena aktivitāte	Augsta aktivitāte	
15) 10)	Pareizi	Count	6	44	17	67
Organi zācījas, kurām jau ir Eiropas Brīvprātīgā darba akreditācija, tiek automātiski akreditētas Eiropas Solidaritātes korpusam.	Aplami	% within 15) 10)	9.0%	65.7%	25.4%	100.0%
		Count	6	18	9	33
		% within 15) 10)	18.2%	54.5%	27.3%	100.0%
Total		Count	12	62	26	100
		% within 15) 10)	12.0%	62.0%	26.0%	100.0%

32. pielikums

15) 1) Eiropas Solidaritātes korpusā var doties tikai uz citām Eiropas Savienības valstīm * Izglītības

līmenis Crosstabulation

			Izglītības līmenis					Total
			Augstāk ā izglītība	Pamatskol as	Studēju	Vidējā	Vidējā profesio nālā	
15) 1)	Aplami	Count	16	9	7	11	0	43
Eiropas Solidaritātes korpusā var doties tikai uz citām Eiropas Savienības valstīm		% within 15) 1)	37.2%	20.9%	16.3%	25.6%	0.0%	100.0%
	Pareizi	Count	19	6	9	19	4	57
		% within 15) 1)	33.3%	10.5%	15.8%	33.3%	7.0%	100.0%
Total		Count	35	15	16	30	4	100
		% within 15) 1)	35.0%	15.0%	16.0%	30.0%	4.0%	100.0%

33. pielikums

15) 2) Eiropas Solidaritātes korpusā var doties no 18 līdz 30 gadu vecumam * Izglītības līmenis

Crosstabulation

			Izglītības līmenis					Total
			Augstākā izglītība	Pamatskolas	Studēju	Vidējā	Vidējā profesio nālā	
15) 2) Eiropas Solidaritātes korpusā var doties no 18 līdz 30 gadu vecumam	Pareizi	Count	30	9	14	23	2	78
		% within 15) 2)	38.5%	11.5%	17.9%	29.5%	2.6%	100.0%
Aplami	Count	5	6	2	7	2	22	
	% within 15) 2)	22.7%	27.3%	9.1%	31.8%	9.1%	100.0%	
Total	Count	35	15	16	30	4	100	
	% within 15) 2)	35.0%	15.0%	16.0%	30.0%	4.0%	100.0%	

34. pielikums

15) 3) Eiropas Solidaritātes korpusu var realizēt gan internacionālā, gan nacionālā līmenī * Izglītības

līmenis Crosstabulation

			Izglītības līmenis					Total
			Augstākā izglītība	Pamatskolas	Studēju	Vidējā	Vidējā profesio nālā	
15) 3) Eiropas Solidaritātes korpusu var realizēt gan internacionālā, gan nacionālā līmenī	Pareizi	Count	32	14	15	29	4	94
		% within 15) 3)	34.0%	14.9%	16.0%	30.9%	4.3%	100.0%
Aplami	Count	3	1	1	1	0	6	
	% within 15) 3)	50.0%	16.7%	16.7%	16.7%	0.0%	100.0%	
Total	Count	35	15	16	30	4	100	
	% within 15) 3)	35.0%	15.0%	16.0%	30.0%	4.0%	100.0%	

35. pielikums

15) 4) Eiropas Solidaritātes korpuss piedāvā tikai brīvprātīgā darba iespējas * Izglītības līmenis

Crosstabulation

			Izglītības līmenis					Total
			Augstāk ā izglītība	Pamatsk olas	Studēju	Vidējā	Vidējā profesio nālā	
15) 4)	Aplami	Count	7	1	3	6	2	19
	Eirop as	% within 15) 4)	36.8%	5.3%	15.8%	31.6%	10.5%	100.0%
Solidaritātes korpuss piedāvā tikai brīvprātīgā darba iespējas	Pareizi	Count	28	14	13	24	2	81
		% within 15) 4)	34.6%	17.3%	16.0%	29.6%	2.5%	100.0%
Total		Count	35	15	16	30	4	100
		% within 15) 4)	35.0%	15.0%	16.0%	30.0%	4.0%	100.0%

36. pielikums

15) 5) Eiropas Solidaritātes korpuss piedāvā arī apmaksātu darbu * Izglītības līmenis Crosstabulation

			Izglītības līmenis					Total
			Augstāk ā izglītība	Pamatsk olas	Studēju	Vidējā	Vidējā profesio nālā	
15) 5)	Pareizi	Count	22	14	12	22	4	74
	Eirop as	% within 15) 5)	29.7%	18.9%	16.2%	29.7%	5.4%	100.0%
Solidaritātes korpuss piedāvā arī apmaksātu darbu	Aplami	Count	13	1	4	8	0	26
		% within 15) 5)	50.0%	3.8%	15.4%	30.8%	0.0%	100.0%
Total		Count	35	15	16	30	4	100
		% within 15) 5)	35.0%	15.0%	16.0%	30.0%	4.0%	100.0%

37. pielikums

15) 6) Pieteikšanās Eiropas Solidaritātes korpussā ir maksas pasākums * Izglītības līmenis

Crosstabulation

			Izglītības līmenis					Total
--	--	--	--------------------	--	--	--	--	-------

			Augstāk ā izglītība	Pamatsk olas	Studēju	Vidējā	Vidējā profesio nālā	
15) 6)	Aplami	Count	3	4	0	5	0	12
	Pieteik šanās Eiropas Solidaritātes korpusā ir maksas pasākums	% within 15) 6)	25.0%	33.3%	0.0%	41.7%	0.0%	100.0%
	Pareizi	Count	32	11	16	25	4	88
		% within 15) 6)	36.4%	12.5%	18.2%	28.4%	4.5%	100.0%
Total		Count	35	15	16	30	4	100
		% within 15) 6)	35.0%	15.0%	16.0%	30.0%	4.0%	100.0%

38. pielikums

15) 7) Eiropas Solidaritātes korpusa apmaksā ceļa izdevumus uz projekta realizācijas valsti * Izglītības līmenis Crosstabulation

			Izglītības līmenis					Total	
			Augstāk ā izglītība	Pamatsk olas	Studēju	Vidējā	Vidējā profesio nālā		
15) 7)	Eiropas Solidaritātes korpusa apmaksā ceļa izdevumus uz projekta realizācijas valsti	Pareizi	Count	27	11	15	24	2	79
			% within 15) 7)	34.2%	13.9%	19.0%	30.4%	2.5%	100.0%
		Aplami	Count	8	4	1	6	2	21
			% within 15) 7)	38.1%	19.0%	4.8%	28.6%	9.5%	100.0%
Total			Count	35	15	16	30	4	100
			% within 15) 7)	35.0%	15.0%	16.0%	30.0%	4.0%	100.0%

39. pielikums

15) 8) Eiropas Solidaritātes korpusa domāts tikai jauniešiem bez iepriekšējas darba pieredzes *

			Izglītības līmenis					Total
			Augstāk ā izglītība	Pamatsk olas	Studēju	Vidējā	Vidējā profesio nālā	
	Aplami	Count	6	1	0	4	1	12

15) 8) Eiropas Solidaritātes korpuss domāts tikai jauniešiem bez iepriekšējas darba pieredzes	Pareizi	% within 15) 8) Count % within 15) 8)	50.0% 29 33.0%	8.3% 14 15.9%	0.0% 16 18.2%	33.3% 26 29.5%	8.3% 3 3.4%	100.0% 88 100.0%
Total		Count % within 15) 8)	35 35.0%	15 15.0%	16 16.0%	30 30.0%	4 4.0%	100 100.0%

40. pielikums

15) 9) Eiropas Solidaritātes korpuss ir domāts tikai jauniešiem ar mazākām iespējām * Izglītības līmenis

Crosstabulation

			Izglītības līmenis					Total
			Augstākā izglītība	Pamatskolas	Studēju	Vidējā	Vidējā profesionālā	
15) 9) Eiropas Solidaritātes korpuss ir domāts tikai jauniešiem ar mazākām iespējām	Aplami	Count % within 15) 9)	6 50.0%	1 8.3%	1 8.3%	3 25.0%	1 8.3%	12 100.0%
	Pareizi	Count % within 15) 9)	29 33.0%	14 15.9%	15 17.0%	27 30.7%	3 3.4%	88 100.0%
Total		Count % within 15) 9)	35 35.0%	15 15.0%	16 16.0%	30 30.0%	4 4.0%	100 100.0%

41. pielikums

15) 10) Organizācijas, kurām jau ir Eiropas Brīvprātīgā darba akreditācija, tiek automātiski akreditētas

Eiropas Solidaritātes korpussam. * Izglītības līmenis Crosstabulation

			Izglītības līmenis					Total
			Augstākā izglītība	Pamatskolas	Studēju	Vidējā	Vidējā profesionālā	
15) 10) Organizācijas, kurām jau ir	Pareizi	Count % within 15) 10)	19 28.4%	10 14.9%	11 16.4%	23 34.3%	4 6.0%	67 100.0%
	Aplami	Count	16	5	5	7	0	33

Eiropas Brīvprātīgā darba akreditācija, tiek automātiski akreditētas Eiropas Solidaritātes korpusam.	% within 15) 10)						
		48.5%	15.2%	15.2%	21.2%	0.0%	100.0%
Total	Count	35	15	16	30	4	100
	% within 15) 10)	35.0%	15.0%	16.0%	30.0%	4.0%	100.0%

42. pielikums

15) 1) Eiropas Solidaritātes korpusā var doties tikai uz citām Eiropas Savienības valstīm *

Recoded_Apgalvojums par EBD Crosstabulation

			Recoded_Apgalvojums par EBD				Total
			Esmu personīgi saskāries ar EBD	Esmu dzirdējis un plānoju doties	Esmu dzirdējis, bet nevēlos doties	Nekad neesmu dzirdējis	
15) 1) Eiropas Solidaritātes korpusā var doties tikai uz citām Eiropas Savienības valstīm	Aplami	Count	18	9	11	5	43
		% within 15) 1)	41.9%	20.9%	25.6%	11.6%	100.0%
	Pareizi	Count	29	14	7	6	56
		% within 15) 1)	51.8%	25.0%	12.5%	10.7%	100.0%
Total		Count	47	23	18	11	99
		% within 15) 1)	47.5%	23.2%	18.2%	11.1%	100.0%

43. pielikums

15) 2) Eiropas Solidaritātes korpusā var doties no 18 līdz 30 gadu vecumam * Recoded_Apgalvojums par EBD Crosstabulation

			Recoded_Apgalvojums par EBD				Total
			Esmu personīgi saskāries ar EBD	Esmu dzirdējis un plānoju doties	Esmu dzirdējis, bet nevēlos doties	Nekad neesmu dzirdējis	

15) 2) as	Pareizi	Count	40	20	11	6	77
	Eiropas Solidaritātes korpūsā var doties no 18 līdz 30 gadu vecumam	% within 15) 2)	51.9%	26.0%	14.3%	7.8%	100.0%
Solidaritātes korpūsā var doties no 18 līdz 30 gadu vecumam	Aplami	Count	7	3	7	5	22
		% within 15) 2)	31.8%	13.6%	31.8%	22.7%	100.0%
Total		Count	47	23	18	11	99
		% within 15) 2)	47.5%	23.2%	18.2%	11.1%	100.0%

44. pielikums

15) 3) Eiropas Solidaritātes korpusu var realizēt gan internacionālā, gan nacionālā līmenī *

Recorded_Apgalvojums par EBD Crosstabulation

			Recorded_Apgalvojums par EBD				Total
			Esmu personīgi saskāries ar EBD	Esmu dzirdējis un plānoju doties	Esmu dzirdējis, bet nevēlos doties	Nekad neesmu dzirdējis	
15) 3) as	Pareizi	Count	46	22	14	11	93
	Eiropas Solidaritātes korpusu var realizēt gan internacionālā, gan nacionālā līmenī	% within 15) 3)	49.5%	23.7%	15.1%	11.8%	100.0%
Solidaritātes korpusu var realizēt gan internacionālā, gan nacionālā līmenī	Aplami	Count	1	1	4	0	6
		% within 15) 3)	16.7%	16.7%	66.7%	0.0%	100.0%
Total		Count	47	23	18	11	99
		% within 15) 3)	47.5%	23.2%	18.2%	11.1%	100.0%

45. pielikums

15) 4) Eiropas Solidaritātes korpuss piedāvā tikai brīvprātīgā darba iespējas * Recorded_Apgalvojums par EBD Crosstabulation

			Recorded_Apgalvojums par EBD	Total
--	--	--	------------------------------	-------

			Esmu personīgi saskāries ar EBD	Esmu dzirdējis un plānoju doties	Esmu dzirdējis, bet nevēlos doties	Nekad neesmu dzirdējis	
15) 4) Eiropas Solidaritātes korpuss piedāvā tikai brīvprātīgā darba iespējas	Aplami	Count % within 15) 4)	11 57.9%	6 31.6%	1 5.3%	1 5.3%	19 100.0%
	Pareizi	Count % within 15) 4)	36 45.0%	17 21.3%	17 21.3%	10 12.5%	80 100.0%
Total		Count % within 15) 4)	47 47.5%	23 23.2%	18 18.2%	11 11.1%	99 100.0%

46. pielikums

15) 5) Eiropas Solidaritātes korpuss piedāvā arī apmaksātu darbu * Recoded_Apgalvojums par EBD

Crosstabulation

			Recoded_Apgalvojums par EBD				Total
			Esmu personīgi saskāries ar EBD	Esmu dzirdējis un plānoju doties	Esmu dzirdējis, bet nevēlos doties	Nekad neesmu dzirdējis	
15) 5) Eiropas Solidaritātes korpuss piedāvā arī apmaksātu darbu	Pareizi	Count % within 15) 5)	32 43.8%	17 23.3%	13 17.8%	11 15.1%	73 100.0%
	Aplami	Count % within 15) 5)	15 57.7%	6 23.1%	5 19.2%	0 0.0%	26 100.0%
Total		Count % within 15) 5)	47 47.5%	23 23.2%	18 18.2%	11 11.1%	99 100.0%

47. pielikums

15) 6) Pieteikšanās Eiropas Solidaritātes korpusā ir maksas pasākums * Recoded_Apgalvojums par

EBD Crosstabulation

			Recoded_Apgalvojums par EBD				Total
			Esmu personīgi saskāries ar EBD	Esmu dzirdējis un plānoju doties	Esmu dzirdējis, bet nevēlos doties	Nekad neesmu dzirdējis	
15) 6)	Aplami	Count	8	1	0	3	12
	Pietei	% within	66.7%	8.3%	0.0%	25.0%	100.0%
	kšanās	15) 6)					
Eiropas Solidaritātes korpusā ir maksas pasākums	Pareizi	Count	39	22	18	8	87
		% within	44.8%	25.3%	20.7%	9.2%	100.0%
		15) 6)					
Total		Count	47	23	18	11	99
		% within	47.5%	23.2%	18.2%	11.1%	100.0%
		15) 6)					

48. pielikums

15) 7) Eiropas Solidaritātes korpusā apmaksā ceļa izdevumus uz projekta realizācijas valsti *

Recoded_Apgalvojums par EBD Crosstabulation

			Recoded_Apgalvojums par EBD				Total
			Esmu personīgi saskāries ar EBD	Esmu dzirdējis un plānoju doties	Esmu dzirdējis, bet nevēlos doties	Nekad neesmu dzirdējis	
15) 7)	Pareizi	Count	39	18	13	8	78
	Eiro pas	% within	50.0%	23.1%	16.7%	10.3%	100.0%
		15) 7)					
Eiropas Solidaritātes korpusā apmaksā ceļa izdevumus uz projekta realizācijas valsti	Aplami	Count	8	5	5	3	21
		% within	38.1%	23.8%	23.8%	14.3%	100.0%
		15) 7)					
Total		Count	47	23	18	11	99

% within 15) 7)	47.5%	23.2%	18.2%	11.1%	100.0%
--------------------	-------	-------	-------	-------	--------

49. pielikums

15) 8) Eiropas Solidaritātes korpuss domāts tikai jauniešiem bez iepriekšējas darba pieredzes *

Recoded_Apgalvojums par EBD Crosstabulation

			Recoded_Apgalvojums par EBD				Total
			Esmu personīgi saskāries ar EBD	Esmu dzirdējis un plānoju doties	Esmu dzirdējis, bet nevēlos doties	Nekad neesmu dzirdējis	
15) 8) Eiropas Solidaritātes korpuss domāts tikai jauniešiem bez iepriekšējas darba pieredzes	Aplami	Count	6	5	0	1	12
		% within 15) 8)	50.0%	41.7%	0.0%	8.3%	100.0%
	Pareizi	Count	41	18	18	10	87
		% within 15) 8)	47.1%	20.7%	20.7%	11.5%	100.0%
Total		Count	47	23	18	11	99
		% within 15) 8)	47.5%	23.2%	18.2%	11.1%	100.0%

50. pielikums

15) 9) Eiropas Solidaritātes korpuss ir domāts tikai jauniešiem ar mazākām iespējām *

Recoded_Apgalvojums par EBD Crosstabulation

			Recoded_Apgalvojums par EBD				Total
			Esmu personīgi saskāries ar EBD	Esmu dzirdējis un plānoju doties	Esmu dzirdējis, bet nevēlos doties	Nekad neesmu dzirdējis	
15) 9) Eiropas Solidaritātes korpuss ir domāts tikai	Aplami	Count	5	5	1	1	12
		% within 15) 9)	41.7%	41.7%	8.3%	8.3%	100.0%
	Pareizi	Count	42	18	17	10	87

jauniešiem ar mazākām iespējām	% within 15) 9)	48.3%	20.7%	19.5%	11.5%	100.0%
Total	Count	47	23	18	11	99
	% within 15) 9)	47.5%	23.2%	18.2%	11.1%	100.0%

51. pielikums

15) 10) Organizācijas, kurām jau ir Eiropas Brīvprātīgā darba akreditācija, tiek automātiski akreditētas Eiropas Solidaritātes korpusam. * Recoded_Apgalvojums par EBD Crosstabulation

			Recoded_Apgalvojums par EBD				Total
			Esmu personīgi saskāries ar EBD	Esmu dzirdējis un plānoju doties	Esmu dzirdējis, bet nevēlos doties	Nekad neesmu dzirdējis	
15) 10) Pareizi	Count	33	12	14	8	67	
Organi zācījas, kurām jau ir Eiropas Brīvprātīgā darba akreditācija, tiek automātiski akreditētas Eiropas Solidaritātes korpusam.	% within 15) 10)	49.3%	17.9%	20.9%	11.9%	100.0%	
Aplami	Count	14	11	4	3	32	
	% within 15) 10)	43.8%	34.4%	12.5%	9.4%	100.0%	
Total	Count	47	23	18	11	99	
	% within 15) 10)	47.5%	23.2%	18.2%	11.1%	100.0%	

52. pielikums

Correlations

	7) 1) Apkaimē, pagasts	12) Piederības sajūta	12) Kopīgas intereses	12) Atbildība pret grupu
7) 1) Apkaimē, pagasts	1	.276**	.287**	.284**
Pearson Correlation				
Sig. (2-tailed)		.006	.004	.004
N	100	100	100	100

12) Piederības sajūta	Pearson Correlation	.276**	1	.348**	.374**
	Sig. (2-tailed)	.006		.000	.000
	N	100	100	100	100
12) Kopīgas intereses	Pearson Correlation	.287**	.348**	1	.658**
	Sig. (2-tailed)	.004	.000		.000
	N	100	100	100	100
12) Atbildība pret grupu	Pearson Correlation	.284**	.374**	.658**	1
	Sig. (2-tailed)	.004	.000	.000	
	N	100	100	100	100

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

53. pielikums

Correlations

		6) Novērtējiet, cik informēts Jūs jūtaties par Eiropas Savienības piedāvātajām iespējām jauniešiem	8) Novērtējiet, cik zinošs Jūs jūtaties par Eiropas Savienības vērtībām	7) 2) Pilsēta	7) 6) Eiropas Savienība
6) Novērtējiet, cik informēts Jūs jūtaties par Eiropas Savienības piedāvātajām iespējām jauniešiem no 1(nezinu par man pieejamām iespējām) līdz 7(esmu informēts par šī brīža aktualitātēm).	Pearson Correlation	1	.445**	.079	.289**
	Sig. (2-tailed)		.000	.436	.004
	N	100	100	100	100
8) Novērtējiet, cik zinošs Jūs jūtaties par Eiropas Savienības vērtībām no 1(neesmu par tām dzirdējis) līdz 7(izmantoju ES vērtības sava brīvprātīgā darba ietvaros).	Pearson Correlation	.445**	1	.249*	.354**
	Sig. (2-tailed)	.000		.013	.000
	N	100	100	100	100

7) 2) Pilsēta	Pearson Correlation	.079	.249*	1	.213*
	Sig. (2-tailed)	.436	.013		.034
	N	100	100	100	100
7) 6) Eiropas Savienība	Pearson Correlation	.289**	.354**	.213*	1
	Sig. (2-tailed)	.004	.000	.034	
	N	100	100	100	100

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

54. pielikums

Correlations

		3) Cik ilgu laiku (gados) Jūs darbojaties šajā organizācijā?	Vidējais aktivitātes rādītājs	6) Novērtējiet, cik informēts Jūs jūtaties par Eiropas Savienības piedāvātajām iespējām jauniešiem	8) Novērtējiet, cik zinošs Jūs jūtaties par Eiropas Savienības vērtībām
3) Cik ilgu laiku (gados) Jūs darbojaties šajā organizācijā?	Pearson Correlation	1	.167	-.085	-.091
	Sig. (2-tailed)		.096	.400	.366
	N	100	100	100	100
Vidējais aktivitātes rādītājs	Pearson Correlation	.167	1	.267**	.207*
	Sig. (2-tailed)	.096		.007	.039
	N	100	100	100	100
6) Novērtējiet, cik informēts Jūs jūtaties par Eiropas Savienības piedāvātajām iespējām jauniešiem no 1(nezinu par man pieejamām iespējām) līdz 7(esmu informēts par šī brīža aktualitātēm).	Pearson Correlation	-.085	.267**	1	.445**
	Sig. (2-tailed)	.400	.007		.000
	N	100	100	100	100

8) Novērtējiet, cik zinošs Jūs jūtaties par Eiropas Savienības vērtībām no 1 (neesmu par tām dzirdējis) līdz 7 (izmantoju ES vērtības sava brīvprātīgā darba ietvaros).	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	-.091 .366 100	.207* .039 100	.445** .000 100	1 100
---	---	----------------------	----------------------	-----------------------	--------------

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

55. pielikums

Correlations

		Pareizo atbilžu skaits	6) Novērtējiet, cik informēts Jūs jūtaties par Eiropas Savienības piedāvātajām iespējām jauniešiem	8) Novērtējiet, cik zinošs Jūs jūtaties par Eiropas Savienības vērtībām
Pareizo atbilžu skaits	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	1 100	.269** .007 100	.066 .514 100
6) Novērtējiet, cik informēts Jūs jūtaties par Eiropas Savienības piedāvātajām iespējām jauniešiem no 1 (nezinu par man pieejamām iespējām) līdz 7 (esmu informēts par šī brīža aktualitātēm).	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	.269** .007 100	1 100	.445** .000 100
8) Novērtējiet, cik zinošs Jūs jūtaties par Eiropas Savienības vērtībām	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	.066 .514 100	.445** .000 100	1 100

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

56. pielikums

Kategorijas	Apakškategorijas	Frāze/vārds
Informācijas avots	Internets	☐ voluntary exchange projects ☐ I found it online and registered

		<ul style="list-style-type: none"> ○ other projects ○ EU Youth Web Portal ○ I searched it online
	Skola	<ul style="list-style-type: none"> ○ in Italy no one speaks about Erasmus, only university Erasmus
	Vietējā NVO	<ul style="list-style-type: none"> ○ organization in my region answered me at first that they have no money for this project. ○ organization is on the other side of Italy, 6 or 8 hours from my home. ○ I found it with my sending organization in France ○ When I knew I wanted to do EVS I contacted the same organization. ○ one of the organizations and they told me about different projects ○ They gave me a name of the database and I make the research and apply myself.
	Draugi	<ul style="list-style-type: none"> ○
	Ģimene	<ul style="list-style-type: none"> ○ I knew about Aiesec from my mother ○ my sister told me
Iepriekšējā pieredze	Brīvprātīgais darbs	<ul style="list-style-type: none"> ○ helping out with this afterschool activity ○ with small children ○ single events ○ for the elections ○ volunteered at a church ○ Didn't know about volunteering ○ I have volunteered before at Aiesec ○ an outgoing global member ○ My job was to receive these youngsters who wanted to do this and explain what was the volunteering about ○ It was volunteering, I didn't receive money, but it was an office job. ○ I organize with the other guy in my city a summer camp for the kids and the young people ○ extra work with older and disabled people. ○ summer camp 7 years and the disabled 3 years ○ in the summer or during the year, like, one or two times only. ○ here a lot of people volunteer. ○ in France, on national scale. Finally I didn't have time and passed the age limit, until 25 and I turned 26. ○ some festivals, concerts ○ organize worldcamp with different organizations from all the world. ○ to restore and clean the mountain in France ○ youth centre and developing your own projects
	Darbs	<ul style="list-style-type: none"> ○
	Starptautiski projekti	<ul style="list-style-type: none"> ○ I had heard about Erasmus, but about university ○ I was in Japan for a year. ○ Before I was doing some voluntary project with them. ○ work during the week. It was a very short project, like, 3 weeks. And the other one was 4 weeks ○ youth exchanges
	Ceļošana	<ul style="list-style-type: none"> ○ because it wasn't the first time that I was abroad ○ I can live alone abroad ○ in Spain to make a show to travel and perform this show.
	Mācības	<ul style="list-style-type: none"> ○ Did my masters in Japan. ○ finished my highschool last year

		<ul style="list-style-type: none"> ○ There is some project in the school. ○ to study later in English ○ because I was bored in my university in France ○ Risk and environment ○ social science studies, but oriented in environment, also some statistics. ○ econometrics to know the factors that impact the environment. Also, some sociology, economy. ○ But my bachelor was more on economics, but in masters that I stopped, I did the first year, it was more multi-disciplinary.
Eiropas Solidaritātes korpusa vērtējums	Pieteikšanās process	<ul style="list-style-type: none"> ○ it was simple because the necessary data is not a lot ○ My profile isn't very complete ○ I applied online ○ I did an interview with Latvia, Siguldas alternatīva izglītība and ○ they chose me ○ It was online, they contacted me ○ I just registered on European Solidarity corps and waited for someone to call me. ○ Not even one month later I was here ○ I didn't really apply to them directly, but to any volunteering ○ it was easy ○ I filled it out with my personal data and I was in. ○ followed the script on how should be done ○ put my information, like, general stuff. ○ boss and coordinating organization asked for me personal number (from the site), but the papers didn't change ○ the sending organization contacted me and they called me one time ○ just put your information and they send you email in some time. ○ a little complicated because, ○ a little slow, the website ○ not working well, you have to refresh the website a lot. ○ I like the map with all the countries to see all the European Solidarity corps projects ○ outdated, but they are still on the map. ○ It was very fast ○ I sent my CV and motivation letter and 2 days after I was doing skype interview and then 2 days later I was accepted. ○ it was really hard ○ I applied for a lot of projects ○ At the beginning no answer or negative answer. ○ told me I'm too young ○ I thought I will never find it ○ one week before the deadline for applications ○ skype interviews
	Programmas plusi	<ul style="list-style-type: none"> ○ But I think you can also look for projects yourself ○ it's also to react to natural disasters and events that are happening right now. ○ with European Solidarity corps you can react faster ○ just go and do something right away ○ you don't need the extra step of a sending organization ○ European Solidarity corps is one way of how to tackle this problem of youth unemployment ○ not supposed to replace regular employment,

		<ul style="list-style-type: none"> ○ it's good that the EU is giving development aid to other countries, ○ the mentor you can ask, if they're available ○ it's free, they pay you(pocket money) ○ it's free ○ you can travel ○ we are here for 1 year we travel ○ plus is that we can travel, we can become European state ○ (solidarity) it's important to develop this and with this programme it's easier ○ I like the map with all the countries to see all the European Solidarity corps projects ○ It was very fast ○ European Solidarity corps they even pay the flight ○ good is that I pick good organization ○ Positive thing is that you have to do your own thing ○ take initiative to make projects ○ people take good care of me ○ If I need something they provide me with those things ○ some really great people that made me feel welcome ○ I love very much my coordinating organization ○ the positive thing is that she is a very nice and smiling person ○ I wanted to travel ○ not alone without money. ○ skype interview is very important ○ it is still possible to do it the old way with email ○ the communication afterwards is totally normal.
	<p>Programmas mīnusi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ it's not good if you get offers for projects you don't like ○ But you can't do it for a long time, it's still a limited job ○ companies can obviously abuse it ○ What I don't like is the confusion. ○ my school didn't really have an idea what I was supposed to do. ○ not only give a youthpass, ○ I know in the European Solidarity corps they don't organize the mentor and other stuff ○ the training and mentor wouldn't be in the European Solidarity corps ○ I don't have the Russian lessons ○ I'm alone ○ doesn't have the training ○ I don't know, why I need to pay for Erasmus for other people ○ in other organizations it's more strict, but we are not workers, we are volunteers. ○ No one came to greet her at the airport ○ Youthpass isn't a good certificate, it's not clear ○ It's hard to get to national agency. ○ Sometime the problems can't be resolved at the lower level. ○ not a lot of information about the work and what you will do ○ I don't know what to think about my hosting organization ○ My place was very dirty when I arrived ○ don't very felt welcome by such dirtyness ○ she's to much cheap and don't want to spend money for the cleanliness of the house ○ A lot of projects only said job and that's it ○ They just send CV and that's it. ○ There is no motivation letter or anything.

	<ul style="list-style-type: none"> ○ it's not personal for the project ○ there is not enough information ○ I just don't understand it.
Implementācijas process	<ul style="list-style-type: none"> ○ I don't like the whole thing of implementing of European Solidarity corps, they say it's new and great, but no one actually knows what it is ○ it's very confusing ○ the trainers told us that there's something, but they couldn't really explain what it is. ○ an event in the EU house and they also didn't explain it clearly. ○ but I don't really understand why they change the stuff ○ they didn't explain what is it, why we have to do it. ○ They told us we don't have the choice. ○ I don't understand why ○ We don't have enough information about that. ○ We don't know why they changed it, ○ what are the benefits. ○ A lot of more work for people.
Ieteikumi	<ul style="list-style-type: none"> ○ during this time I got organizations contacting me about other projects even though I was already in Latvia, but it was EVS and it didn't show up on the site. ○ I think it would be nice, like, in the EVS with other countries ○ more clarity ○ what I should do should be more specific ○ mentor should be a bridge ○ The mentor should be in touch with all the stakeholders ○ even real actual job opportunities afterwards ○ a kind of licence to be able to use it or not ○ I want more, more job opportunities, throughout EU and not just European Solidarity corps, like, in European Commission. ○ some milestones that can help you get to your dream job ○ Youthpass could not only be a certificate, but a real brick with which to build all your career ○ (training) if they (European Solidarity corps) can put it, it's better ○ Some organizational logistical parts should be revised. ○ Logistical problems should be handled differently. ○ not have one lodging per volunteer, but two, if there is a problem, any kind, then the volunteer can change the house without any fuss. ○ To have everything organized in advance ○ two houses, not only rooms ○ maybe also more programme outside the Europe ○ The money that is spent maybe is better to stay in Europe ○ the EU has to leave the money also for us ○ there should be a system that would make it balanced ○ you stop it after just 1 month then you can do another European Solidarity corps of 11 month. ○ in this first month you can change the project ○ to have more information on the organization on the European Solidarity corps site ○ more information is needed ○ recommendation about EVS would be to have some hygiene control in the place where lived the volunteers

		<ul style="list-style-type: none"> ○ Explain the change, why EVS to European Solidarity corps, why they do that. ○ Let people decide to register. ○ more communication before the project. ○ speak more with the coordinator, the flatmate before
	Atšķirības starp EBD un ESK	<ul style="list-style-type: none"> ○ they didn't tell us much ○ It is a new programme that will replace the EVS ○ the volunteer is registered online and the organization can find you from your profile ○ European Solidarity corps finds the person that is the most suitable ○ But for me the sending organization wasn't so important. ○ EVS is about the social situation and changing it ○ with European Solidarity corps you can react faster ○ it's more spontaneous, ○ just go and do something right away ○ I think EVS is more about the volunteer ○ European Solidarity corps is more about the work ○ we have the mentor and the training ○ training is very important ○ European Solidarity corps it is more hard because you don't meet the other volunteers ○ EVS programme is better
Solidaritāte	Starppaaudžu solidaritāte	<ul style="list-style-type: none"> ○ with children ○ children was my main thing ○ working together with the german teacher is nice and with the kids. ○ I was in the kindergarten ○ a youth centre ○ I'm working with kids ○ I asked to work in the kindergarten as well and not just the youth centre ○ I usually organize cooking workshops, parties, games, roleplaying games, anything that could interest youngsters. ○ I'm working on a theatre peace in Latvian with my kids, youth centre kids ○ I organize with the other guy in my city a summer camp for the kids and the young people ○ extra work with older and disabled people. ○ mostly they are with kids ○ older people also come ○ there are a lot of projects with youth and I have experience in it
	Solidaritāte starp dalībvalstīm	<ul style="list-style-type: none"> ○ environmental work ○ there are so many differences in the EU between countries ○ European Solidarity corps is saying that we have to create solidarity between them ○ I help promoting German culture and language ○ Latvian lesson ○ With Latvian poetry ○ I'm interested in sustainability, environment ○ I've done events in the centre about anime and Japanese culture. ○ the EU says if you don't do anything, we move the money ○ To understand the other countries, we are not alone in the world ○ something with nature protection

		<ul style="list-style-type: none"> ○ I was looking for environmental ○ I have some summer camp with kids, to protect the environment ○
	Solidaritāte starp dalībvalstīm un indivīdiem	<ul style="list-style-type: none"> ○ culture ○ At first I wanted to go to Spain or France, but now I feel like it is important to explore all Europe ○ To create solidarity ○ everybody in the EU has the same opportunities and same chances ○ have the same standard (of living) ○ possibility to reach the standard and that people who are better off can help others ○ improve my Latvian with kids. ○ we are helping people in a country that most of the time isn't ours ○ Most of EU citizens are willing to go miles and miles away from home to help to do this volunteering projects ○ in Italy people don't feel like European people. ○ in Latvia, I don't find any European flag walking in the city ○ we have the flag everywhere ○ in the village the situation is more international because of all the volunteers from different countries ○ kids see these people from everywhere ○ plus is that we can travel, we can become European state ○ I stay with Latvians, Russians, but also other volunteers
	Brīvprātīgo solidaritāte	<ul style="list-style-type: none"> ○ first step that you take as a volunteer means that you are willing to do something ○ And help others. ○ You can speak with other volunteers, see that they also have problems. ○ you meet other volunteers ○ next week I will go to you in Daugavpils or Liepaja. ○ I know some Latvians, but the other are just volunteers ○ nice to share with others ○ share the idea of the volunteer ○ connection and solidarity

Pieredzē gūtie labumi	Prasmes un kompetences	<ul style="list-style-type: none"> ○ problem solving, communication, computer and organization skills. ○ And teamwork, ○ sometimes I work with organizational things ○ I'm improving my technical skills ○ European Solidarity corps is giving the youngsters the opportunity to communicate with other people because it's important ○ The main job of the volunteer is to talk to people. ○ you are willing to talk ○ willing to improve as a person. ○ learn English ○ I have Latvian lessons ○ I improved my English ○ I have become more mature ○ now I know how to manage my life ○ now I am responsible for my everyday decisions ○ I've learned to deal with that, cope with that. ○ I found a way to deal with it. ○ It's important to learn how to deal with people I don't like. ○ I have to plan my time ○ We have a monthly budget that we can sometimes use for events, ○ take initiative to make projects
	Vispārēja pieredze	<ul style="list-style-type: none"> ○ It's like working, I don't have to think about it anymore so much ○ self automizing ○ relationship with my boss at my project is quite difficult ○ a lot of work and responsibility ○ I've also learned that to leave work a bit behind and now I'm doing so many things apart from work ○ I work and have my ideas, but I also do all kinds of other things ○ gain experience and human contact. ○ youthpass. ○ the reason is why this is important is the gained experience. You need to have the experience in the job field ○ to have more experience ○ challenge themselves ○ to get out of their comfort zone ○ make the first step ○ European Solidarity corps requires even risk that needs to be overcome ○ a very good step in your life ○ European Solidarity corps is not only about helping others, but also helping yourself to become better. ○ I'm very adaptive and ready to deal with a problem ○ give more responsibilities

		<ul style="list-style-type: none"> ○ I travelled a lot ○ How easy it is to meet people and how people are amazing! ○ So many cool projects and people want to be a part of them
--	--	--

57. *pielikums*

A: Do you agree to being recorded for this interview? I mean, the audio.

B: Yes, of course.

A: Awesome (laughs). So how's your day?

B: I was in the kindergarten, well, a youth centre. I work there from Monday till Friday. Usually I have to be there from 1 to 5, but I stay from 12 to 5 or 6. 5 or 6 hours a day. Today we even had Latvian lesson.

A: Nice.

B: Usually 2 hours a week.

A: So when did your project start?

B: It started first of October last year and is going on till 25. Of September this year.

A: Like, almost a year. So let's move more into the questions. So how did you find out about European Solidarity corps?

B: I was looking for jobs in Europe and I thought why not start with volunteering. I have volunteered before at Aiesec, I don't know if you know it.

A: Yeah, I know.

B: I was volunteering with Aiesec when I was in Naples. So I applied online (European Solidarity corps) and I did an interview with Latvia, Siguldas alternativa izglitiba and they chose me.

A: So how did you find them? Did you find the project before or did you find the Siguldas alternativa izglitiba, the organization, before or the project itself?

B: It was online, they contacted me. I just registered on European Solidarity corps and waited for someone to call me. I was even looking other jobs, but then Romania and Latvia call me, but Latvia was first so I chose it. Not even one month later I was here.

A: Wow, that's so fast, cool! So they just found your profile and you didn't apply at all (for specific projects)?

B: I didn't really apply to them directly, but to any volunteering.

A: Did you find out the application process easy?

B: As far as I remember it was easy. I filled it out with my personal data and I was in. It was very automatic. I just followed the script on how should be done and I was in.

A: Did you also have a sending organization or not?

B: Yes, my sending organization in Naples is looking out for me almost every month on how I'm doing.

A: Wow, that's nice.

B: I contact them through emails, skype and whatsapp. I'm currently writing a diary on how Im doing and sharing with them. The things that I'm doing, the projects, the problems, how am I dealing with them, the work, the language.

A: That's very considerate, you're lucky. About your decision, you said you were looking for a job before applying, but did you already know that you wanted to volunteer in another country?

B: Yes, actually yes, because it wasn't the first time that I was abroad, before I was in Japan for a year.

A: Oh wow.

B: Yeah, so I thought I can live alone abroad. Compared to Japan, well, you can't even compare.

A: So cool, I am also very passionate about Japan, anime and everything. Okay, but more on that later. You said you volunteered before at home, what kind of volunteering was that?

B: I was an outgoing global member, it means that Aiesec is an association that makes youngsters from 18-30 to go abroad and experience volunteering in southern America and poorer countries in Europe. My job was to receive these youngeters who wanted to do this and explain what was the volunteering about etc. I gave them information about all the important things, consult them about the problems, even before leaving Italy until when they came back. It was volunteering, I didn't receive money, but it was an office job. It made me acquire skills – problem solving, communication, computer and organization skills. And teamwork, which is very important.

A: When applying for the European Solidarity corps, did you apply for specific topics? You mentioned that you are working with kids, but what other topics are you interested in?

B: Yes, I'm working with kids, but I'm interested in sustainability, environment. At first I got accepted in the organization in Romania, but then I said yes to Latvia. This is very important for me to be a part of this, for the whole world. After this project we will receive the youthpass. It can be helpful for university or jobs. As for the topics, I was looking for a project where I can gain experience and human contact. I work with kids, but sometimes

I work with organizational things, I'm improving my technical skills. I have to plan my time. This work has greatly helped me with that.

A: I completely agree, this is much more important than money because you can't take it back(time).

B: Just my thoughts! (laughs)

A: So what did you think about what EU can offer for you? You mentioned Aiesec, but what other opportunities? How about EVS?

B: No, I knew about Aiesec from my mother, she worked there, she asked me if I wanted to do European Solidarity corps, she said that if you do well with the volunteering they might employ you later. So I said yes, okay. Did my masters in Japan. Going volunteering in another country, with pocket money and everything, but the reason is why this is important is the gained experience. You need to have the experience in the job field. First of all motivation, without it there's nothing.

A: Wise words. You said you have your masters already?

B: Yes, I have masters in Japanese language.

A: Nice!

B: That's why I was abroad in Japan for one year. I've done events in the centre about anime and Japanese culture.

A: Nice, so the organization lets you do your own projects and ideas?

B: Yes, they do, my job is to take initiatives and organize events. I asked to work in the kindergarten as well and not just the youth centre to have more experience, so they listened to my initiative to do that. I usually organize cooking workshops, parties, games, roleplaying games, anything that could interest youngsters. It's an opportunity to improve my Latvian with kids.

A: Since you've been doing this for a while now, since October, how would evaluate European Solidarity corps, like, pluses and minuses?

B: I would say it depends based on the organization. Can't speak on the behalf of all organizations, just my own. I think it's great opportunity for youngsters to challenge themselves, to get out of their comfort zone, because they don't know what they're gonna find around the corner because they're scared to make the first step. My advice is to make the first step, fear shouldn't block you. It's important to overcome them. I think European Solidarity corps is giving the youngsters the opportunity to communicate with other people because it's important. The main job of the volunteer is to talk to people. If he can't even do that, then it's going to be very difficult for him, not just volunteering, but in life.

A: So you're saying, that European Solidarity corps forces the youngster to be able to develop this skill?

B: I wouldn't say force because if you force someone you are a dictator. Sorry.

A: No, it's fine.

B: I think that first step that you take as a volunteer means that you are willing to do something. In that case, it means that you are willing to talk, willing to improve as a person. That's gonna be needed, in the future, in the industry, any field. European Solidarity corps requires even risk that needs to be overcome, if you can do it, it's a very good step in your life. And help others. European Solidarity corps is not only about helping others, but also helping yourself to become better.

A: Those sounded like all great things, but what would you say are the minuses? And what would you change if you could?

B: About European Solidarity corps as a whole I would like to not only give a youthpass, which is a certificate you receive, but even real actual job opportunities afterwards. When you finish it you might still be wondering what to do afterwards, it could be a kind of licence to be able to use it or not. If I want to have a particular career in mind, how can European Solidarity corps help with that? That I want more, more job opportunities, throughout EU and not just European Solidarity corps, like, in European Commission. Or even some milestones that can help you get to your dream job. Youthpass could not only be a certificate, but a real brick with which to build all your career.

A: So you're saying it should be recognized in a different way?

B: Yes. Because what we are doing here is much more than volunteering, we are helping people in a country that most of the time isn't ours. Most of EU citizens are willing to go miles and miles away from help to do this volunteering projects. Most of the time it isn't easy for us, some of us came from really warm countries, going to Latvia with 5 months of winter is very difficult. First time seeing snow here.

A: Oh wow, really?

B: Yes, very few times, but not in my country.

A: You are staying here throughout the summer, you're going to see some summer, if you can call it that (laughs). So you were saying what to change in European Solidarity corps in general, but what about your experience in your organization?

B: Some organizational logistical parts should be revised. A girl in my organization wanted to leave the project because of the house situation.

A: Wow.

B: She was lucky because I was there when she complained and I was okay to exchange places with her. Now I'm living in her house. I volunteered to change places with her so the organization wouldn't lose a volunteer. Now she is alright in the house. Logistical problems should be handled differently.

A: Are you suggesting that there should be a system on how to handle these things?

B: I'm suggesting to not have one lodging per volunteer, but two, if there is a problem, any kind, then the volunteer can change the house without any fuss. To have everything organized in advance. There could be two separate lodges, two houses, not only rooms. Maybe you don't want to stay with another volunteer in the same house, we have to be adult, but situations can occur. There should be an option to change.

A: That's true, you never know how a personal interaction might be happening.

B: Actually you never know, that's why it should be thought of.

A: Do you have another organization that is the coordinating organization?

B: Yes, I have a coordinating organization. It's the Siguldas novada jaunatnes centrs, that's where I work, the receiving organization.

A: Usually there is another organization, like, a third party that helps situations like these. Do you think they're helping with this particular problem?

B: Not so much, we have to adapt. They were lucky that I'm very adaptive and ready to deal with a problem, even by myself. If not, I will call for help but that's not my case.

A: Do you have a mentor as well?

B: Yes, we are required to have a mentor, mine is not Latvian, but Romanian. It's different.

A: But do you think it's helpful to have a mentor?

B: Some of our personal matters need to be said, it's a different kind of friend, even if you have other friends, you might not want to talk to them about a particular problem. But the mentor you can ask, if they're available. Mine is doing a very good job.

A: So, the last question, I think we are doing great, I think. What has been the most important thing in your European Solidarity corps experience so far?

B: I think it is to give more responsibilities, in my centre there are teachers, but they usually don't make events. My job is to make events. The biggest job I did was to make a Christmas party, which was a big event with very detailed programme for the whole night. One of them being writing Christmas letters to old people and carry them to the elderly home, plus, ginger bread.

A: Sounds like a big success!

B: Yes, it was. We have a monthly budget that we can sometimes use for events, I used that to buy candies for the kids for this event, then the organization can refund it afterwards.

A: So they are supporting your initiative to make your event?

B: Yes, sometimes you don't need any money for events, but just this time. At the moment I'm working on a theatre piece in Latvian with my kids, youth centre kids (laughs). With Latvian poetry.

A: How's your Latvian?

B: Never have studied it, but by listening I'm improving it. I can make myself understood.

A: That's the most important thing.

B: Yes.

A: So thank you so much for this interview, it has been very helpful. Thank you.

Bakalaura darbs „Eiropas Solidaritātes korpuss: Latvijas jauniešu izaugsmes iespējas” izstrādāts LU Sociālo zinātņu fakultātē.

Ar savu parakstu apliecinu, ka pētījums veikts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā norādītie informācijas avoti un iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Darba apjoms (no ievada līdz secinājumiem ieskaitot) ir 146 138 rakstzīmes (ieskaitot intervālus, bet neieskaitot zemspētras atsauces).

Autors: _____ Anna Luīze Bērziņa
(*paraksts*)

Rekomendēju/nerekomendēju darbu aizstāvēšanai.

Vadītāja: asociētā profesore Dr. sc. soc. Līga Rasnača _____
(*paraksts*)

21.05.2018.

Recenzents: docents Dr.sc.soc. Jurijs Ņikišins _____
(*paraksts*)

Darbs iesniegts Socioloģijas nodaļā 21.05.2018.

Dekāna pilnvarotā persona: metodiķe Inga Poļaka _____
(*paraksts*)

Darbs aizstāvēts bakalaura gala pārbaudījuma komisijas sēdē

05.06.2018. prot. Nr.

Komisijas sekretāre: docente Agita Misāne _____
(*paraksts*)